ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΠΙΜΗΝΙΟΝ

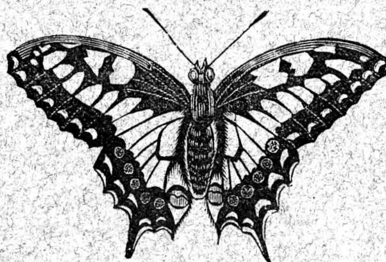
ΥΠ' ΟΨΕΙ ΕΧΟΝ ΚΥΡΙΩΣ

Τὴν φιλοσοφικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς — Τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. — Διατί ἡ Ζωή; — Τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. — Τὴν τέρψιν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πνεύματος διὰ διαφόρων ἠθικοπλαστικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἄρθρων. κτλ. κτλ. κτλ.

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

ΦΥΛΛ. Γ'. — ΜΑΡΤΙΟΣ 1891

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1891

'Αριθ. 3. Μάρτιος 1891

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιττῶν εἰκόνα τῶν λόγων δέον μετέχειν, καὶ τῆς ροδωνιᾶς, τοῦ ἄνθους δρεψάμενος, τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».
(Μέγας Βασίλειος)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μία ἐπιστολὴ τοῦ κ. Δομένου.

Κύριε Συντάκτα τῆς « Ἀκροπόλεως ».

Καλῶς γράφετε εἰς τὸ σημερινὸν φύλλον ὅτι κατὰ τὸν Ἡρόδοτον οἱ Αἰγύπτιοι τοῦ καιροῦ του ἐδόξαζον ὅτι *πᾶσαι* αἱ ἀσθένειαι προέρχονται ἐκ τῆς τροφῆς, κλπ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχητε ὑπ' ὄψει καὶ τοῦτο: ὅτι δηλ. ὁ Ἡρόδοτος δὲν εἶχε μυηθῆ εἰς τὰ μείζονα μυστήρια καὶ θὰ ἠγνόει ἴσως ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς εἶχον καὶ ἄλλην γνώμην περὶ τῶν ἀσθενειῶν, τὴν γνώμην τῶν μικροβίων, περὶ ἧς πραγματεύεται ἡ βιογραφία τῆς Μουνα-Σιχερᾶ, ἣν καὶ ἡμεῖς ἐγράψαμεν ἐν τῷ β' φύλλῳ τοῦ «Νέου Πυθαγόρου».

Ὄχι δὲ μόνον οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἦσαν εἰς μέγαν βαθμὸν προηγμένοι ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ Σῖναι ἱερεῖς, οἵτινες γινώσκουσι καὶ νῦν ἔτι νὰ *φωνογραφῶσι* κατὰ τὸν Ἔδισσον ὄχι τοὺς λόγους, ἀλλὰ αὐτὰς τὰς ΣΚΕΨΕΙΣ! Ναί, νὰ *σκεπτογραφῶσιν*, ἂν μᾶς ἐπιτρέπῃ τὴν νέαν ταύτην λέξιν ὁ κ. Κόντος, νὰ ἐπιτυγχάνωσι δηλ. τὴν . . . φωτογραφίαν τῆς σκέψεως ὁποιουδήποτε, ἢ μᾶλλον τῶν διασκεπτομένων πραγμάτων, ὡς περὶ τούτου θὰ διαλάβωμεν ἐν τῷ γ' φυλλαδίῳ τοῦ «Νέου Πυθαγόρου».

Ἀθήνησι τῇ 27 Φεβρουαρίου 1891

Θ. Δόμενος

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΣΚΕΨΕΩΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΚΙΝΕΖΟΙΣ

Αἱ ἐφημερίδες Deux Mondes, Religio Philosophical καὶ Revue d' Études Psychologiques τοῦ τρέχοντος μηνὸς Μαρτίου ἀναγράφουσιν ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον τὰ ἑξῆς:

« Κατά τι ταξείδιόν μου εἰς Ἅγιον Φραγκῖσκον κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1888 ἐσχετίσθην πρός τινα Σῖνα Sing Fou, ὅστις ἦτο ἱερεὺς συ-

νάμα καὶ ἔμπορος. Ἐκτιμήσας τὰς ἀρεστὰς καὶ νοητικὰς ἰδιότητας αὐτοῦ τοῦ gentleman ἐκαλλιέργησα τὰς σχέσεις του καὶ κατέστημεν ἄκροι φίλοι. Μοὶ διηγήθη ἀλλοκότους ἱστορίας ὡς πρὸς τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Κινέζων· τὸ ἐκπληκτικώτερον δὲ πάντων εἶνε ὁ πειραματισμὸς τῆς ἀναγνώσεως τῆς σκέψεως.

« Μὲ ὡδήγησεν εἰς τὴν παγόδαν· ἐκεῖ ἀφαιρέσαντες τὰ ὑποδήματα, ἀντικατεστήσαμεν αὐτὰ διὰ λευκῶν ἐκ μετάξης σανδαλίων· ὁ δὲ φίλος περιεβλήθη προσέτι διὰ λευκῆς καὶ μακρᾶς ἐκ μετάξης ἐσθῆτος. Εἰσήλθομεν εἰς μέρος τι στενὸν καὶ σκοτεινόν, ὄπισθεν τοῦ βωμοῦ. Τὸ φῶς κατήρχετο ἐξ ἑκατὸν κηρίων, κεκρυμμένων ἐν τῇ ὀροφῇ.

« Οἱ τοῖχοι ἦσαν κεκαλυμμένοι ἐντέχνως διὰ παραπετασμάτων μεταξωτῶν, τὸ δὲ ἔδαφος διὰ ψαθῶν, αἵτινες παρίστων φανταστικὰς εἰκόνας. Τὸ μόνον ἔπιπλον ἐν τῇ αἰθούσῃ ἦτο τράπεζά τις ἐξ ἰνδοκαλάμου, ἐφ' ἧς ἔκειτο εἷς λαμπτὴρ καὶ δύο ἀβαθῆ ἀγγεῖα σκεπασμένα.

Μετὰ τὴν εἴσοδόν μας μὲ παρεκάλεσεν ὁ ἱερεὺς νὰ καθήσω σταυροποδητὶ παρὰ τῇ τραπέζῃ· δέσας δὲ διὰ ταινίας τοὺς ὀφθαλμούς μου μ' ἐσύστησε νὰ μὴ κινηθῶ, οὐδὲ νὰ ὁμιλήσω ἄνευ τῆς συναινέσεώς του.

« Ἤκουσα τότε ὅτι ἀφῄρεσε τὰ σκεπάσματα τῶν ἀγγείων· εἶτα **ἐμούσκευσε** τὴν κορυφὴν τῆς κόμης μου, λειχάνας αὐτήν. Μ' ἐφάνη ὅτι τὴν ἐκάλυψε δι' ὀθόνης, ἀπτόμενος αὐτῆς ἐλαφρῶς ἐδῶ κ' ἐκεῖ διὰ τῶν δακτύλων του, ὡς πράττουσιν οἱ ἰατροὶ κατὰ τὴν θεραπείαν πληγῆς τινος. Ἔθεσεν ἔπειτα τὴν χεῖρα ἀνοικτὴν ἐπὶ τῆς ἄκρας τῆς ὀθόνης, πιέσας τὴν κεφαλήν μου. Σκέφθητε, εἶπε, μίαν ἐκκλησίαν γνωστήν σας· πρέπει νὰ τὴν ἀντιληφθῆτε ὅσῳ τὸ δυνατὸν εὐκρινέστερα. Ἐπειδὴ ἡ παγόδα ἦτο ἐκεῖ, προσήλωσα ἐπ' αὐτῆς φυσικὰ τὴν σκέψιν μου. Ἐν διαστήματι δύο λεπτῶν ἐπεκράτησεν ἄκρα σιγή· ὁ Σὶγκ Φοὺ ἀφῄρεσε τὸν ἐπίδεσμον, καί, κατὰ τὴν διαταγήν του, ἠγέρθην. Τὰ δύο ἀγγεῖα ἔκειντο ἐπὶ τῆς τραπέζης· ἐν ἑνὶ αὐτῶν ἦσαν πολλὰ μικρὰ χαρτία λευκὰ καὶ λεπτά, τριῶν περίπου τετραγωνικῶν δακτύλων· ἐν τῷ ἑτέρῳ ἦτο ἓν μόνον φύλλον χάρτου τοῦ αὐτοῦ μεγέθους, χρώματος καὶ σχήματος, ἐμβεβαμμένον δὲ εἰς ἐκεῖνο ὅπερ μοι ἐφάνη οἱονεὶ ὕδωρ. Ὁ ἱερεύς, λαβὼν αὐτὸ τὸ φύλλον, τὸ ἐκράτησεν ὑπεράνω τοῦ λαμπτῆρος· ἅμα δ' ἐστέγνωσεν ἀνεγνώρισα

ἐπ' αὐτοῦ ἰχνογράφημά τι λεπτὸν τῆς εἰκόνος τῆς διασκεφθείσης ἐκκλησίας.

« Εἶπον τότε εἰς τὸν Σὶγκ Φού, ὅτι βέβαια θὰ προησθάνετο ὅτι θὰ διεσκεπτόμην τὸ ὑπ' ὄψιν μου κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν μέρος· κατὰ συνέπειαν, θὰ εἶχε προετοιμάσει αὐτὴν τὴν εἰκόνα. 'Αλλ' ἐκεῖνος, ὑπομειδιάσας ἔλαβε φακόν τινα ἐκ τοῦ σύρτου τῆς τραπέζης καὶ μὲ προσεκάλεσε νὰ παρατηρήσω ἀκριβέστερα τὴν εἰκόνα. Παρετήρησα τῳόντι τότε ὅτι ἦτο μὲν ἡ εἰκὼν τῆς ἐκκλησίας, ὄχι ὅμως ἡ φυσικὴ εἰκών, ἀλλ' ἐκείνη ἣν ἐν διανοίᾳ εἶχον συλλάβει· ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐρεύνῃ ἠδυνήθην ν' ἀνακαλύψω πολλὰς διαφορὰς ἐν τοῖς λεπτομερείαις.

'Ο ἱερεὺς μ' ἐπρότεινε τὴν ἀνανέωσιν τοῦ πειραματισμοῦ· ἐνῷ δὲ προετοίμαζε τὰ χρειώδη διεσκέφθην αἴφνης παρεκκλήσιόν τι εἰς ἀπόστασιν ἑξακοσίων λευγῶν. Ἤμην βέβαιος ὅτι ὁ ἱερεὺς οὐδέποτε θὰ εἶχεν ἀκούσει περὶ αὐτοῦ, καὶ ὅμως, πρὸς μεγίστην μου ἔκπληξιν, τὸ φύλλον ἀφοῦ ἐστέγνωσε παρίστα ἐπακριβῶς τὸ σκεφθὲν παρεκκλήσιον. Μὲ προσεκάλεσεν ὁ ἱερεὺς νὰ διανοηθῶ γυναῖκα τινὰ ἢ παιδίον. 'Αφοῦ ἐπέδεσε τοὺς ὀφθαλμούς μου, ὡς πρίν, ἐπανέφερεν ἠρέμα τὴν κόμην μου ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς καὶ ἔθηκε τὸν χάρτην ἐπὶ τοῦ τραχήλου. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πιέσεως τῆς χειρὸς διενοήθην τὴν Μαρίαν Ἄνδερσων. Τοῦ χάρτου ἀποξηραθέντος, ἠδυνήθην νὰ ἴδω ἐπ' αὐτοῦ, διὰ τοῦ φακοῦ, τὸ ὁμοίωμα τῆς μεγάλης Porceniène, τῆς διατριβούσης τότε ἐν 'Αγγλίᾳ.

« 'Επανελάβομεν πολλάκις τοὺς πειραματισμοὺς καὶ πάντοτε ἀκριβῶς ἀνεπαράγοντο τὰ διασκεπτόμενα πρόσωπα ἢ μέρη. 'Οφείλω νὰ σημειώσω ὅτι τὸ πρόσωπον τῶν ζώντων μόνον ἀναπαρίσταται.

'Ο Σὶγκ Φοὺ ἀπέφυγε νά με μυήσῃ εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοῦ χάρτου ἢ νά με ἐξηγήσῃ τὸν λόγον τοῦ τοιούτου φαινομένου. Τὰ ἐνεργήματα ταῦτα εἰσὶ γνωστὰ εἰς τοὺς ἱερεῖς μόνον: εἶνε τοῦτο ἱερὸν μυστήριον, κατὰ παράδοσιν, ἀπὸ τριῶν χιλιάδων ἐτῶν . . .

'Ατυχῶς ἀγνοοῦσιν οἱ Κινέζοι τὴν τέχνην τοῦ διατηρεῖν αὐτὰς τὰς θαυμασίας φωτογραφίας· ἀποσβέννυνται αὗται βαθμηδὸν· ἐν διαστήματι ἡμισείας ὥρας ἐξαλείφονται . . .

BURET

ΟΠΤΑΣΙΑ ΤΗΣ MISS LAW

Ἡ NeW - York Star ἀναφέρει ὅτι ὁ Dr M. L. Holprook, διαμένων ἐν Νέᾳ - Ὑόρκῃ, 46, 23ον Est, ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν «Ἑταιρίαν τῶν ψυχολογικῶν σπουδῶν» τὰ ἑπόμενα, ἀναφορικῶς τῆς δεσποινίδος LaW, διαμενούσης εἰς Νέαν - Ὑόρκην ἀρ. 8, W. 65 St. S., ἀποθανουσης δ' ἄρτι ἐκ πνευμονίας, μετὰ τριήμερον ἀσθένειαν.

« Τὴν τρίτην ἡμέραν ἦτο προητοιμασμένη διὰ τὸν θάνατον, ὃν ᾐσθάνετο προσεγγίζοντα, διατηροῦσα ὅλας της τὰς δυνάμεις. Ὁμιλοῦσα πρὸς τὰς φίλας της ταῖς ἔλεγε : «Ἐδῶ παρευρίσκεται ἕνας ἀγγελιοφόρος, ἀναμένων με· μήτοι νομίζητε ἴσως ὅτι φαντάζομαι τὸ τοιοῦτο ; ὄχι, δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα, καθότι βλέπω ἐντελῶς καλὰ αὐτὸν τὸν ἀγγελιοφόρον, μολονότι ἐννοῶ ὅτι διὰ σᾶς διατελεῖ ἀόρατος. Θέλει νά με ὁδηγήσῃ ἐκεῖ ὁποῦ εὑρίσκεται ἡ θεία μου Ἰωάννα. Θά με μεταφέρῃ τώρα εἰς τὸ μέρος, ἐξ οὗ θὰ δύναμαι νὰ τὴν βλέπω.

« Αὐτὴ ἡ θεία εἶχεν ἀποθάνει πρὸ δύο ἡμερῶν εἰς τὴν πόλιν τῆς Νέας - Ἰερσέϋ, πρᾶγμα ὅπερ εἶχον ἀποκρύψει ἐπιμελῶς αἱ φίλαι εἰς αὐτὴν τὴν ἀγαθὴν Miss Law.

« Ἡ ἀσθενὴς ὡμίλησεν εἶτα ἄνευ δισταγμοῦ καὶ μετὰ ἐντελοῦς νοημοσύνης περὶ ἄλλων ἀντικειμένων· ἀπέθανε δὲ ὀλίγον μετὰ ταῦτα.

«Ὁ Σεβ. J. S. Dodd, ὅστις ἐγνώριζε τὴν Miss Law ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, διαβεβαιοῖ ὅτι ἡ ἀποθανοῦσα ἐτύγχανεν ὑπερόχου νοημοσύνης καὶ στερρᾶς βουλήσεως, οὐδόλως δ' ὀνειροπολοῦσα ἢ mystique εἰς τὰς ἰδέας της. Ἐπειδὴ καλῶς ἐγίνωσκε τὸν χαρακτῆρά της, οὐδόλως δύναται νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ θανοῦσα εἶχε περιέλθει εἰς ὀνειροπολήσεις, ἀλλά, κατὰ τὴν γνώμην του, ἡ δεσποινὶς Law ἦτο ἐντελῶς ἐν συναισθήσει, ὅτε διεβεβαίου ὅ,τι ἀνεγράφη ἀνωτέρω».

Ἡ «Ἑταιρία τῶν ψυχολογικῶν σπουδῶν» σπουδάζει κατὰ βάθος αὐτὸ τὸ γεγονός, ἵνα ἐξαγάγῃ τὴν λύσιν ἑνὸς προβλήματος, ἐπιστημονικῶς τεθέντος, κατὰ τὴν ἐποχήν μας ταύτην.

(Ἐκ τῆς ἐν Παρισίοις Revue d' études bsychologiques τοῦ Μαρτ. 1891)

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΘΝΕΩΤΩΝ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

E. LEBAY

Κύριοι,

Συνήλθομεν πρὸς ἔρευναν, πρὸς ἐμβριθῆ καὶ ἄνευ ἐπιμόνου προκαταλήψεως τῶν ζητημάτων ἢ προβλημάτων, ὧν ἡ ἐπίλυσις τοιαύτην ἐνέχει σπουδαιότητα, ὥστε ἂν ἐπετυγχάνομεν νὰ ἐπιλύσωμεν αὐτὰ καὶ νὰ συνεννοηθῶμεν ἐπ' αὐτῶν, θὰ ἠδυνάμεθα τότε ν' απομακρύνωμεν τοῦ πνεύματός μας τὴν ὀδυνηροτάτην τῶν ἀβεβαιοτήτων, ὑφ' ἧς ἄλλως τε ἐπαξίως κατέχεται καὶ βασανίζεται ἅπασα ἡ ἀνθρωπότης.

Γινώσκομεν ἅπαντες, Κύριοι καὶ ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ὅτι ἀνεκινήθησαν ἐνίοτε ἔν τισι συνεδρίαις διασκέψεων ἀντιρρήσεις δριμεῖαι καὶ αὐστηραί, προκαλέσασαι ἀπαντήσεις πυρετώδεις καὶ ἐμπαθεῖς.

Ἀλλ' ἄλλαι πάλιν ἀπεναντίας συνεδρίαι διεξάγονται ἐν ἀβροφροσύνῃ καὶ ἠρεμίᾳ πνεύματος, προσελκύουσαι συναισθήματα ἀμοιβαίας ἀνεκτικότητος καὶ συγκαταβάσεως. Εἰς τὰς ἀδελφικὰς ταύτας ἀντιρρήσεις λογίζεται πᾶς τις εὐτυχὴς προσενεγκὼν τὰς ἰδίας του σκέψεις καὶ θεωρῶν τὴν συζήτησιν ὡς κοινὸν πεδίον ἀμοιβαίων παρατηρήσεων, πρὸς ὃ ἕκαστος προσέρχεται ἵν' ἀνταλλάξῃ ἢ τροποποιήσῃ τὰς προσωπικὰς αὐτοῦ ὁρμάς.

Ἐλπίσωμεν, Κύριοι καὶ ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ὅτι αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ μεταξὺ ἡμῶν ἁπάντων ἐνταῦθα, συνηνωμένων πρὸς τὸ ἀποπειραθῆναι τὴν διὰ τῆς λογικῆς σκέψεως διαφώτισιν τῶν ἐνδιαφερόντων ζητημάτων, τῶν τόσῳ σπουδαίων, ὅσῳ καὶ σκοτεινῶν τέως, τῶν σχετιζομένων ***πρὸς τὴν ὕπαρξιν τῆς ψυχῆς μας***, τὴν βεβαιότητα ***ἑτέρας ὑπεργηΐνου ζωῆς, τὴν ἀθανασίαν μας***, καὶ πρὸ πάντων τοῦ ζητήματος τοῦ σχετιζομένου πρὸς τὸ ***ἀρχικὸν στοιχεῖον τοῦ σύμπαντος***, τὴν ἀρχικὴν αἰτίαν, τὴν πρωτίστην ἁπασῶν τῶν δευτερευουσῶν, τῶν πρὸς διατήρησιν τῆς ζωῆς, τῆς τάξεως, τῆς ἁρμονίας συν-

δραμουσῶν, τόσῳ ἐπὶ τοῦ μικροῦ τούτου κόσμου, ὃν κατοικοῦμεν, ὅσῳ καὶ ἐφ' ὅλων τῶν δαψιλῶς διεσπαρμένων ἀνὰ τὸ ἄπειρον διάστημα, τὸ πανταχόθεν περικυκλοῦν μας, ἀρχήν, ἥν, ἐλλείψει καταλληλοτέρας λέξεως, ἀποκαλοῦμεν ΘΕΟΝ.

Ἀλλὰ νὰ τὸ ὁμολογήσω; Θὰ εὑρισκόμην εἰς μεγάλην πλάνην — πρὸς μεγίστην μου ἄλλως τε εὐχαρίστησιν — ἂν οἱ συλλογισμοὶ καὶ τὰ ἐπιχειρήματά σας κατώρθουν νὰ μὲ πείσωσι περὶ αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως· διότι, σᾶς τὸ λέγω ἐλευθέρως, τείνω μᾶλλον πρὸς τὴν ἄρνησιν ἢ τὴν κατάφασιν, ἀναφορικῶς τῆς ὑπάρξεως ἑνὸς ὄντος ὑπερτάτου δημιουργοῦ τοῦ κόσμου. Δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω εἰς τὴν ὕπαρξιν ἑνὸς Θεοῦ, ἐπιφυλάττομαι δὲ νὰ σᾶς ἐκθέσω τοὺς λόγους, τοὺς κατ' ἐμὲ ἀναντιρρήτους μετὰ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδω αὐτοὺς διαλυομένους δι' ἑτέρας ἐπιβεβαιώσεως, σαφῶς ἀποδεδειγμένης, περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ, ὅπερ ἀμφιβάλλω(1). . . . .

. . . .

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ὕπαρξις, φύσις τῆς ψυχῆς.

VILLEMAIN.

Κύριοι,

Μετὰ τὸ ζήτημα τοῦ Θεοῦ ἀποπειραθῶμεν νὰ διασαφηνίσωμεν τὸ σχετιζόμενον πρὸς τὴν ὕπαρξιν τοῦ στοιχείου τῆς ὑπάρξεώς μας, δηλαδὴ τῆς ψυχῆς μας.

Τί δὲ εἶνε ἅπαντα τὰ ἄλλα ἐν τῇ γῇ ἐνδιαφέροντα ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος, τοῦ πνευματικοῦ δηλ. ὄντος ἀναζητοῦντος ἑαυτό;

RAMON DE LA SAGRA.

Τοῦτο βεβαίως εἶνε τὸ οὐσιῶδες· ἀλλ' ἡ ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, τῆς ἀθανασίας καὶ τοῦ μέλλοντός της δὲν ὁμοιάζει πρὸς

---

(1) Σ. Μ. Ἀναβάλλομεν εἰς ἕτερον φυλλάδιον τὴν περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ συζήτησιν.

τὴν τῆς ἐπιστήμης τῶν μαθηματικῶν, καθ' ἥν, ἑνὸς θεωρήματος ἅπαξ ἀποδειχθέντος, ἐπιτυγχάνει τις τὴν βαθεῖαν, τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν, εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποβαίνῃ ἀνωφελὲς πλέον τὸ ἐπανελθεῖν εἰς ἑτέραν ἀπόδειξιν· ἀπεναντίας πᾶσα ψυχολογικὴ ἐν γένει ἀλήθεια, ἰδίᾳ δὲ ἡ θεμελιώδης φυσιολογικὴ ἀλήθεια *τῆς πραγματικότητος τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς* δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀποδειχθῇ ἀρκούντως, νὰ ἐπικυρωθῇ διὰ χιλίων διαφόρων τρόπων, διότι, ὡς φαίνεται, ἵνα καταλήξῃ τις εἰς τὴν πεποίθησιν, δέον ἅπαντα τὰ γεγονότα, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀπόδειξιν.

Αὐτὸς ὁ ὅρος, ὁ ἐν τῇ ἠθικῇ τάξει ἀπαιτούμενος, φαίνεται ἔχων τὴν αἰτίαν εἰς τὰς σχέσεις τοῦ φυσικοῦ πρὸς τὸ ἠθικόν, αἵτινες πάλιν φαίνονται ἀναδεικνύουσαι τοῦτο ἐξηρτημένον ἐκ τοῦ πρώτου.

GUYSOT

Βέβαια, ἀγαπητὲ συνάδελφε, διότι οἱ δύο αὐτοὶ ἀποδεικτικοὶ τρόποι, καίτοι οἱ αὐτοὶ ἐν τῷ στοιχείῳ τῆς ἀρχικῆς αἰτίας, δὲν τυγχάνουσιν ὅμως ὁμοιάζοντες και ἐν ταῖς καταστάσεσιν αὐτῶν, καθότι ἡ ἀνθρωπίνη ἠθικὴ ἐπιτελεῖται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ πολλαπλῶν πράξεων, αἵτινες καθιστῶσιν αὐτὴν ἐναργῆ, ἐνῷ, διὰ τὴν ἰδέαν τοῦ ψυχικοῦ στοιχείου, τῶν *ἀμοιβῶν βίων* ἢ τῆς ἀθανασίας, ἡ συνείδησις τυγχάνει ἐδῶ κάτω τὸ μόνον θέατρον, ἔνθα τῇ ἐπιτρέπεται νὰ ἐμφανισθῇ.

Ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ἀθανασίας ἢ τῆς πνευματικῆς ζωῆς καίτοι ἴση ἐν βεβαιότητι πρὸς τὰς ἠθικὰς ἰδέας, δὲν ἀφικνεῖται ὅμως εἰς τὴν σαφήνειαν τῶν ἄλλων ἀληθειῶν, διαμένουσα διηνεκῶς ἐν σκοτίᾳ· ἀλλ' ἡ αὐθεντία της εἶνε ἡ αὐτή, καθὸ τῆς αὐτῆς φύσεως τυγχάνουσα.

Εἶνε ἡ λάμψις ἑνὸς ἡλίου μὴ ἀνερχομένου ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπεράνω τοῦ ὁρίζοντος, ἀλλ' ὃν ἔχουσι τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ ἴδωσιν ἀναφαινόμενον.

(Τὸ πνεῦμα) ΑΛΦΑ

Ἀλλά, κύριοι, τίνα ἰδέαν δέον νὰ ἔχωμεν περὶ τῆς ψυχῆς ; Τί ἐστὶ ψυχή ; Ἂς προτείνῃ ἕκαστος ἡμῶν τὸν ὁρισμόν του καὶ ἂς συζητήσωμεν εἶτα ἐπὶ ἐκείνου, ὅστις ἂν φανῇ μᾶλλον παραδεκτός.

Ἐν πρώτοις, ἰδοὺ ὁ ἐμός· κατ' ἐμέ, σᾶς τὸ λέγω εἰλικρινῶς : ψυχή ; ὅπως τὴν έννοοῦν συνήθως **οὐδόλως ὑπάρχει.**

Εἶνε ἓν **μηδὲν** σκεπτόμενον, ἀγαπῶν, ἀναμιμνησκόμενον. Εἶνε, νομίζω, σύνολον τῶν έγκεφαλικῶν δυνάμεων, τῶν ἐχουσῶν ὡς ἰδιότητα τὴν τοῦ σκέπτεσθαι. Καὶ πῶς λοιπὸν νὰ ἔχῃ ἄλλως τὸ πρᾶγμα, ἀφοῦ ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσῃ τις ὅτι τραῦμα τι εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἀποφέρει τὴν τρέλλαν, δηλ. τὴν ἐκμηδένισιν ψυχῆς τινος, καὶ αὐτῆς τῆς μᾶλλον συγκεκριμένης, τῆς νοημονεστέρας.

Ναί, ἡ ψυχὴ οὐδὲν ἄλλο ἐστί, ἢ ἰδιότης τις τοῦ ἐγκεφάλου, παράγουσα τὴν σκέψιν, ὡς τὸ ἧπαρ παράγει τὴν χολήν.

BUCHNER

Αὐτὴ εἶνε καὶ ἡ ἐμὴ γνώμη. Ἡ ψυχὴ εἶνε ἁπλούστατα ἰδιότης τις τοῦ ἐγκεφάλου. Εἶνε ἀποτέλεσμά τι, οὗτινος αἰτία τυγχάνει τὸ ὀργανικὸν σῶμα.

G. DELANNE

Τὸ πνεῦμα Ἄλφα δὲν ἐννοεῖ τὴν ψυχὴν ἢ ὡς συνέπειαν τῶν ἐγκεφαλικῶν δράσεων. Ἡ γνώμη αὕτη δὲν εἶνε νέα. Ἀπὸ πολλοῦ ἡ πέραν τοῦ Ῥήνου ὑλιστικὴ σχολὴ τὴν ἐδίδαξεν, ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς. Τὸ καινοφανὲς τῆς τοιαύτης ἐπαναλήψεως συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τὴν βλέπομεν ἐξερχομένην τοῦ στόματος ἑνὸς πνεύματος. Ἰσχυρίζεται ὅτι ἓν *τίποτε* σκέπτεται, ἀγαπᾷ, ἀναμιμνήσκεται. Ἀλλ' ἐπειδὴ συζητοῦμεν μετά τινος σοφοῦ τοῦ ἄλλου κόσμου, ἂς μᾶς εἴπῃ, ἂν δύναται νὰ μᾶς ὁρίσῃ χημικῶς καὶ μᾶς ἐξηγήσῃ τὸ σχῆμα τῆς δυνάμεως ἐκείνης, τῆς συνδυαζούσης τὰ σώματα ἐν ὡρισμέναις ἀναλογίαις, καὶ τίς ἡ οὐσία τῆς δυνάμεως ταύτης; **Διὰ** τῶν Α, Β, Γ, τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν μανθάνομεν ὅτι ὑπάρχει ἡ δύναμις καὶ ἡ ὕλη, καὶ ὅτι ἡ μία εἶνε ὅλως διάφορος τῆς ἑτέρας, ὅτι ἡ ὕλη εἶνε ἀδρανής, παθητική, ὑπήκουσα ἐν παντὶ καὶ παντοῦ εἰς τὴν δύναμιν, ἧς ἡ γνωστὴ δρᾶσις εἶνε ἀνεγνωρισμένη διὰ τῆς λέξεως τοῦ **νόμου.** Γινώσκομεν ὅτι εἰς διαφόρους συνθήκας τιθέμεναι αἱ διάφοραι ὕλαι συνδυάζονται· ἀλλ' οὐδέποτε ἤκουσέ τις ὅτι τοῦτο γίνεται διὰ τῆς οἰκείας αὐτῶν θελήσεως. Τοῦ **κάκου** λοιπὸν πειρῶνται, πρὸς ἄρνησιν τῆς ψυχῆς, νὰ βασισθοῦν ἐφ ὅ,τι αὕτη οὐδὲν κοινὸν μετὰ τῆς ὕλης ἔχει

Ἀλλ' ἂν ἡ ψυχὴ δὲν ὑπάρχῃ, εἰπῆτέ μοι λοιπὸν τότε διὰ τίνος στοιχείου διατηροῦνται, συγκρατοῦνται, μοριολκοῦνται χωρὶς νὰ ἐξατμησθῶσι τὰ ῥευστὰ μόρια τοῦ περιπνεύματος ἢ τοῦ σώματος τῶν ἀνενσάρκων (ὅπερ εἶνε τὸ ἰδικόν σας);

Ἡ ψυχὴ θεωρουμένη ὡσεὶ κέντρον δυνάμεως, εἶνε τόσῳ καλὰ πραγματικότης, ὥστε, ἐν καιρῷ τῆς ἐνσαρκώσεως, τὸ σῶμα διατηρεῖ τὸ σχῆμά του, ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ τὸ κατοικεῖ· ἀλλ' ἅμα ὡς ὁ θάνατος ἀφιχθῇ τὰ μὲν στοιχεῖά του ἀποσυντίθενται, αὐτὸ δὲ κατασήπεται.

Ὁ ἐγκέφαλος, ὁ ἐκδηλῶν τὴν διάνοιαν, δὲν σύνοιδε ταύτην, ὅπως καὶ ἡ ὕλη τοῦ ὡρολογίου δὲν σύνοιδε τὰς κινήσεις ἃς ἀποτελεῖ ἢ τὰς ὥρας ἃς δεικνύει. Τὸ λέγειν ὅτι ὁ ἐγκέφαλος ἐκκρίνει τὴν ἰδέαν, ὁμοιάζει πρὸς τὸ λέγειν ὅτι τὸ ὡρολόγιον ἐκκρίνει τὴν ὥραν.

BUCHNER

Τὰ ἐπιχειρήματα καὶ οἱ συλλογισμοί σας οὐδόλως μὲ πείθουσι· νομίζω ὡς τὸ Ἄλφα, ὅτι τὸ σύνολον τοῦ ἐγκεφάλου παράγει τὴν ἰδέαν· ἀλλά, σημειώσατέ το καλῶς, τὸ *σύνολον* καὶ ὄχι ἕκαστον μόριον.

C FLAMMARION

Ἀλλά, βωμολόχε, (farceur), τί ἄλλο εἶνε αὐτὸ τὸ σύνολον τοῦ ἐγκεφάλου ἢ ἡ ἕνωσις τῶν συνιστώντων αὐτὸν μορίων; Ἡ ἰδέα, μία καὶ ἀδιαίρετος δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε τὸ σύνθετον ἀποτέλεσμα των. Ὅτε δὲ τὰ μόρια ταῦτα ἤθελον διαφωνήσει, ἀνάγκη πᾶσα τοτε νὰ φαντασθῶμεν ἕνα ἀρχηγόν, κατὰ συνέπειαν ἀνωφελεῖς καθίστανται οἱ ὑποδεέστεροι αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀρχηγὸς οὗτος ἔσται ἁπλούστατα τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα.

MICH, BONNAMY

Τὸ κατ' ἐμὲ νομίζω ὅτι ἡ ψυχὴ ἀπορρέει ἀπό τινος ῥευστοῦ αἰθερώδους, ἀτομικευομένου διὰ τῆς ἐνσαρκώσεως, καθοριζομένου ἐν τοῖς σώμασι, οἱονεὶ ἐν χοάνῃ, καὶ ἀφικνουμένου διά τινος προοδευτικῆς κινήσεως καὶ διὰ τῆς ἐντελεχείας τῆς οὐσίας του μέχρι τῆς κορωνίδος τοῦ ἔργου τῆς δημιουργίας.

C. FLAMMARION

Καὶ βέβαια ἡ ψυχὴ δέον νὰ προέρχηται ἔκ τινος μέρους, ἀλλὰ τί ἐννοητέον διὰ τῆς ἐννοίας τοῦ αἰθερώδους ῥευστοῦ; Τὶς ἡ φύσις αὐτοῦ τοῦ ῥευστοῦ καὶ πόθεν ἀπορρέει αὐτὸ τοῦτο; Μήτοι δι' αὐτοῦ τοῦ ὁρισμοῦ προαγόμεθα προσωτερω; Διατὶ νὰ μὴ εἴπωμεν ἁπλούστατα ὅτι ἀγνοοῦμεν τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς; Οὔπω δέδοται τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἀνελθεῖν εἰς τὰς στοιχειώδεις γνώσεις τῆς δημιουργίας.

(Τὸ Πνεῦμα) ΑΛΦΑ

Ἡ ψυχὴ εἶνε ὁπωσδήποτε οὐσία ὑλική, ἐνέχουσα τὴν ἰδιότητα τῆς σκέψεως, καθότι, παραλυομένης ἢ διαρρηγνυομένης αὐτῆς τῆς οὐσίας, παραλύει ὡσαύτως ἢ διαρρήγνυται καὶ αὐτὴ ἡ σκέψις,

HOMPHRY DAVY

Ἀλλ' ὄχι, δὲν ἔχει οὕτω, ἀγαπητὸν πνεῦμα, ἡ ψυχὴ εἶνε ἀνεξάρτητος τῆς ὕλης. Οὐδέποτε θὰ δυνηθῶ νὰ πιστεύσω ὅτι διαίρεσίς τις, ἢ διΰλισμά τι, ἢ ἐκλέπτυνσίς τις διὰ τοῦ πυρός, ἢ διευθέτησίς τις τῆς ὕλης θὰ δυνηθῶσι νὰ παραγάγωσι τὴν αἴσθησιν, οὐδὲ ὅτι ἡ διάνοια δυνατὸν νὰ ᾖ τὸ ἀποτέλεσμα συνδυασμῶν ἀτόμων ἀναισθήτων καὶ ἀκατεργάστων. Τότε θὰ ἐπίστευον ὅτι καὶ οἱ πλανῆται περιστρέφονται διὰ τῆς βουλήσεώς των ἢ ὅτι ἡ σφαῖρα τοῦ πυροβόλου διασκέπτεται ὅτε περιγράφει τὴν παραβολικήν της καμπύλην.

BUCHNER.

Ὄχι, βέβαια, ἡ ψυχὴ οὐδὲν ὑλικὸν ἔχει· δὲν εἶνε ὕλη· ἀλλ' εἶνε σύνολόν τι συμπεπλεγμένον ἐξ ἑτερογενῶν δυνάμεων, σχηματιζουσῶν μίαν μονάδα, *εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα δράσεώς τινος ὑποβοηθουμένης ὑπὸ πολλῶν ὑλικῶν οὐσιῶν.*

C. FLAMMARION

Εὖγε, τῆς σαφηνείας! Ὁ ὁρισμὸς οὗτος ἀξιοῦται νὰ παρακάθηται πρὸς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Σγαναρέλλη «ossabundus, nequeis necquer, porarium quipse milus», ἰδοὺ διατί ἡ θυγάτηρ σας εἶνε ἀσθενής!

Οἵα ἀστειολογία κακῶς θεμένη!

G. LOVE

Κατ' ἐμέ, ἡ ψυχὴ εἶνε ἠλεκτρισμὸς λεπτότατος· δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ᾖ ἄλλο τι ἢ ὀντότης ὑλικὴ ἀνάλογος πρὸς τὸν συνήθη ἠλεκτρισμόν, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον διϋλισμένη. Ἡ ψυχὴ δρᾷ διὰ τῆς βουλήσεώς της ἐπὶ τοῦ συνήθους ἠλεκτρισμοῦ, ὅστις εἶνε ὕλη ἧττον αὐτῆς λεπτή· ὁ δὲ ἠλεκτρισμὸς καθὸ ἁδρότερος, ἐπιδρᾷ ἀμέσως ἐπὶ τῶν σωματικῶν μας ὀργάνων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑφίσταται διὰ τοῦ διαμέσου τούτου δρᾶσις καὶ ἀντίδρασις τῆς ψυχῆς ἐπὶ τῶν ὀργάνων καὶ κατ' ἀμοιβαιότητα, τῶν ὀργάνων ἐπὶ τῆς ψυχῆς μας.

G. DELLANNE

Δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν γνώμας διφορουμένας· ἡ ψυχὴ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ᾖ ὑλική, καθότι διαμένει αὕτη οὐσία ἀναλλοίωτος ἐν μέσῳ τῶν διηνεκῶν μεταβολῶν τῆς ὑποστάσεως. Εἶνε δύναμις ***διανοητική***· καί, ὅπως ἀγνοοῦμεν τὴν φύσιν τῆς δυνάμεως, οὕτω ἀγνοοῦμεν καὶ τὴν τῆς ψυχῆς· τὸ δὲ ἀρνεῖσθαι ὅ,τι δὲν ἐννοοῦμεν, τοῦτο πάλιν εἶνε ἀλλόκοτος συλλογισμός.

Τοῦ περιπνεύματος ὄντος ἐξ ὕλης λεπτοτάτης, ρευστοειδοῦς, ἐρωτῶμεν, ἂν ἡ ψυχὴ δὲν ὑπάρχῃ, διὰ τίνος τότε στοιχείου συγκρατοῦνται τὰ περιπνευματικὰ μόρια; Ἀφοῦ, ὡς παρατηροῦμεν, τὰ ἀέρια καὶ οἱ ἀτμοὶ διαφεύγουσι τῶν διακρατούντων αὐτοὺς ἀγγείων ἅμα ὡς παρουσιασθῇ σμικρά τις διέξοδος, ἔδει τότε ἡ διαχυτικὴ αὕτη δύναμις νὰ ᾖ μεγαλειτέρα ὡς πρὸς τὰς καταστάσεις τῆς ὕλης, τὰς ἔτι μᾶλλον ἀραιάς· ψυχῆς λοιπὸν μὴ ὑπαρχούσης, τοῦ δὲ σώματος ἐξαφανισθέντος, ἔδει τὸ περίπνευμα νὰ διαλυθῇ εἰς τὸ διάστημα. Καὶ ὅμως δὲν συμβαίνει τοιοῦτό τι· τὰ πνεύματα μᾶς διαβεβαιοῦσιν ὅτι ἔχουσι σῶμα ρευστοειδές, ἐντελῶς περιγεγραμμένον. Ὑφίσταται ἄρα ἐν τῷ σώματι τούτῳ κέντρον τι δυνάμεως, διακρατοῦν τὴν περιπνευματικὴν ὕλην ἐν συγκεκρατημένῃ τινὶ καταστάσει.

Ναί, ἀπαραιτήτως ἡ ψυχὴ δέον νὰ ᾖ περιγεγραμμένη, διότι ἄνευ τούτου δὲν θὰ ἦτο τίποτε. Ἔγραψα ἤδη ὅτι ἡ ψυχὴ ἄνευ τοῦ περιπνεύματος εἶνε καθαρὰ ἀφῃρημένη ἔννοια. Ἡμεῖς οἱ πνευματισταὶ διαφέρομεν τῶν πνευματολόγων. Οἱ φιλόσοφοι οὗτοι δοξάζουσιν ὅτι ἡ ψυχὴ εἶνε ὀντότης πνευματική, μὴ ἔχουσα οὔτε σχῆμα οὔτε ὄγ-

κον. Ἡμεῖς δὲ οἱ πνευματισταὶ θεωροῦμεν τὴν ψυχὴν ὡς ὀντότητα διακατέχουσαν προσωπικότητα ἐντελῶς περιγεγραμμένην, διακεκριμένην καὶ ὁροθετουμένην παρὰ τοῦ περιπνεύματος, οὗτινος τὸ σχῆμα καλῶς διεβεβαιώθη.

Τῆς ὕλης τοῦ σώματος μεταβαλλομένης καὶ ἀλλοιουμένης, ὁ νόμος τῆς ἀναλογίας ἄγει ἡμᾶς εἰς τὸ σκέπτεσθαι ὅτι τὸ αὐτὸ θὰ συμβαίνῃ καὶ εἰς τὸ περίπνευμα, καίτοι διὰ τρόπου λεπτοτέρου. Ἀλλ' ἂν αὐτὸ τὸ περίπνευμα μεταβάλλεται διηνεκῶς, ἐρωτῶμεν τὸ πνεῦμα Ἄλφα εἰς ποῖον ἐφήμερον μέρος διαμένει ἡ συνείδησις καὶ ἡ μνήμη, αἵτινες ἐν τούτοις διαμενουσιν ἀείποτε ἀμετάβλητοι (immanentes);

Θὰ εἴπητε ὅτι ἡ περιπνευματικὴ ὕλη ἄλλους νόμους κέκτηται; Γινώσκεται τοιούτους τινάς; Εἰς ἡμᾶς ἐντούτοις τοιοῦτοι τινες νόμοι δὲν ἀπεδείχθησαν ἔτι,

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ πέρυσιν ἐκδοθέντος συγγράμματος τοῦ P. E. Ginoux Pére ὑπὸ τὸν τίτλον «ÉTUDE impartiale et libre sur L' EXISTENCE DE DIEU, L EXISTENCE DE L AME ET NOTRE IMMORTALITÉ sous forme de Controverse dialoguée entre savants philosophes et penseurs sérieux, DÉISTES, ATHÉES, MATERIALISTES FT SPIRITUALISTES, extraite de leurs écrits».)

(Ἕπεται συνέχεια)

Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΕΝ ΤΩι ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΩι (1)

καὶ

Ἡ Προφητεία τῆς δ^ος Μαργ. Στόφφελ περὶ τῶν πολιτικῶν συμβάντων τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ 1848

Ἐπειδή, κατὰ τὰς πνευματιστικὰς ἀνακοινώσεις, γίνεται λόγος ἐνίοτε περὶ προφητειῶν, καὶ προκαλοῦνται δὲ πολλαὶ τοιαῦται, κρίνομεν καλὸν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σπουδαιοτάτου ζητήματος.

Δέον νὰ εἴμεθα λίαν ἐπιφυλακτικοὶ ὡς πρὸς τὰ τοιαύτης φύσεως

(1) Ἴδ. Revue Spirite τοῦ μηνὸς Μαΐου 1890.

ἔγγραφα· παραδεχόμεθα βεβαίως ὅτι τὰ ἄνευ σαρκὸς πλέον πνεύματα τυγχάνουσιν εἰς κρείσσονας ὅρους, ὅπως παρατηρῶσι πράγματά τινα, καὶ ὅτι ἔχουσι διδόμενά τινα, ὧν ἡμεῖς στερούμεθα καὶ ἐξ ὧν δύνανται νὰ λαμβάνωσιν ἀφετηρίαν, ἵνα πορίζωνται τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἔκβασιν τῶν μελλόντων πραγμάτων. κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐγγυτέρων, καὶ πιθανῶν μὲν δι' αὐτὰ τὰ πνεύματα, ὄχι δὲ καὶ ἀπολύτως βεβαίων, ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ τὰ πνεύματα διατηροῦσι τὰς ἰδέας καὶ τὰ ἐπίγεια συναισθήματά των (ἐπί τινα τοὐλάχιστον χρόνον), συμβαίνει ὥστε νὰ κολακεύωνται καὶ αὐτά, πιστεύοντα ὅ,τι ἐπιθυμοῦσι.

Ἀντιπαραβάλλοντες λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἀτελὲς προγνωστικὸν τῶν πνευμάτων περὶ τῶν μελλόντων πραγμάτων πρὸς τὸ αὐτεξούσιον τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λαῶν, τὸ τροποποιοῦν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον τὴν διεύθυνσιν τῶν συμβάντων, δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἐκ τοῦ προτέρου ὅτι αἱ τοιαῦται προρρήσεις δυνατὸν νὰ διαψευσθῶσι, καὶ μάλιστα ὅταν αὗται ἀξιῶσι νὰ **ὁρίσωσι καὶ τὰς ἐποχάς**.

Ἀνέγνωμεν διαφόρους διακοινώσεις σχετικὰς πρὸς τὸν «προσεχῆ πόλεμον», εἴτε εὐρωπαϊκὸν εἴτε μεταξὺ μόνον τῆς Γαλλίας καὶ Γερμανίας· διετύπων αἱ διακοινώσεις αὗται λεπτομερείας ὁριστικὰς ἐπὶ τοῦ τελευταίου πεδίου τοῦ πολέμου πλησίον τοῦ Στρασβούργου, ἔνθα ἡ νίκη θὰ ἔμενεν ἀμφιρρεπὴς μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων, ὥριζον δὲ καὶ τὸν χρόνον κατὰ τὸ 1888 ἢ 1889. Καὶ ὅμως ἰδοὺ ὅτι ἡ διπλωματία ἐπέτυχε νὰ βραδύνῃ καὶ ἀναβάλῃ τὴν **τρομερὰν σύγκρουσιν** (**μέχρι πότε**;)

Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀνάγκη ν' ἀνατρέχῃ τις εἰς τὰ πνεύματα πρὸς γνῶσιν τοῦ μέλλοντος, ἀφοῦ μάλιστα καί τινα αὐτῶν διαβεβαιοῦσιν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται αὐτοῖς νὰ τὰ ἀποκαλύψουν. Ἡ περίπτωσις τῆς ἐξόδου τῆς ψυχῆς, ἡ ὀνομαζομένη ὑπνοβασία lucide, ἔκστασις κλπ. δύναται ὑπό τινας συνθήκας νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ ἐνσαρκωμένον πνεῦμα νὰ ἴδῃ τὰ μὴ εἰσέτι ὑφιστάμενα πράγματα. Πῶς δὲ τὸ τοιοῦτο δύναται νὰ γίνῃ, θὰ τὸ λύσωσι προσεχῶς μελέται σπουδαῖαι καὶ ἐμβριθεῖς.

Μετὰ τὰς ἐπιφυλάξεις ταύτας, ἰδοὺ ἓν περίεργον ἔγγραφον, οὗτινος ἀναγράφομεν ἐνταῦθα τὰ σχετιζόμενα μόνον πρὸς τὰ πολιτικὰ συμβάντα τῆς Εὐρώπης μέχρι τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος. Αἱ προρρήσεις αὗται ἐγένοντο πρὸ τοῦ 1848 παρά τινος νεάνιδος ἡλικίας δεκατριῶν

ετῶν, ὀνομαζομένης Μαργαρίτας Στόφφελ, ἐν ἐκστάσει διατελούσης εἰς Alstœtten (Τυρόλου) Ἐν ταύταις ἀπαντῶνται ἐκφράσεις ἀποκρύφου θρησκευτικότητος, ἀπαύγασμα τῶν ἰδεῶν τῆς ὑποκειμένης· ἀλλ' ἐν τῇ παντελῇ ἀπαιδευσίᾳ αὐτῆς, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προείπῃ καὶ ὁρίσῃ περιστατικὰ ἑξήκοντα ἐτῶν χρονικοῦ διαστήματος, πρᾶγμα εἰς ὃ καὶ ὁ ἐπιτηδειότερος διπλωμάτης θὰ ἐδίσταζε νὰ ῥιψοκινδυνεύσῃ·

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ὡς εἴπομεν, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1848 περίπου· πολλὰ δὲ συμβάντα, ὅπερ ἀναφέρει, ἐπηλήθευσαν ἤδη.

«Ἡ **Γαλλία** θὰ γίνῃ δημοκρατία, ἀλλ' οὐχὶ στερρεὰ ἢ ἀφοῦ ὑποστῇ αἱματηροὺς πολέμους. Θὰ συνενωθῇ μετὰ τοῦ Βελγίου καὶ τότε θ' ἀρχίσῃ πόλεμος κατὰ τοῦ πλούτου καὶ τῆς εὐγενείας. Θὰ ἐπικρατήσῃ ἡ βασιλεία τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἀλλὰ καὶ αὕτη θ' ἀνατραπῇ ὑπὸ τοῦ πολέμου ἐναντίων ἐξωτερικῶν δυνάμεων. Θὰ καταλάβῃ εἶτα τὴν ἰσχὺν μετριόφρον τι κόμμα, ὑπὸ τὴν διοίκησιν δ' αὐτοῦ ἡ Γαλλία ἔσται εὐτυχής. Δὲν θὰ ὑπάρξουν πλέον βασιλεῖς εἰς αὐτὸν τὸν τόπον· πρίγκηψ τις θὰ πειραθῇ νὰ καταλάβῃ τὴν βασιλείαν, ἀλλ' ἡ μωρὰ ἐπιχείρησις θὰ τῷ στοιχίσῃ τὴν ζωήν.

«Ἡ **Ἱσπανία** καὶ ἡ **Πορτογαλλία** θὰ σπαραχθῶσιν ὑπὸ αἱματηρῶν ἀγώνων. Θὰ ἐκμηδενισθῇ πᾶν ἴχνος νόμου καὶ τάξεως. . . Τότε ἡ εἰρήνη θὰ βασιλεύσῃ ἐκ νέου, χάρις εἰς ἓν ἔξοχον πνεῦμα. Τὰ ὀνόματα τῆς Ἱσπανίας καὶ Πορτογαλλίας θ' ἀντικατασταθῶσι διὰ τῆς Δημοκρατίας τῶν Πυρηναίων, ἰσχυρᾶς κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν.

«Εἰς τὴν **Μεγάλην Βρεττανίαν** ἡ ἀθλιότης τῆς ἐργατικῆς τάξεως ἔσται πάντοτε αὔξουσα. Συνεπείᾳ τρομερῶν πολέμων ἐπὶ τῆς Ἠπείρου, τὸ ἐμπόριον θὰ παύσῃ, ἡ δὲ ἀγγλικὴ βιομηχανία θὰ διακοπῇ. Τοῦτο θὰ φέρῃ εἰς ἀπελπισμὸν τὸν λαὸν τοῦ τόπου τούτου. Ἡ ὀργὴ τότε θὰ στραφῇ κατὰ τῶν μεγάλων ἐργοστασιαρχῶν, ὧν τὰ καταστήματα θὰ κατακαύσουν. Οἱ Ἰρλανδοὶ θνήσκοντες ἐκ πείνης θὰ ἐπαυξήσουν τὴν κατασροφήν. Τέλος, μετὰ πολέμους ἐξωτερικοὺς καὶ ἐπαναστάσεις ἐσωτερικάς, ἡ Ἀγγλία θὰ ἐπανεισέλθῃ ἐν τῇ εἰρήνῃ. Καὶ ἐκεῖ θὰ καταρεύσῃ ὡσαύτως ἡ βασιλεία, ἀλλ' ἀργότερα ἀπὸ τὰ ἄλλα μέρη.

«Ἐξ **Ἰταλίας** μετὰ μεγάλας μάχας θ' ἀπέλθουν πλέον οἱ Αὐστριακοὶ ἀνεπιστρεπτεί. Ὅλα τὰ διάφορα Κράτη αὐτοῦ τοῦ τόπου θὰ σχηματίσουν ἐν τέλει δημοκρατίαν ἰσχυραν, ἧς ἡ Ρώμη ἔσται ἡ

πρωτεύουσα. Ἡ ἰσχὺς τοῦ Πάπα τόσον ἐκεῖ, ὡς καὶ παντοῦ ἄλλοθι, θὰ καταστραφῇ ἐσαεί, θὰ κραταιωθῇ δὲ μία παγκόσμιος χριστιανικὴ θρησκεία καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην.

«Ἡ **Πολωνέα** θ' ἀναζήσῃ· ἀλλ' ἡ βασιλεία της ἔσται τρομερά· τὰ ὕδατα τοῦ Βιστούλα θὰ ὦσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον αἱματοβαφῆ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν καταδυναστῶν της.

«Ἡ **Γερμανέα** ὡσαύτως θὰ καταστῇ θέατρον τρομερῶν συμβάντων. Εἷς αὐτῆς βασιλεὺς θὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐπικουρίαν τῶν Ἀσιανῶν (;)· τότε δὲ θ' ἀρχίσῃ τρομερὰ σφαγή, καθ' ἣν οὔτε ἄνδρας οὔτε γυναῖκας, οὔτε γέροντας, οὔτε παιδία θὰ φεισθῶσι. Ἐν ᾧ δὲ χρόνῳ θὰ συμβαίνωσι ταῦτα πρὸς Δύσιν καὶ Μεσημβρίαν τῆς Εὐρώπης, λαοὶ (ἐνταῦθα μία λέξις δυσανάγνωστος) θὰ νικήσουν καὶ ἐκδιώξουν τοὺς βαρβάρους ἐκ Γερμανίας, ὀλίγοι δὲ θὰ διαφύγουν τὸν θάνατον. Μία μεγάλη πόλις αὐτοῦ τοῦ τόπου, ὁμοία πρὸς τὴν ἀρχαίαν Βαβυλόνα (;) θὰ πυρποληθῇ, οὐδεὶς πλέον θνητὸς θὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ. Τὰ στέμματα τῶν βασιλέων αὐτοῦ τοῦ κρατους θὰ καταρριφθῶσι, ἡ δὲ ἰσχύς των θὰ ἐκμηδενισθῇ. Θὰ ἐπέλθῃ εἶτα καὶ διὰ τὸν Γερμανικὸν λαὸν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν. . . θὰ ἱδρυθῇ δημοκρατία ἰσχυρὰ καὶ εἰρηνική. . . . .

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἀναστατώσεως καὶ τῶν ἐπαναστάσεων, αἵτινες θὰ μεταβάλωσι ἐν Εὐρώπῃ πᾶσαν τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν, ἡ **Σουηδέα** ἀφοῦ διέλθῃ προσωρινόν τινα κλονισμόν, θὰ ἐνισχυθῇ ἐπὶ μᾶλλον καὶ θὰ καταστῇ ἄσυλον τῶν προσφύγων. Οἱ πρόσφυγες θὰ πλημμυρήσουν τὰς πόλεις της, οἱ δ' ἐχθροί της θὰ εὕρωσιν ἐκεῖ καταφύγιον. Βασιλεῖς καὶ πρίγκηπες θὰ ζητήσουν, παρὰ τῆς ἀρχαιοτέρας (τῶν νεωτέρων χρόνων) Δημοκρατίας, ἄσυλον κατὰ τῆς ὀργῆς ἐκείνων, οὓς πρότερον ἐκάλουν ὑπηκόους των.

Κατὰ τῆς **Ρωσσέας** θὰ ὁπλισθῶσι τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης. Ὁ Τσάρος θὰ συναθροίσῃ ἅπαντας τοὺς λαοὺς του ἀσιατικοὺς καὶ εὐρωπαϊκούς. Οἱ ἐμπόλεμοι θὰ συμπλακῶσιν ἐν ἀπεράντῳ πεδιάδι· ἐκεῖ δὲ ἐν διαστήματι ὀκτὼ ἡμερῶν θὰ συναφθῇ τρομερὰ μάχη, καθ' ἣν...

Ἡ μάχη αὕτη, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν καὶ ἕνεκα τῶν συνεπειῶν της, ἔσται ἡ μεγαλειτέρα ἁπασῶν τῶν μέχρι τότε μαχῶν· ἀλλ' ἔσται ὡσαύτως καὶ ἡ τελευταία.

Ἡ **Ἑλλὰς** ἔσται καὶ πάλιν . . . . .

(Ἕπεται συνέχεια)

ΔΙΑΤΙ ΔΥΣΠΙΣΤΩ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΑΜΦΙΒΟΛΟΥΣ ΑΠΟΦΑΝΣΕΙΣ ΤΑΣ ΜΗ ΒΑΣΙΖΟΜΕΝΑΣ ΕΠΙ ΘΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ

Ἀναγράφομεν ἐκ τοῦ συγγράμματος Magnétiseurs et Médecins τοῦ Delbœuf καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ μέλους τῆς Β. Ἀκαδημίας τοῦ Βελγίου, τὸ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον κεφάλαιον, ὅπως ἴδωσιν οἱ ἀναγνῶσται ἅπαξ ἔτι πῶς καὶ οἱ ἐπιστήμονες οἷος ὁ Λομβρόζος παραμορφοῦσιν ἐνίοτε τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων.

. . . . «Τὴν *ἔπαθα* πολλάκις διότι ἐπίστευσα εἰς τὰς ἀμφιβόλους ἀποφάνσεις. Δύναταί τις ν' ἀνάγνώσῃ εἰς τὰς πρὸς τὸν κ. «Θεριὰρ ἐπιστολάς μου» τὴν ἐμβριθῆ ἔρευναν ἐπὶ τῶν εἰς βάρος τοῦ Δονάτου ἓξ ἱστοριῶν τοῦ Δρος Λομβρόζου, τῶν προκαλεσασῶν τὴν ἀπαγόρευσιν τῶν ἐν Μιλάνῳ παραστάσεων τοῦ πρώτου. Ἀπέδειξα, δι' ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων ἀνὰ χεῖρας, ὅτι αἱ ἱστορίαι αὗται ἦσαν ψευδεῖς. Ἀνεγράφησαν αὗται ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ κ. Gilles de la Tourette, ἐκ τούτου δὲ πάλιν εἰς τὸν λόγον τοῦ κ. Θεριάρ, καὶ διεσκέδασαν δαψιλῶς τοὺς ῥήτορας τῆς Ἀκαδημίας τῆς ἰατρικῆς. Ἰδοὺ αἱ ἱστορίαι αὗται :

1. «Συνεπείᾳ ὑπνωτισμοῦ, ἔν τινι παραστάσει, ἀξιωματικός τις τοῦ πυροβολικοῦ ἀπώλεσε σχεδὸν τὰς φρένας· ὑφίσταται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν προσβολὰς αὐτομάτου ὑπνωτισμοῦ ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ἐλαχίστου στιλπνοῦ πράγματος: ἑνὸς φανοῦ ἁμάξης π. χ., ὃν ἀκολουθεῖ, ὡσεὶ γοητευμένος. Θὰ κατεσυνετρίβετο ἑσπέραν τινὰ ὑφ' ἁμάξης, ἂν ὁ διοικητὴς τῆς πυροβολαρχίας του δὲν τὸν συνεκράτει. Σφοδρὰ ὑστερικὴ κρίσις ἐπηκολούθησε τὴν τελευταίαν σκηνήν, καὶ ὁ δυστυχὴς ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ κλινήρης.

2. «Ὑστερικός τις καὶ ὑπνοβάτης τις πάσχοντες χρονικῶς ἐπανέπεσαν ἀσθενεῖς μετὰ δύο ὑπνωτιστικὰς συνεδρίας.

3. «Δύο φοιτηταὶ τῶν μαθηματικῶν ὑπνωτίσθησαν παρατηροῦντες τοὺς διαβήτας των. Δὲν ἠδύναντο νὰ ἰχνογραφήσωσι.

4 «Σιδηροδρομικός τις ὑπάλληλος ὑπέστη σπασμοὺς καὶ σφοδρὰν μανίαν, ἐξ ἧς δὲν ἐθεραπεύθη εἰσέτι.

5 «Δύο ἀξιωματικοί, ὑπνωτισθέντες, δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀντιστῶσιν εἰς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὸ δημόσιον.

6 «Νεανίας δεκαπενταέτης, τίμιος μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, κατέστη ἐπισφαλοῦς ἠθικῆς, προβὰς ἀπέναντι μάλιστα αὐτοῦ τοῦ ἰδίου μαγνητιστοῦ εἰς παράφρονα ἐκβιασμόν. Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἔμεινεν ἄϋπνος, καταστὰς σχεδὸν ἠλίθιος.»

«Ἰδοὺ διὰ τίνων γελοίων θρύλλων ἐπειράθησαν νὰ κλονίσουν τὰ νομοθετικὰ σώματα τῶν κρατῶν, τῶν βασιλείων, τῶν δημοκρατιῶν. Ἔνθεν μὲν ἀξιωματικοὶ τρέχοντες κατόπιν τῶν φανῶν ἢ ἐπιδεικνυόμενοι εἰς τὸ δημόσιον, ἔνθεν δὲ σπουδασταὶ παρατηροῦντες τοὺς διαβήτας των. Ἀφ' ἑνὸς πάλιν ἀσθενεῖς πάσχοντες χρονίως καὶ (πρᾶγμα ἀνήκουστον!) ἐπανασθενοῦντες, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπάλληλος σιδηροδρόμου ὑποπίπτων εἰς σπασμοὺς καί, πρὸς ἐπίμετρον, νεανίας, τίμιος τὸ πρῶτον, περιπεσὼν εἰς ἔγκλημα ἐκβιασμοῦ. Ταῦτα πάντα δὲν παρέχουν ἀφορμὴν ἀπείρου εἰρωνικοῦ γέλωτος, ἂν μὴ λύπης, ἐπὶ τῷ ὅτι ἐπιστήμονες ἄνθρωποι ἐνεστερνίσθησαν σπουδαίως αὐτοὺς τοὺς θρύλλους;

Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ τὸ ἐπίμετρον τοῦ ἀτοπήματος: ***αὐταὶ αἱ ἱστορίαι εἶνε ψευδεῖς***!

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς «Τρίτης Ἐπιστολῆς» πρὸς τὸν κ. Θεριάρ, ὑπὸ ἡμερομ. 11 Φεβρ. 1888, ἔσχον οἱονεὶ τύψιν συνειδότος, συζητήσας ἐπ' αὐτῶν ὡσεὶ ἦσαν ἀληθεῖς. Ἠθέλησα λοιπὸν νὰ ἐξερευνήσω τὸ πρᾶγμα. Ἐπρομηθεύθην τὰς ἐφημερίδας τῆς ἐποχῆς: τὴν Italia τῶν 26—27 Μαΐου καὶ 2—3 Ἰουνίου 1886, τὴν Corriere de la Sera τῶν 5—6 Ἰουνίου, τὴν Gsyette Piemontaise τῆς 3 Ἰουνίου, ἔγραψα δὲ πρὸς τὸν Δονάτον, τὸν κ. Μορσέλλην, καθηγητὴν ἐν Τουρίνῳ καὶ συνάδελφον τοῦ κ. Λομβρόζου, καὶ πρὸς ἕνα αὐτόπτην μάρτυρα παραστάντα εἰς τὰς παραστάσεις τοῦ Δονάτου εἰς Τουρῖνον καὶ Μιλάνον· ἀνεζήτησα τὰ ὀνόματα, τὰ μέρη, τὰς ἐποχάς. Τί δὲ ἀνεκάλυψα; Διαψεύσεις ἐν ταῖς ἐφημερίσι τῶν ἐνδιαφερομένων κατὰ τοῦ Λομβρόζου. Ὁ ἀξιωματικὸς τῶν φανῶν (ὁ ὑπολοχαγὸς G . . .) οὐδέποτε ὑπνωτίσθη ὑπὸ τοῦ Δονάτου· δὲν ἔτρεχε κατόπιν τῶν φανῶν· δὲν ἀπώλεσε σχεδὸν τὰς φρένας· οὐδέποτε ἔσχε κρίσεις ὑστερικάς Μόνον, ὡς πολλοὶ ἄνθρωποι (ἐγὼ π. χ.), ὑπνωτίζετο ὑπὸ τῶν φώτων. Ἰατρός του ἴσα ἴσα ἦτο αὐτὸς ὁ κ. Μορσέλλης, ὅστις μὲ διεβεβαίωσε περὶ τῆς ἀληθείας τῶν διαψεύσεων.—Ἡ ἱστο-

ρία τοῦ σιδηροδρομικοῦ ὑπαλλήλου (κ. Ἐρκολάνη) διεψεύσθη παρὰ τοῦ ἰδίου Ἐρκολάνη ἐν τῇ ἐφημερίδι Lombartia τοῦ Μιλάνου τῇ 7—8 Ἰουν. 1886, ἔνθα λέγει ὅτι ἔγραψεν ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν Gasette Piemontaise.

Ἡ ἱστορία τοῦ νέου τιμίου εἶναι ἡ ἐκπληκτικωτέρα ἐφεύρεσις τοῦ δρος Λομβρόζου· τὸ διήγημα ἀνεγράφη εἰς τὸν Φιγαρὼ τὴν 28 Μαΐου. Ὁ ἐν Ἰταλίᾳ ἀνταποκριτής μου ἐβεβαίωσε τὴν ἀλήθειαν τοῦ διηγήματος τούτου.—Πρόκειται περὶ φοιτητοῦ ἡλικίας 18 ἐτῶν Ἀχιλ. δὲ-Τομάζου, ὅστις, ἵνα ἐξοικονομήσῃ τὰ ἔξοδα τοῦ γάμου, ἐπειράθη νὰ ἐκβιάσῃ τὸν Δονάτον ὅπως τῷ μετρήσῃ χίλια φράγκα, ἐκφοβίσας αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀποκαλύψει δῆθεν τῶν *ἀγυρτιῶν του*. Μετά τινας ἡμέρας φυλακίσεως, ἀπεφυλακίσθη, ὡς ὑποκύψας εἰς πειρασμὸν ἀκρισίας. (Ἰδ. ἐπιστολὰς 7ην καὶ 8ην πρὸς Θιριὰρ τῶν 25 Φεβρουαρίου καὶ 2 Μαρτίου 1888 καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Μορσέλλη τῆς 14 Μαρτίου.

. . . .

Τὸ κατ' ἐμέ, ὅταν βλέπω εἰδικόν τινα κ. Λομβρόζον, παραμορφοῦντα τόσῳ ὁλοφάνερα τὴν ἀλήθειαν, ὅταν βλέπω ἄλλους παραδεχομένους αὐτὰς τόσῳ ἐπιπολαίως, ὅταν βλέπω τὸν καθηγητὴν κ. Μασσὰν ἀναγράφοντα τὰς μετὰ ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἀνασκευῆς αὐτῶν (δι' ἀποδείξεων ἀναμφιρρήστων, εἰς ἃς ὁ κ. Λομβρόζος δὲν ἀπήντησε), δὲν δικαιοῦμαι, μεθ' ἅπαντα ταῦτα, νὰ μὴ πιστεύω οὐδ' εἰς τὸν λόγον τοῦ κ. Λαδάμ ;

ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ
ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

(Συνέχ. σελ. 143 φυλλ. 6')

Ἕτερος, ὁ Wei-peh-yang 140 π. Χ. διάσημος ἀλχημιστὴς καὶ οὗτος, συνέταξε σύγγραμμα περίφημον περὶ τοῦ Ἐλιξηρίου τῆς Ζωῆς.

Ἐπότισε δι᾽ αὐτοῦ τὸν κύνα του, ὅστις κατέπεσεν ὡσεὶ κεραυνόπληκτος, εἶτα τὸν ἀδελφόν του, ὅστις κατέπεσε καὶ αὐτὸς θανών, μετὰ δὲ ταῦτα ἔπιε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐξ αὐτοῦ, παθὼν τὰ αὐτά. Ἀλλ᾽ ἐνῷ ὁ νεώτερος ἀδελφὸς ἡτοίμαζε τὰ πρὸς ἐνταφιασμὸν τῶν πτωμάτων, ἀνηγέρθησαν, ὡς ἐκ μαγείας, ἅπαντες οὗτοι εὖ ἔχοντες καὶ νεάζοντες.

Ὁ διάσημος ἰατρὸς Hieu- yuan- tzen, ὃν τὰ θηρία συνώδευον κατὰ τὴν ἀναζήτησιν τῶν θαυματοποιῶν χόρτων, ἐγίνετο ὁρατὸς εἰς διάφορα συγχρόνως μέρη. Ἐπειδή ποτε κυρία τις τῆς αὐλῆς τὸν ἐχλεύασε, τὴν μετεμόρφωσεν εἰς γραίαν, εἰς ἣν πάλιν ζητήσασαν συγγνώμην', ἀπέδωκεν ὁ ἅγιος τὴν ὡραιότητα.

Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῶν ἀναγνωστῶν μου δι᾽ αὐτὴν τὴν σινικὴν παρέκβασιν. Ἀλλὰ τὰ τῆς Ἀσίας τόσῳ σήμερον διατελοῦσιν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὥστε δὲν ἠδυνήθην νὰ μὴ θύσω κἀγὼ ὀλίγον εἰς τὴν τοιαύτην φορὰν τῶν πραγμάτων. Ἀλλ᾽ ἐπανέρχομαι εἰς τὸ ζήτημα ἐπαναλαμβάνων ὅτι ὁ μύστης κατορθοῖ εὐχερῶς ν᾽ ἀποσπάσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ σώματός του, ἵνα μεταβῇ εἰς μεγάλας ἀποστάσεις καὶ φανερωθῇ εἰς τοὺς φίλους του. Ἡ πρᾶξις ὅμως αὕτη εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνος.

Ἰδοὺ τί γράφει ἀναφορικῶς αὐτοῦ τοῦ διενεργήματος ὁ πρώτης τάξεως μύστης Jos Peladan, ἐν τῇ μυθιστορίᾳ τῆς μεγάλης Ἠθοποιΐας του «Ἡ Νίκη τοῦ συζύγου». Ὁμιλεῖ ἐνταῦθα ὁ σοφὸς μάγος Lexthental:

«Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἐν τῇ ἁγίᾳ τετρακτῇ, θὰ ἐκτελέσω τὴν ὑπόσχεσίν μου, διενεργῶν ἤδη ἐνώπιόν σας τὴν προέκτασιν, τὴν ἐκσφενδόνησιν τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ ἀστραίου σώματός μου. Θὰ κατακλιθῶ ἐπὶ τοῦ διβανίου τούτου· θὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς. Θὰ ἴδητε τότε ἀνερχόμενα ἐκ τοῦ ἀδρανοῦς μου σφαιρίδια ὑπόλευκα, ἅτινα θὰ πολλαπλασιασθῶσι· τότε δὲ τὸ σκιαγράφημα τοῦ σώματός μου θὰ ἐπιπλεύσῃ ὕπερθεν τοῦ πτώματός μου.

«Ἡ καρδία μου ἔσται ἀνεπαίσθητος· ἡ θερμοκρασία θὰ μετριασθῇ. Θ᾽ ἀνοίξητε τὸ παράθυρον, διότι τὰ τῆς ὑάλου μόρια δὲν τυγχάνουσιν ἀρκούντως διατεταμένα, κοπιάζω δὲ διασχίζων τὸν λίθον. Ὅταν μὲ ἴδητε ἐξερχόμενον τοῦ παραθύρου, ὡσεὶ κολυμβητὴν πλέοντα ἐπὶ τῶν νώτων, ἐπανέλθετε πλησίον τοῦ σώματός μου, καὶ μὲ τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὴν χεῖρα, ἐπαγρυπνεῖτε, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ εἰς αὐτὸ κανὲν στοιχειὸ (élemental). Τὰ στοιχειὰ φαίνονται ὡσεὶ μικραὶ φλόγες· εἶνε δὲ ἐκπεπηγμένα κατὰ τὰ ἄκρα» .. ..

Αἱ προκαταρκτικαὶ αὗται σημειώσεις ἦσαν ἀναγκαῖαι διὰ τοὺς ἀγνοοῦντας τὰ περίεργα φαινόμενα, τὰ ἐπιβεβαιοῦντα πειραματικῶς τὴν ὕπαρξιν τῆς ψυχῆς, τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, καὶ τὴν βεβαιότητα τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν τεθνεώτων καὶ τῶν ζώντων.

Θ' ἀναγράψωμεν ἤδη διὰ βραχέων τὴν πνευματιστικὴν κίνησιν ἀπὸ τῆς ἀναγεννήσεώς της. Οἱ ἀναγνῶσται θὰ ὦσιν οὕτω ἐνήμεροι εἰς αὐτὸ τὸ μέγα πρόβλημα τῶν νεωτέρων χρόνων, δηλ. τὴν πειραματικὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τῆς Ψυχῆς.

Ἀξία σημειώσεως ἡ κατὰ τὴν ἐποχήν μάς ἐμφάνισις Προφητῶν καὶ Τηλεοπτῶν, ἐξελθόντων ἐκ τῶν κατωτέρων κοινωνικῶν τάξεων, ὡσεὶ θεία διαμαρτορία κατὰ τῆς ἀλαθήτου ἀξιώσεως τῆς ἀθρήσκου ἐπιστήμης, τῆς βασιζομένης μόνον ἐπὶ ὑποθέσεων, ἀείποτε παρὰ τῶν πραγμάτων διαψευδομένων. Οἱ μεταξὺ τοῦ ἀοράτου κόσμου καὶ ἡμῶν μεσάζοντες βρύουσι τανῦν. Ἡ μόνη δυσκολία, καὶ αὕτη, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, τυγχάνει ἐκ τῶν μεγίστων καὶ δυσυπερβλήτων ἐν τῇ ἐνεστώσει καταστάσει τῶν γνώσεών μας, ἡ μόνη δυσκολία εἶνε τὸ νὰ διακρίνωμεν τὸν ὃν βαθμὸν πίστεως ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν εἰς τὰς Ἀνακοινώσεις τοῦ ἀοράτου καὶ ἀποκρύφου τούτου κόσμου, τοῦ τόσῳ ἰσχυροῦ ἅμα καὶ ἀξιοθαυμάστου.

Νέα εἶναι τὰ πράγματα ταῦτα; Ὄχι. Ἅπαν τὸ ἰνδικὸν θρησκευτικὸν σύστημα, ἅπασα ἡ ἱστορία τῶν ἑβραίων Προφητῶν, βασίζονται ἐπὶ τῆς πραγματικῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ τοῦ ἀοράτου κόσμου, τοῦ παρὰ τῶν ὑλιστῶν χλευαζομένου. Τὸ πεδίον τοῦτο προελειάνθη ἐσχάτως παρὰ τοῦ μεγίστου Σουηδοῦ Τηλεόπτου, καὶ σοφοῦ τοῦ 18ου αἰῶνος, τοῦ πνευματοφόρου Ἐμμ. Σβέδεμβοργ, τοῦ γνόντος κατὰ βάθος πᾶσαν ἐπιστήμην καὶ τοῦ ἐναρετωτέρου μάλιστα μεταξὺ τῶν σοφῶν. Αὐτὸς μᾶς ἤνοιξε τὰς πύλας τοῦ Οὐρανοῦ. Χάρις εἰς αὐτὸν γινώσκομεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν ᾅδην, καὶ ὅτι ὁ ἐγκαταλείπων αὐτὸν τὸν κόσμον εὑρίσκει, ἐκεῖ ἄνω τὴν ποινὴν ἢ τὴν ἀνταπόδοσιν τῶν πράξεών του.

Ἀλλὰ καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἔχομεν μεσάζοντας ἐξόχους, χρησιμεύοντας ὡς ὄργανα εἰς τὰ ἀόρατα ὄντα, τὰ θέλοντα ἢ τὰ ἐπιφορτισμένα ἴσως νὰ μᾶς διαφωτίσωσι τὴν διάνοιαν. Ἐπισκοπήσωμέν τινας αὐτῶν, τοὺς κυριωτέρους.

(*Ἕπεται συνέχεια*)

ΒΙΟΙ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΩΝ

ΑΛΛΑΝ ΚΑΡΔΕΚ (1)

Ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ἔξοχος Γάλλος συγγραφεὺς καὶ θεμελιωτὴς τῆς φιλοσοφίας καὶ ἐπιστήμης τοῦ Πνευματισμοῦ, ὅστις προσέλαβε δι' ἰδίους λόγους τὸ ψευδώνυμον τοῦτο, ὠνομάζετο ἐκ γενετῆς Λέων-Ὑπόλυτος-Δενιζὰρ-Ριβάλλ. Γεννηθεὶς τὴν 3ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1804, ἐξ ἀρχαίας οἰκογενείας, διακριθείσης πάντοτε ἐν τῇ δικαστικῇ ἐξουσίᾳ, δὲν ἠκολούθησε τὸ στάδιον τοῦτο, ἐπειδὴ ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας ᾐσθάνετο ἀκατάσχετον κλίσιν εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας. Ἀνατραφεὶς δὲ εἰς τὴν σχολὴν τοῦ Πεσταλόζα, εἰς Ὕβερσον τῆς Ἐλβετίας, ἀποκατέστη εἷς τῶν ἐξοχωτέρων καθηγητῶν καὶ τῶν μᾶλλον ζηλωτῶν προσηλυτιστῶν τοῦ περὶ ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως συστήματος αὐτοῦ, ὅπερ ἐξήσκησε μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν σπουδῶν καθ' ἅπασαν τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Γαλλίαν.

Πεπροικισμένος ὑπὸ διανοίας ἐξόχου, καὶ ἑλκυόμενος εἰς τὸ διδάσκειν ὑπὸ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν εἰδικῶν αὐτοῦ προσόντων, εὐθὺς ἀπὸ τῆς δεκατετραετοῦς ἡλικίας του, ἐδίδασκεν εἰς τοὺς συμμαθητάς του, ὅσοι εἶχον ὀλιγωτέρας αὐτοῦ γνώσεις, ὅ,τι αὐτὸς περιπλέον ἐγίνωσκεν. Εἰς τὴν σχολὴν ταύτην ἀνεπτύχθησαν εἰς αὐτὸν αἱ ἰδέαι ἐκεῖναι, αἵτινες ἔμελλον βραδύτερον νὰ τὸν ἀνυψώσωσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν φιλοπροόδων καὶ ἐλευθεροφρόνων.

Γεννηθεὶς εἰς τὴν καθολικὴν θρησκείαν, ἀλλ' ἀνατραφεὶς εἰς χώ-

(1) Ἔδει βεβαίως νὰ προτάξωμεν τὸν βίον τοῦ Πυθαγόρου, ἀλλ' ἐξανάγκης ἀναβάλλομεν αὐτὸν εἰς ἕτερον προσεχὲς φυλλ., καθὸ μὴ ἔχοντες προχείρους τὰς πηγὰς ἐξ ὧν θὰ ἐρανισθῶμεν τὰ τοῦ βίου αὐτοῦ τοῦ μεγίστου Μύστου τῆς ἀρχαιότητος. Θ. Δ.

ραν προτεσταντικὴν ἕνεκα τῶν ἐκ μισαλλοδοξίας προσβολῶν ἃς εἶχεν ὑποστῆ διὰ τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο ζήτημα, συνέλαβε πρωΐμως τὴν ἰδέαν θρησκευτικῆς τινος μεταρρυθμίσεως διὰ τὴν ὁποίαν εἰργάσθη σιωπηλῶς ἐπὶ πολλὰ ἔτη, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κατορθώσῃ τὴν ἑνοποίησιν τῶν θρησκειῶν, ἀλλ' ἐστερεῖτο τότε τοῦ ἀπαραιτήτου στοιχείου πρὸς λύσιν τοῦ μεγάλου τούτου προβλήματος.

Ὁ Πνευματισμὸς ἦλθε κατόπιν ἵνα τῷ προσφέρῃ καὶ τῷ ἐναποτυπώσῃ εἰδικὴν διεύθυνσιν εἰς τὰ ἔργα καὶ εἰς τοὺς σκοπούς του.

Τελειώσας τὰς σπουδάς του, ἦλθεν εἰς Γαλλίαν· καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζε κατὰ βάθος τὴν γερμανικήν, μετέφρασεν εἰς αὐτήν, χάριν τῶν Γερμανῶν, διάφορα ἔργα περὶ ἀνατροφῆς καὶ ἠθικῆς, καὶ ἰδίως, ὅπερ εἶναι χαρακτηριστικόν, τὰ τοῦ Φενελῶνος, ἅπερ μᾶλλον τὸν ἔθελγον.

Ἦτο μέλος πολλῶν σοφῶν εταιριῶν, μεταξὺ δ' ἄλλων, καὶ τῆς ἐν Ἀρρᾷ Ἀκαδημίας, ἥτις, εἰς τὸ διαγώνισμα αὐτῆς τοῦ **1831** ἐστεφάνωσεν αὐτὸν δι' ἓν ἀξιομνημόνευτον ὑπόμνημα περὶ τοῦ ζητήματος «Ποῖον εἶναι τὸ σύστημα τὸ μᾶλλον συμβιβαζόμενον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς;»

Ἀπὸ τοῦ **1835** μέχρι τοῦ **1840** ἐσύστησεν ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ οἰκήματι, «ὁδὸς de Sévres» εἶδός τι σχολῆς ὅπου ἐδίδασκε δωρεὰν τὴν χημείαν, τὴν φυσικήν, τὴν συγκριτικὴν ἀνατομίαν, τὴν ἀγρονομίαν κλπ. Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη εἶναι ἀξία ἐπαίνων, καθ' ἅπαντας μὲν τοὺς χρόνους, πρὸ πάντων ὅμως εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν εὐάριθμοι διάνοιαι ἀπετόλμων νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην.

Σταθερῶς ἐνασχολούμενος ὅπως καταστήσῃ ἐπαγωγὰ καὶ ἐνδιαφέροντα τὰ περὶ ἀνατροφῆς συστήματα, ἐφεῦρε ταὐτοχρόνως μεγαλοφυᾶ τινα μέθοδον, πρὸς τὸ μανθάνειν τὴν λογιστικήν, καὶ μνημονικὸν πίνακα τῆς ἱστορίας τῆς Γαλλίας, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐντυπώνῃ ἐν τῇ μνήμῃ τὰς χρονολογίας τῶν ἀξιομνημονεύτων γεγονότων καὶ ἀνακαλύψεων, αἵτινες ἐλάμπρυναν ἑκάστην βασιλείαν.

Μεταξὺ δὲ τῶν περὶ ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως πολυαρίθμων αὐτοῦ ἔργων, ἀναφέρομεν τὰ ἑξῆς: «Σχέδιον προταθὲν πρὸς βελτίωσιν τῆς δημώδους διδασκαλίας» (1828): «Μαθήματα πρακτικῆς καὶ θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς» κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Πεσταλόζη, πρὸς χρῆσιν τῶν παιδαγωγῶν καὶ τῶν μητέρων.(1819) «Ἐγχειρίδιον ἐξετάσεων διὰ τὰ περὶ ἱκανότητος διπλώματα». «Λύσεις λογικαὶ τῶν

ἀριθμητικῶν καὶ γεωμετρικῶν ζητημάτων καὶ προβλημάτων»(1846). «Κατηχητικὴ γραμματικὴ τῆς γαλλικῆς γλώσσης» (1848). «Πρόγραμμα τῶν χρησίμων μαθημάτων χημείας, φυσικῆς ἀστρονομίας καὶ φυσιολογίας» ἅπερ ἐδίδασκεν ἐν τῷ πολυμαθητικῷ λυκείῳ. Γυμνάσματα τακτικὰ τῶν ἐξετάσεων τοῦ Hôtel-de-Ville καὶ τῆς Sorbonne» συνοδευόμενα ὑπὸ εἰδικῶν γυμνασμάτων ἐπὶ τῶν ὀρθογραφικῶν δυσκολιῶν (1849), ἔργον τὰ μάλα ἐκτιμώμενον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐμφανίσεώς του, καὶ τοῦ ὁποίου ἐσχάτως νέαν ἔκδοσιν ἐνήργησεν.

Πρὶν δὲ ὁ Πνευματισμὸς καταστήσῃ δημῶδες τὸ ψευδώνυμον «Ἀλλὰν Καρδέκ,» εἶχεν ἤδη, ὡς βλέπει τις, δοξασθῇ διὰ τῶν παντοειδῶν αὐτοῦ ἔργων, σκοπὸν προτιθέμενος τὸ νὰ διαφωτίσῃ τὰ πλήθη, καὶ νὰ προσκολλήσῃ αὐτὰ ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν πατρίδα των.

Περὶ δὲ τὸ 1855 ἅμα ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἐκδηλώσεων τῶν πνευμάτων, ὁ Ἀλλὰν Καρδὲκ παρεδόθη ἀμέσως εἰς ἐπιμόνους παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ φαινομένου τούτου καὶ ἀφωσιώθη κυρίως εἰς τὸ νὰ πορισθῇ ἐκ τούτου φιλοσοφικὰ συμπεράσματα. Εὐθὺς δ' ἐξ ἀρχῆς διεῖδεν ἐν αὐτοῖς τὴν ἀρχὴν τῶν νέων φυσικῶν νόμων, τῶν διεπόντων τὰς σχέσεις τοῦ ὁρατοῦ καὶ τοῦ ἀοράτου κόσμου, ἀνεγνώρισεν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ τελευταίου τούτου μίαν τῶν δυνάμεων τῆς φύσεως, τῆς ὁποίας ἡ γνῶσις ἔμελλε νὰ ἐπιχύσῃ τὸ φῶς ἐπὶ πληθύος προβλημάτων, ἀλύτων τέως νομιζομένων, καὶ ἐνόησε τὴν δύναμιν αὐτῆς ὑπὸ θρησκευτικὴν ἔποψιν.

Τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης κυριώτερα αὐτοῦ συγγράμματα εἰσὶ τὰ ἑξῆς. «Τὸ βιβλίον τῶν πνευμάτων» διὰ τὸ φιλοσοφικὸν μέρος τοῦ ὁποίου πρώτη ἔκδοσις ἐφάνη τὴν 18ην Ἀπριλίου 1857. «Τὸ βιβλίον τῶν μεσαζόντων» διὰ τὸ πειραματικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν μέρος (κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1861). «Τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὸν Πνευματισμὸν» διὰ τὸ ἠθικὸν μέρος (κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1864). «Ὁ Οὐρανὸς καὶ ὁ Ἅδης», ὅπου δείκνυται ἡ δικαιοσύνη καὶ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν πνευματισμὸν (κατ' Αὔγουστον τοῦ 1865). «Ἡ γέννεσις» πραγματευομένη περὶ τῶν θαυμάτων καὶ τῶν πδοφητειῶν, (κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1868). «Ἐπιθεώρησις πνευματιστική,» περιοδικὸν ψυχολογικῶν σπουδῶν' ἀρξάμενον τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1858. Τὴν δὲ 1ην Ἀπριλίου 1858 ἔθηκε τὰς βάσεις τῆς πρώτης τακτικῶς συστηθείσης πνευματιστικῆς ἑταιρίας, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἑταιρία πα-

ρισινὴ τῶν πνευματιστικῶν σπουδῶν», τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι ἡ μελέτη καὶ σπουδὴ παντὸς δυναμένου νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν πρόοδον τῆς νέας ταύτης Ἐπιστήμης. Ὁ Ἀλλὰν Καρδὲκ διαμαρτύρεται ὅτι οὐδὲν ἔγραψεν ὑπὸ την ἐπήρειαν ἰδεῶν προκατειλημμένων ἢ συστηματικῶν, ἀλλ' ἔχων χαρακτῆρα ψυχρὸν καὶ γαλήνειον παρετήρησε τὰ γεγονότα, καὶ ἐκ τῶν παρατηρήσεών του ἐξήγαγε τοὺς διέποντας αὐτὰ νόμους. Πρῶτος παρέδωκε τὴν θεωρίαν αὐτῶν καὶ ἐσχημάτισε σύστημα μεθοδικὸν καὶ κανονικὸν περὶ αὐτῶν.

Ἀποδείξας δὲ ὅτι τὰ γεγονότα, ψευδῶς χαρακτηρισθέντα ὡς ὑπερφυσικά, ὑπάγονται εἰς νόμους, εἰσήγαγεν αὐτὰ εἰς τὴν τάξιν τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ κατέστρεψεν οὕτω τὸ τελευταῖον καταφύγιον τοῦ θαυμασίου, τὸ ἓν τῶν στοιχείων τῆς δεισιδαιμονίας.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, ὅτε ἐγένετο λόγος περὶ πνευματιστικῶν φαινομένων, αἱ ἐκδηλώσεις αὗται ὑπῆρξαν ἀντικείμενα περιεργείας μᾶλλον ἢ σπουδαίας μελέτης, τὸ δὲ «Βιβλίον τῶν Πνευμάτων» παρουσίασε τὸ πρᾶγμα ὑπὸ ὅλως ἀλλοίαν ἔποψιν. Τότε ἀφῆκαν τὰς στρεφομένας τραπέζας, αἵτινες ἦσαν το προανάκρουσμα, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀφωσιώθησαν εἰς σύστημα διδασκαλίας, περιλαμβανον πάντα τὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἐνδιαφέροντα προβλήματα.

Ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ βιβλίου τῶν πνευμάτων χρονολογεῖται ἡ ἀληθὴς θεμελίωσις τοῦ πνευματισμοῦ, ὅστις ἕως τότε, κατεῖχε στοιχεῖα μόνον διεσπαρμένα ἄνευ συναρμολογήσεως, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀξία δὲν ἠδύνατο ὑπὸ πάντων νὰ ἐννοηθῇ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δ' ἐκείνης, ἡ διδασκαλία ἐφελκύσασα τὴν προσοχὴν τῶν σπουδαίων ἀνδρῶν, ἔλαβε ταχεῖαν ἀνάπτυξιν. Ἐντὸς δ' ὀλίγων ἐτῶν αἱ ἰδέαι αὗται εὗρον πολυαρίθμους θιασώτας εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας καὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας. Ἡ ἐπιτυχία αὕτη, ἄνευ τινὸς προηγουμένου, ὀφείλεται μὲν ἀναμφιβόλως εἰς τὰς συμπαθείας τὰς ὁποίας αἱ ἰδέαι αὗται εὗρον, οὐχ' ἧττον ὅμως καί εἰς τὴν σαφήνειαν, ἥτις εἶναι ἓν τῶν διακρινόντων τὰ συγγράμματα τοῦ Ἀλλὰν Καρδὲκ χαρακτηριστικῶν.

Ἀπέχων τῶν ἀφῃρημένων τύπων τῆς μεταφυσικῆς κατώρθου ὥστε οἱ ἀναγινώσκοντες τὰ συγγράμματά του νὰ ἐννοῶσιν αὐτὰ ἀκόπως, ὅπερ εἰναι οὐσιώδης ὅρος διὰ τὴν διάδοσιν μιᾶς ἰδέας.

Ἐφ' ὅλων τῶν ἀμφισβητουμένων σημείων ἡ *κρίσις του πλήρης βαθείας λογικῆς* ὀλιγίστην λαβὴν παρέχει πρὸς ἀνασκευήν, προδια-

θέτει δὲ τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν πίστιν. Αἱ ὑλικαὶ ἀποδείξεις τὰς ὁποίας ὁ Πνευματισμὸς δίδει περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς συντελοῦσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ὑλιστικῶν καὶ πανθεϊστικῶν ἰδεῶν. Μία δὲ τῶν γονιμωτέρων ἀρχῶν τῆς διδασκαλίας ταύτης, ἥτις πηγάζει ἐκ τῶν προηγουμένων, εἶναι καὶ ἡ πληθὺς τῶν ὑπάρξεων, ἐννοηθεῖσα μὲν ὑπὸ πλήθους φιλοσόφων ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, ἐν δὲ τοῖς τελευταίοις χρόνοις ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Ρεϋνάνδου Καρόλου Φεϋριέ, τοῦ Εὐγενίου Σύη τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, καὶ ἄλλων, ἀλλὰ διαμείνασα ἐν καταστάσει ὑποθέσεως ἢ ὡς σύστημα· ἐνῷ ὁ πνευματισμὸς, βεβαιῶν τὴν πραγματικότητα αὐτοῦ, ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι ἓν τῶν οὐσιωδῶν προσόντων τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης ἀπορρέει ἡ λύσις πασῶν τῶν φαινομενικῶν ἀνωμαλιῶν τῆς ζωῆς καὶ ὅλων τῶν διανοητικῶν, ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀνισοτήτων. Τοιουτοτρόπως δὲ ὁ ἄνθρωπος γινώσκει πόθεν ἔρχεται, ποῦ ὑπάγει, πρὸς ποῖον σκοπὸν εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς γῆς καὶ διατὶ ὑποφέρει.

Αἱ ἔμφυτοι ἰδέαι, ἐξηγοῦνται διὰ τῶν εἰς προγενεστέρας ὑπάρξεις ἀποκτηθεισῶν γνώσεων· ἡ πρόοδος τῶν λαῶν καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν παρελθουσῶν γεννεῶν, οἵτινες ἀναζητῶσιν, ἀφοῦ προοδεύσωσιν, αἱ δὲ συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι; διὰ τῶν προγενεστέρων καλῶν ἢ κακῶν σχέσεων. Αἱ σχέσεις αὗται, αἵτινες συνδέουσι τὴν μεγάλην ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν ὅλων τῶν ἐποχῶν, παρέχουσιν ὡς βάσιν τοὺς αὐτοὺς νόμους τῆς φύσεως, περιπλέον δὲ καὶ μίαν θεωρίαν εἰς τὰς μεγάλας ἀρχὰς τῆς ἀδελφότητος, τῆς ἰσότητος, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς παγκοσμίου ἀλληλεγγύης.

Ἀντὶ τῆς ἀρχῆς «ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑπάρχει σωτηρία», ἥτις διατηρεῖ τὴν διαίρεσιν καὶ δυσμένειαν μεταξὺ τῶν θρησκειῶν, καὶ ἥτις συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ χυθῶσιν τόσα αἵματα, ὁ Πνεεματισμὸς ἔχει ὡς ἀξίωμα «Ἐκτὸς τῆς φιλανθρωπίας δὲν ὑπάρχει σωτηρία» ἐν ἄλλαις λέξεσι κηρύττει τὴν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἰσότητα μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, τὴν ἐπιείκειαν, τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τὴν ἀμοιβαίαν εὐμένειαν.

«Ἀντὶ τῆς τυφλῆς πίστεως ἥτις ἐκμηδενίζει τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς σκέψεως, διδάσκει : «ἀσάλευτος πίστις εἶναι ἐκείνη ἥτις δύναται νὰ προσβλέπῃ τὸ λογικὸν κατὰ πρόσωπον καθ' ὅλας τὰς ἡλικίας τῆς ἀνθρωπότητος, ἐκείνη δηλαδὴ ἥτις δύναται

νὰ συμβιβάζηται μετὰ τοῦ λογικοῦ πάντοτε. Εἰς τὴν πίστιν ἀπαιτεῖται μία βάσις, ἡ δὲ βάσις αὕτη εἶναι ἡ ἐντελὴς διάνοια Ἐκείνου εἰς Ὃν ὀφείλει τις νὰ πιστεύῃ· διὰ νὰ πιστεύῃ δέ τις δὲν ἀπαιτεῖται μόνον νὰ βλέπῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐννοῇ. Ἡ τυφλὴ πίστις δὲν εἶναι πλέον τοῦ παρόντος αἰῶνος, διὰ τοῦτο, τὸ δόγμα κυρίως τοῦτο τῆς τυφλῆς πίστεως, ὠθεῖ σήμερον τοὺς πλείστους εἰς τὴν ἀπιστίαν, ἐπειδὴ θέλει νὰ ἐπιβάλληται καὶ ἀπαιτεῖ τὴν παράδοσιν τῶν πολυτιμοτέρων δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου, «τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ αὐτεξουσίου.» (Εὐαγγέλιον κατὰ τὸν Πνευματισμόν).»

Ἐπὶ τέλους, ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ἐργάτης ἀκαταπόνητος, πρῶτος δὲ καὶ τελευταῖος πάντοτε εἰς τὸ ἔργον, ὑπέκυψεν εἰς τὸν κοινὸν νόμον τῆς φύσεως, παραδοὺς τὸ πνεῦμα τὴν 31ην Μαρτίου 1869, καθ' ὃν χρόνον ἡτοιμάζετο ν' ἀλλάξῃ οἴκημα, ἕνεκα τῶν ὁσημέραι αὐξανομένων αὐτοῦ ἐργασιῶν. Περὶ τῶν πολλῶν ἔργων του, ἅτινα ἦσαν ἐν τῷ τελειοῦσθαι ἢ ἀνέμενον τὸν ἁρμόδιον καιρὸν τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν θὰ ἐπανέλθωμεν ἄλλοτε, ὅπως ἀποδείξωμεν ἔτι μᾶλλον τὴν ἔντασιν καὶ τὴν δύναμιν τῶν σκέψεων αὐτοῦ. Ἀπέθανε δ' ἐργαζόμενος, ὅπως ἔζησεν. Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἔπασχεν ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος, ὅπερ μόνον διὰ διανοητικῆς ἀναπαύσεως καὶ σωματικῆς τινος ἐργασίας ἠδύνατο νὰ καταπολεμηθῇ. Ἀλλ' ἀφωσιωμένως ὅλως εἰς τὸ ἔργον ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ἀπεποιεῖτο πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο ν' ἀπορροφήσῃ καὶ μίαν μόνην τῶν πολυτίμων αὐτοῦ στιγμῶν, πρὸς βλάβην τῶν προσφιλῶν ἀσχολιῶν του. Καὶ εἰς αὐτὸν δέ, ὡς καὶ εἰς πάντας τοὺς πολὺ ἀφωσιωμένους, ἐφαρμόζεται ἡ παροιμία «ἡ λάμα ἔφαγε τὴν θήκην». Διότι, καίτοι τὸ σῶμά του ἐξησθένει, ὁσημέραι, τὸ πνεῦμα του καθιστάμενον ζωηρότερον, ἐνεργητικώτερον καὶ μᾶλλον γόνιμον, ἐπεξέτεινε καθ' ἑκάστην ἐπὶ πλέον τὸν κύκλον τῶν ἐνεργειῶν του. Ὅθεν εἰς τὸν ἄνισον τοῦτον ἀγῶνα ἡ ὕλη δὲν ἠδύνατο αἰωνίως ν' ἀνθίσταται· ὑπέκυψεν· ἡ καρδιακὴ ἀρτηρία διερράγη, καὶ ὁ Ἀλλὰν Καρδὲκ ἔπεσε κεραυνόπληκτος. Καί, ἔλλειψε μὲν εἷς ἄνθρωπος ἐκ τῆς γῆς, ἀλλ' ἓν μέγα ὄνομα κατελάμβανε θέσιν μεταξὺ τῶν ἐνδοξοτήτων τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἓν μέγα καὶ ὑψηλὸν πνεῦμα ἐπανήρχετο εἰς τὸ ἄπειρον, ὅπου πάντες οἱ παρηγορηθέντες καὶ φωτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ ἐπερίμενον ἀνυπομόνως τὴν ἄφιξίν του.

«Ὁ θάνατος, ἔλεγεν ἐσχάτως ἀκόμη, ὁ θάνατος ἐνέσκηψε φοβερὸς εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν! . . . Τίνα ἄραγε θὰ ἐπέλθῃ

νῦν ν' ἀπελευθερώσῃ;» Ἀπῆλθε δὲ μετὰ τόσους ἄλλους, ὅπως ἀναβαπτισθεὶς εἰς τὸ ἄπειρον, εἰς τὸ ἄπειρον ζητήσῃ νέα στοιχεῖα πρὸς ἀναγέννησιν τοῦ ὑπὸ μιᾶς ἀδιακόπου ἐργατικῆς ζωῆς φθαρέντος ὀργανισμοῦ αὐτοῦ. Ἀνεχώρησε μετ' ἐκείνων οἵτινες ἔσονται οἱ φάρος τῆς νέας ἀναγεννήσεως, ὅπως ἐπανελθὼν μετ' ὀλίγον μετ' αὐτῶν, ἐξακολουθήσῃ καὶ ἀποτελειώσῃ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθη εἰς χεῖρας ἀφωσιωμένας.

Τίς ἐξ ἡμῶν, χωρὶς νὰ ὀνειδισθῇ ὡς οἰηματίας, ἤθελε δυνηθῇ νὰ καυχηθῇ ὅτι κατέχει τὸ μεθοδικὸν καὶ διοργανωτικὸν πνεῦμα, δι' οὗ διαλάμπουσιν ὅλα τὰ ἔργα τοῦ διδασκάλου; Μόνη ἡ διανοητικὴ αὐτοῦ ἰσχὺς ἠδύνατο νὰ συγκεντρώσῃ τόσον διάφορον ὕλην, νὰ τὴν λειάνῃ καὶ νὰ τὴν διαπλάσῃ, ὅπως τὴν διαχύσῃ κατόπιν ὡς δρόσον εὐεργετικὴν εἰς τὰς ψυχάς, τὰς ποθούσας νὰ τὴν γνωρίσουν καὶ τὴν ἀγαπήσουν.

Ὀξύνους, σύντομος καὶ ἐμβριθὴς ὤν, ἐγνώριζε νὰ γίνηται ἀρεστὸς καὶ καταληπτὸς εἰς γλῶσσαν ἁπλῆν καὶ ὑψηλὴν ἐν ταὐτῷ, ἀπέχων ἐπίσης τοῦ οἰκογενειακοῦ ὕφους ὅσον καὶ τῶν μεταφυσικῶν ἀσαφειῶν.

Καίτοι δὲ αἱ ἐργασίαι του ἀκαταπαύστως ηὔξανον ἕνεκα τῆς καθ' ἑκάστην αὐξήσεως τῶν σχέσεών του καὶ τῶν ἀκαταπαύστων ἀνακαλύψεων τοῦ Πνευματισμοῦ, συνησθάνθη τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ προσεταιρισθῇ διανοίας τινάς, ὡς βοηθούς, προπαρασκευάζων ταυτοχρόνως τὸν νέον ὀργανισμὸν τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἔργων του, ὅτε μᾶς ἀφῆκεν ὅπως μεταβῇ εἰς κόσμον καλλίτερον, λάβῃ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐκπληρωθείσης ἀποστολῆς του καὶ συλλέξῃ τὰ στοιχεῖα νέου ἔργου, ὅπερ, ἐπανελθών, θέλει ἐκπληρώσει αὖθις μετ' ἀφοσιώσεως καὶ θυσίας.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ὑπάρχει πλέον, ἀλλ' ἡ ψυχή του θέλει διαμένει μεταξὺ ἡμῶν· εἶναι προστάτης βέβαιος· ἓν φῶς ἐπὶ πλέον, καὶ ἐργάτης ἀκατάβλητος δι' οὗ αἱ φάλαγγες τοῦ ἀΰλου κόσμου ηὔξησαν· ὅπως δ' ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ δύναται καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἐμπνέῃ καταλλήλους συμβουλάς· θέλει μετριάζει τὸν πρόωρον ζῆλον τῶν ἐνθέρμων ὀπαδῶν, βοηθεῖ δὲ τοὺς εἰλικρινεῖς καὶ ἀφιλοκερδεῖς, καὶ ὑποστηρίζει τοὺς δειλούς. Βλέπει δὲ καὶ γινώσκει σήμερον πᾶν ὅ,τι προέβλεπε σχεδὸν πρίν. Πλὴν τώρα δὲν ὑπόκειται πλέον οὔτε εἰς ἀβεβαιότητας οὔτε εἰς ἐξασθενήσεις· θέλει δὲ μεταδίδει καὶ εἰς ἡμᾶς τὴν πεποίθη-

σίν του, παρέχων ψηλαφητὰς ἀποδείξεις περὶ τοῦ σκοποῦ. καὶ δεικνύων ἡμῖν τὴν ὁδὸν διὰ τῆς σαφοῦς καὶ ἀκριβοῦς ἐκείνης γλώσσης του, ἥτις ἐναπέλιπε τύπον εἰς τὰ τῆς φιλολογίας χρονικά.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ὑπάρχει πλέον, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, ἀλλ' ὁ Ἀλλὰν Καρδὲκ εἶναι ἀθάνατος· καὶ ἡ μνήμη του, τὰ ἔργα του καὶ τὸ πνεῦμά του θὰ ἦναι πάντοτε μετ' ἐκείνων, οἵτινες θέλουσι κρατεῖ στερεῶς καὶ ὑψηλὰ τὴν σημαίαν τὴν ὁποίαν ἐγίνωσκε πάντοτε νὰ καθιστᾷ σεβαστήν.

Ἰσχυρὰ προσωπικότης, συνέστησε τὸ ἔργον· ἦτο ὁ ὁδηγὸς καὶ τὸ φῶς πάντων· τοῦ λοιποῦ τὸ ἔργον θὰ κατέχῃ τὴν θέσιν τοῦ προσώπου. Δὲν θὰ προσκολλᾶται τις πλέον εἰς τὸν Ἀλλὰν Καρδέκ, ἀλλ' εἰς τὸν πνευματισμόν, τοιοῦτον ὃν αὐτὸς τὸν συνέστησε, καὶ διὰ τῶν κατ' ἔμπνευσιν αὐτοῦ συμβουλῶν ἡμεῖς θέλομεν προχωρήσει μὲ βῆμα σταθερὸν πρὸς τὰς εὐτυχεῖς φάσεις τὰς ὑποσχεθείσας διὰ τὴν ἀνθρώπινον ἀναγέννησιν.

Ἐπὶ τῆς σημαίας του εἶχε κεχαραγμένας τὰς λέξεις «Ἐργασία, ἀλληλεγγύη, ἀνεκτικότης». Ἂς εἴμεθα λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ὡς ἐκεῖνος, ἀκούραστοι καὶ κατὰ τὰς εὐχάς του ἀνεκτικοὶ καὶ ἀλληλέγγυοι, καὶ ἕκαστος ἂς προσπαθῇ νὰ πράττῃ τὸ καθῆκόν του, τιθέμενος κατὰ μέρος πᾶν ζήτημα προσωπικόν, ἵνα συντελέσῃ εἰς το γενικὸν καλόν.

Δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἰσέλθωμεν ὑπὸ εὐνοϊκωτέρους οἰωνοὺς εἰς τὴν νέαν φάσιν ἥτις ἤδη ἤρξατο διὰ τὸν πνευματισμόν, εἰμὴ γνωστοποιοῦντες εἰς τους ἀναγνώστας, ἐν βραχεῖ σκιαγραφήματι, τίς ὑπῆρξε καθ' ἅπαντα αὐτοῦ τὸν βίον ὁ ἀδιάφθορος καὶ σεβαστὸς ἀνήρ, ὁ εὐφυὴς καὶ γόνιμος σοφός, τοῦ ὁποίου ἡ μνήμη θέλει μεταβιβασθῇ εἰς τοὺς μέλλοντας αἰῶνας, περιβαλλομένη ὑπὸ τῆς ἀκτινοβόλου αἴγλης τῶν εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος,

(Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ὑπὸ Δ. Κ.)

ΤΟ ΧΑΡΤΟΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ΤΩΝ «ΚΑΙΡΩΝ»

Δύο ὀλέθρια πάθη παρασύρουσιν ἰσχυρῶς τὸν ἄνθρωπον, ἐξωθοῦντα αὐτὸν μοιραίως πρὸς τὴν ἠθικὴν ἐξαχρείωσιν καὶ τὴν ἀπώλειαν, τὸ πρὸς τὰς γυναῖκας ἐμμανὲς καὶ τὸ πάθος τῶν τυχηρῶν παιγνιδίων. Οἱ νέοι ἰδίως ἄνθρωποι, οἱ δεσποζόμενοι ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ πόθου τῶν σωματικῶν ἡδονῶν, γοητεύονται φύσει ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν συγκινήσεων καὶ γίνονται διὰ τῆς ἕξεως ἢ τῶν φυσικῶν ἀπολαύσεων ἐλάσσονες παθῶν. Ἐντεῦθεν πηγάζουσι τὰ καταστρεπτικὰ αὐτῶν ἐλαττώματα, ἀνοίγεται δὲ πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἡ ἄβυσος τῆς ἀπωλείας.

Δύο καταχθόνιοι δαίμονες ὁδηγοῦσιν ἰσχυρῶς πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς κακίας τοὺς νέους ἀνθρώπους, ὑπούλως φέροντες θελκτικῆς ἡδονῆς προσωπεῖον, αἱ γυναῖκες καὶ τὸ χαρτοπαίγνιον. Ἀλλὰ τὴν μὲν πρὸς τὰς γυναῖκας ἀκατάσχετον ροπὴν κολάζει ἢ μᾶλλον ἐξαλείφει ὁ χρόνος, ἥβην καὶ νεότητα ἐξαφανίζων, τὸ δὲ πάθος τοῦ χαρτοπαιγνίου ἐνισχύει διὰ τοῦ χρόνου ἡ ἀχαλίνωτος ἕξις, δημιουργοῦσα τὴν ἐκ τῆς ἀργίας πενίαν, τῶν ἠθῶν τὴν φαυλότητα καὶ τῶν οἰκογενειῶν τὴν κακοδαιμονίαν. Ὁ χαρτοπαίκτης φθείρει τὸ βαλάντιον καὶ τὴν ὑγείαν, διαφθείρεται ἐν τῇ ἀργίᾳ καὶ τῇ ἐμπαθείᾳ, ἐξωθεῖται πρὸς τὸ ἔγκλημα, τὸν δόλον καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν, ἀποβαίνει δὲ βαθμηδὸν κακὸς πολίτης, ἐλεεινὸς ἰδιώτης, ὀλέθριος πατὴρ καὶ σύζυγος. Εἰς τὸ πάθος δὲ τοῦ χαρτοπαιγνίου ἐξωθοῦνται εὐχερῶς οἱ νέοι ἄνθρωποι, εὑρίσκοντες πρόχειρα καὶ ἐλεύθερα χαρτοπαικτεῖα.

Τούτων ἕνεκα ἁπάντων οἱ νόμοι πανταχοῦ τιμωροῦσι τὴν χαρτοπαιξίαν, αἱ δὲ κυβερνήσεις αὐστηρῶς ἀπαγορεύουσι τὴν διατήρησιν χαρτοπαικτίων· καὶ ἀμειλίκτως καταδιώκουσιν αὐτά, ἐν παραβύστῳ ὑπάρχοντα, διὰ τῶν ἀστυνομιῶν. Οὐδαμοῦ τῆς Εὐρώπης ἀνέχονται τὴν ὕπαρξιν δημοσίων καὶ φανερῶν χαρτοπαικτίων, καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν παραβύστῳ τιμωροῦσιν, ἀνακαλυπτόμενα δι' ἐπιμόνων ἐρευνῶν, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον ἐν Ἑλλάδι, ἰδίως δὲ ἐν Πειραιεῖ καὶ ἐν Ἀθή-

ναις βλέπει τις τὸ ἐπονείδιστον τοῦτο θέαμα. ἀστυνομίαν οὐ μόνον ἀνεχομένην ἀλλὰ καὶ πολυτρόπως περιθάλπουσαν πρὸς αἰσχροκέρδειαν τὰ ληστρικὰ διαφθορεῖα τῶν χαρτοπαικτείων τὰ ὁποῖα ἀμέτρως ἐπληθύνθησαν ἕνεκεν τῆς ἀστυνομικῆς προστασίας. Ὑπάρχει ἐν Εὐρώπῃ ἀστεῖόν τι καὶ κακόηθες κρατίδιον, τὸ Μονακόν, ἀποτελούμενον ἐκ τριάκοντα μόλις χιλ. ψυχῶν. Τοῦ κρατιδίου τούτου ὁ ἐλεεινὸς ἡγεμονίσκος ἔστρεξε τὴν ἵδρυσιν μεγάλου καταστήματος τυχηρῶν παιγνιδίων, ἐνῷ πλῆθος συνερχομένων δυστυχῶν χάνουσι τὴν ἑαυτῶν περιουσίαν. Αἱ αὐτοκτονίαι εἰσὶ ἐκεῖ πολυπληθεῖς καὶ τὸ σκάνδαλον συνταράσσει τὴν Εὐρώπην ὁλόκληρον. αἱ δὲ κυβερνήσεις σκέπτονται σοβαρῶς πῶς νὰ καταργήσωσι τὸ ἐν Μονακῷ χαρτοπαικτεῖον. Ἀλλ' ὅπως δήποτε, ὁ ἐλεεινὸς ἡγεμὼν τοῦ Μονακοῦ ἀπολαμβάνει ἀπὸ τοῦ χαρτοπαικτείου ἐτησίαν χορηγίαν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου δραχμῶν, τὸ δὲ κρατίδιον τοῦ Μονακοῦ ἐτησίαν πρόσοδον **14** ἑκατομμυρίων. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνέχεται νὰ βλέπῃ μεταβαλλομένας εἰς Μονακὸν τὰς Ἀθήνας ὑπὸ τὴν ἀναίσχυντον αἰγίδα τῆς ἀστυνομίας, εἶνε τῇ ἀληθείᾳ γελοῖον νὰ ἐπιδεικνύῃ σεμνοτυφίαν καὶ νὰ μὴ δέχεται προτάσεις γενομένας αὐτῇ πρὸς ἵδρυσιν χαρτοπαικτείου κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ Μονακοῦ. Ἀντὶ νὰ κερδαίνωσιν οἱ διευθυνταὶ τῶν λεσχῶν καὶ τῆς ρολίνας, ἂς κερδαίνῃ ἀπὸ τοῦ αἴσχους καὶ τοῦ ὀνείδους αὐτοῦ τὸ πρότυπον βασίλειον!

Ἀλλ' ὅμως ἡ εἰρωνία δὲν χωρεῖ ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ ἀγανάκτησις. Συνεκεντρώσαμεν ἐν Ἀθήναις τὸν στρατὸν καὶ τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν τῆς ἐλευθέρας καὶ δούλης Ἑλλάδος, ὅπως καταστήσωμεν δυστυχεῖς, διεφθαρμένους καὶ μεστοὺς κακιῶν ὀλεθρίων μαθητὰς καὶ στρατιώτας, τοὺς συγκεντροῦντας τὰ ἐθνικὰ ὄνειρα καὶ τὰς ἐλπίδας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὅπως δὲ ἐπαυξήσωμεν τὸ γόητρον καὶ τὴν πλάνην τῶν χαρτοπαικτείων, μεταβάλλομεν ταῦτα εἰς λέσχας στιλβούσας καὶ πολυτελεῖς, εἰς ᾠδεῖα καὶ θέατρα εἰς ναοὺς ἱεροδούλων, αἵτινες ἐκμαυλίζουσι τοὺς νέους εἰς ἀκολασίαν. Δύναται ἆρά γε ὑπὸ τὸ κράτος παρομοίας καταστάσεως νὰ διατηρηθῇ ἐν Ἑλλάδι ἡ πολιτικὴ ἐλευθερία, ἡ βασιζομένη ἐπὶ τῆς αἰδοῦς καὶ τῶν δημοσίων ἠθῶν; Διατί τοὐλάχιστον ἀφοῦ ἀνέχεσθε τοσαῦτα μέσα κακοηθείας καὶ ἠθικῆς ἐξαχρειώσεως δὲν διώκετε ἐντεῦθεν τὸν στρατὸν καὶ τὸ Πανεπιστήμιον;

Ἀδιάσειστον ἔχομεν πεποίθησιν ὅτι ὁ κ. πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως

ἀνὴρ ὁμολογουμένως χρηστὸς καὶ φιλόπατρις, θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, κλείων διὰ παντὸς τὰ χαρτοπαικτεῖα, ἀποκαθαίρων δὲ τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων, τὰ ὁποῖα ἀναφανδὸν συνεταιρίζονται μετὰ τῶν χαρτοπαικτῶν, λαμβάνοντα *πόντους* (!) καὶ περιθάλποντα πολυτρόπως τὰ χαρτοπαικτεῖα. Ὁ Εἰσαγγελεύς, ὡς πιστεύομεν, θὰ πράξῃ γενναίως τὸ καθῆκόν του καὶ θὰ καταδιώξῃ ποινικῶς οὐ μόνον τοὺς διευθυντὰς τῶν χαρτοπαικτείων. ἀλλὰ καὶ τὰ ὄργανα τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, ὅσα ἀποδειχθῶσι προστάται τούτων ἐπὶ χρήμασιν»

Ἐκ τῆς «Ἀκροπόλεως» τῆς 6 Μαρτίου 1891

ΠΩΣ ΓΙΝΕΣΑΙ ΠΛΟΥΣΙΟΣ Μ' ΕΝΑ . . . ΟΝΕΙΡΟΝ

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀμερικῇ.

Ἡ Γκραίϊς Μποῦσελ, μεσόκοπος κυρία, ζῶσα στεναχωρημένα ἐν τῇ Πολιτείᾳ τῆς νέας Ὑόρκης μετέβη ἐσχάτως εἰς Νιούπορτ, παρὰ τῷ δικηγόρῳ κ. Πάττερσων καὶ τοῦ διηγήθηκε τὴν ἑξῆς ἱστορίαν:

«Εἶνε, εἶπεν, ἡ χήρα τοῦ Δζὸν Μποῦσσελ, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησεν εἰς τὸν Ἀμερικανικὸν πόλεμον καὶ ἔλαβε τὴν ἀπόταξίν του μὲ τὸν βαθμὸν ταγματάρχου. Εἶχε νυμφευθῆ τῳ 1867. ἐκεῖνος δὲ ἀπέθανεν ἄκληρος τῷ 1889. Πρό τινων ἡμερῶν εἶδεν ἐν ὀνείρῳ τὸν ἄνδρα της ὅστις τὴν ἐνηγκαλίσθη καὶ τῆς εἶπε αὐτά: Γκραίϊς, εἶσαι πτωχή, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνῃς πλουσία. Εἰς τὸ Πὸρτ Ρίτσμονδ εἶναι ἕνα μεγάλο κτῆμα τὸ ὁποῖον σοῦ ἀνήκει· ἦτο δικό μου ἐφ' ὅσον ἔζων, ἀλλὰ ποτὲ δὲν σοῦ εἶπα τίποτε. Εἶχα σκοπὸν νὰ σοῦ τὸ ἀφήσω πρὶν ἀποθάνω, ἀλλ' ἄφησα τὸν κόσμον αἰφνιδίως καὶ δὲν τὸ κατώρθωσα». Ἀφοῦ μοῦ εἶπε αὐτά, τὸν ἔχασα ἀπ' ἐμπρός μου κ' ἐξύπνισα.

Ὁ δικηγορος ἐννοεῖται ὅτι ἠρνήθη να κινήσῃ ἀγωγὴν ἐπὶ τῇ βάσει ἑνός . . . ὀνείρου, καὶ ἡ κακομοῖρα ἡ χήρα ἐπανῆλθε μελαγχολικὴ εἰς τὰ ἴδια ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας βλέπει πάλιν καθ' ὕπνους τὸν ἄνδρα της, ὅστις τὴν φορὰν αὐτὴν προέβη εἰς λεπτομερείας περιγράψας ἀκριβολογημένως τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κτῆμα.

Ἡ χήρα τρέχει εἰς τὸν δικηγόρον, ὁ δικηγόρος τρέχει εἰς τὸ κτῆμα, τὸ κτῆμα εὑρίσκεται ἀπαράλλακτα ὡς κατ' ὄναρ περιεγράφη, ἡ ἐγγραφή του ἦτο ἐπ' ὀνόματι τοῦ ταγματάρχου Μποῦσσελ, τὸ ἐνέμετο δὲ θετὴ κόρη τοῦ ἀδελφοῦ του, ὡς ἡ μόνη γνωστὴ ἕως τότε κληρονόμος, ἡ ἀγωγὴ ἔγεινεν καὶ ἡ χήρα ἐγκατεστάθη εἰς τὸ κτῆμα χάρις εἰς ἕν . . . ὄνειρον.

Ἐκ τῆς «Ἀκροπόλεως» τῆς 3 Μαρτίου 1891.

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ

Κύριε Συντάκτα, τῆς «Ἀκροπόλεως».

Ἐπειδὴ τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον: «Πῶς γίνεσαι πλούσιος μ' ἕνα ὄνειρον» περίεργον διὰ τοῦ χθεσινοῦ φύλλου περαίνετε διὰ τῆς ξηρᾶς χρονογραφικῆς μόνον φράσεως: *καὶ ἡ χήρα ἐγκατεστάθη εἰς τὸ κτῆμα χάρις εἰς ἓν ὄνειρον*», ἐπιτρέψατέ μοι νὰ προσθέσω καγώ, ὑπὸ ἄλλην παρὰ τὴν χρονογραφικὴν ἔποψιν, τὰ ἑξῆς ὀλίγα:

Περὶ τῶν ὀνείρων ἐγίνωσκον οἱ ἀρχαιότεροι πλείονα τῶν νεωτέρων σοφῶν, πειρώμενοι μάλιστα νὰ ἐπωφελῶνται ἐξ αὐτῶν. Οἱ ἱερεῖς ἐκ τῶν ἐν τοῖς ναοῖς ὀνείρων τῶν ἀσθενῶν ὡδηγοῦντο πολλάκις εἰς τὴν θεραπείαν τῶν νόσων. Οἱ ἐν δειναῖς περιστάσεσι διατελοῦντες συνεβουλεύοντο καὶ τὰ ἴδια αὐτῶν ὄνειρα, κατὰ τό: *νυκτὶ φωνῇ νυκτὶ βουλῇ*. . . ἐν τῷ βίῳ τοῦ Θεμιστοκλέους.

Περὶ τῶν ὀνείρων ἀνεγράψαμεν καὶ ἡμεῖς, ἐν τῷ β' φύλλ. τοῦ «Νέου Πυθαγόρου», μίαν σπουδαίαν θεωρίαν τοῦ σοφοῦ πνευματολόγου κ. Eriksen, θὰ ἐπανέλθωμεν δὲ καὶ πάλιν εἰς τὸ ζήτημα προσεχῶς, ἐπισυνάπτοντες καὶ πολλὰς μαρτυρίας, ἐπιβεβαιούσας τὸ ὅτι ἐν τοῖς ὀνείροις ἐπισυμβαίνουσι φυσιολογικαὶ ἐπενέργειαι διὰ τοῦ ἀείποτε ἐγρηγορότος πνεύματος τοῦ κοιμωμένου, διήκουσαι πολλάκις εἰς ἀποκαλύψεις ἐκπληκτικάς.

Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ καὶ ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τυγχάνει μεγάλης σπουδαιότητος, παρακαλῶ πάντα ἀναγνώστην τοῦ παρόντος ἀρ-

θριδίου γινώσκοντα θετικά και έπαληθεύσαντα όνειρα ώς και παν έτερον γεγονός άφορών είς άλλα φαινόμενα-τής όπτασίας τής προαισθήσεως κλπ.—νά μοι διακοινή τά τοιαύτα, ίνα καταχωρίζωνται έν τώ «Νέω Πυθαγόρα» (είτε μετά τής ύπογραφής τών έπιστελλόντων είτε και άνευ αύτής, άν προτιμώσι τούτο), πρός πλείονα διασάφησιν και πίστωσιν τών τοιούτων φαινομένων, άτινα οί δοκησίσοφοι οίηματίαι, μή δυνάμενοι νά έξηγήσωσιν, άποδίδουσιν *άπαντα* είς όνειροπολήματα, είς παραισθήσεις και δέν γνωρίζω τί άλλο τών άσθενών δήθεν πνευμάτων, τών προληπτικών, τών δεισιδαιμόνων.

Ἀθήνησι 4 Μαρτίου 1891.

Θ. Δόμενος.

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΣ (1)

Ὁ ύπέρτατος νόμος τοῦ κοσμου είναι ή διηνεκής πρόοδος, ή άνύψωσις τών όντων πρός τόν Θεόν, έστίαν τής τελειότητος. Ἀπό τοῦ βάθους τής άβύσσου, άπό τών άποτελεσμάτων και στοιχειωδεστάτων μορφών τής ζωής, διά πολυπληθών μεταμορφώσεων προσπελάζομεν πρός τό Θεῖον. Ἐν τώ βάθει έκάστης ψυχής κατατεθειμένον τυγχάνει τό σπέρμα όλων τών δυναμεων ήμών, είς ήμάς δ' έναπόκειται νά έκκολάψωμεν αύτάς διά τών άγώνων, διά τής πάλης. Ὑπ' αύτήν τήν έποψιν θεωρουμένου τοῦ πράγματος, ή πρόοδός ήμών, ή έπίτευξις τής μελλούσης εύδαιμονίας, ήμέτερον έργον έσται, ούχί δέ τής χάριτος. Ἡ δικαιοσύνη άκτινοβολεῖ έφ' άπαντος τοῦ κόσμου· άν δ' άπαντες άγωνισθώμεν και έγκαρτερήσωμεν, άπαντες θά σωθώμεν.

Ὑπ' αύτήν τήν έποψιν άποκαλύπτεται ώσαύτως ένταῦθα και έν όλω τώ μεγαλείω τό έργον τής όδύνης, ή συνδρομή αύτής πρός τήν πρόοδον τών όντων. Ἑκαστη σφαῖρα, έν τώ διαστήματι κυλιομένη, είναι εύρύ έργοστάσιον, ένθα ή πνευματική ούσία διηνεκώς κατερ–

(1) Ἀπόσπασμα έκ τοῦ συγγράματος τοῦ Léon Denys ύπό τόν τίτλον «Διατί ή ζωή;» μεταφρασθέντος ύπό τοῦ έν Βραΐλα εύπαιδεύτου κ. Δ Σ.

γάζεται. Ὡς ἓν ἀκατέργαστον μέταλλον, ὑπὸ τὴν δρᾶσιν τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ὕδατος, μεταβάλλεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς καθαρὸν μέταλλον, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὑπὸ τὴν βαρεῖαν σφῦραν τῆς θλίψεως, μεταβάλλεται, ἐνδυναμοῦται. Διὰ τῶν δοκιμασιῶν ἀναπτύσσονται οἱ μεγάλοι χαρακτῆρες. Ἡ θλίψις εἶναι ἡ ὑπερτάτη ἀποκάθαρσις, ἡ κάμινος, ἔνθα τήκονται ὅλα τὰ ῥυπαίνοντα ἡμᾶς ἀκάθαρτα στοιχεῖα: ἡ ὑπεροψία, ὁ ἐγωϊσμός, ἡ ὀλιγωρία. Εἶναι τὸ μόνον σχολεῖον, ἔνθα διϋλίζονται αἱ εὐαισθησίαι· μανθάνει τις τὴν εὐσπλαγχνίαν, τὴν στωϊκὴν ἀπάθειαν. Αἱ ἡδοναί, προσκολλῶσαι ἡμᾶς πρὸς τὴν ὕλην, βραδύνουσι τὴν ἀνύψωσιν ἡμῶν, ἐνῷ ἡ ἐγκαρτέρησις, ἡ αὐταπάρνησις, ἀπαλλάττουσαι ἡμᾶς τοῦ πυκνοῦ γηΐνου στρώματος, μᾶς προπαρασκευάζουσι διὰ νέους σταθμούς, δι' ἀνωτέραν ἀνύψωσιν. Ἡ ψυχή, διϋλισθεῖσα, ἐξαγνισθεῖσα διὰ τῶν δοκιμασιῶν, θεᾶται τὴν διακοπὴν τῶν ὀδυνηρῶν μετενσαρκώσεων αὐτῆς. Ἐγκαταλείπει τὰς ὑλικὰς σφαίρας, ἀνυψοῦται ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς κλίμακος τῶν μακαρίων κόσμων, διατρέχει τὸ ἀπέραντον πεδίον τῶν διαστημάτων καὶ τῶν αἰώνων. Ἀνὰ πᾶσαν νίκην τῶν παθῶν της, ἀνὰ πᾶν πρὸς τὰ ἐμπρὸς βῆμα, βλέπει τοὺς ὁρίζοντας αὐτῆς ἐπεκτεινομένους, τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας της ἐπαυξόμενον· διακρίνει ἐπὶ πλέον καὶ πλέον τὴν μεγαλην ἁρμονίαν τῶν νόμων καὶ τῶν πραγμάτων, συμμετέχει δ' αὐτῆς κατὰ τρόπον ἐπὶ μᾶλλον δραστικόν. Τότε ὁ χρόνος δὲν ὑπάρχει δι' αὐτήν· οἱ αἰῶνες διέρχονται ὡσεὶ δευτερόλεπτα. Ἡνωμένη πρὸς τὰς ἀδελφάς της, τὰς συνόδους ἐν τῷ αἰωνίῳ ταξειδίῳ, ἐξακολουθεῖ τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνύψωσίν της ἐν μέσῳ ἀείποτε ἐπαυξανομένῳ.

Ἐκ τῶν παρατηρήσεων λοιπὸν καὶ τῶν ἐρευνῶν μας ἐξάγεται εἷς μέγας νόμος: ἡ πληθὺς τῶν ψυχικῶν ὑπάρξεων, Ἐζήσαμεν πρὸ τῆς γεννήσεως ἡμῶν, θὰ ζήσωμεν καὶ μετὰ θάνατον. Αὐτὸς ὁ νόμος παρέχει τὴν κλεῖδα τῶν τέως ἀλύτων προβλημάτων. Μόνον ἡ κλεὶς αὕτη ἐξηγεῖ τὴν ἀνισότητα τῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τάξεων, τῶν χαρισμάτων, τὴν ἄπειρον διαφορὰν τῶν χαρακτήρων. Ἔγνωμεν ἢ γνωσόμεθα ἀλληλοδιαδόχως ὅλας τὰς φάσεις τῆς γηΐνου ζωῆς· θὰ διέλθωμεν δι' ὅλων αὐτῶν τῶν φάσεων. Ἐν τῷ παρελθόντι ἤμεθα ὡς οἱ ἄγριοι, οἱ κατοικοῦντες τὰς καθυστερούσας ἠπείρους· ἐν τῷ μέλλοντι δυνάμεθα ν' ἀνυψωθῶμεν εἰς τὸ ὕψος τῶν ἀθανάτων καὶ τῶν μεγαλοφυῶν ἀνδρῶν, τῶν γιγάντων πνευμάτων, ἅτινα ὡς φάροι φαεινοὶ φωτίζουσι

τὴν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἱστορία ταύτης εἶναι ἡ ἡμετέρα ἱστορία. Μετ' αὐτῆς διεδράμομεν τὰς δυσβάτους ὁδούς, μετ' αὐτῆς ὑπέστημεν τὰς περιοδικὰς ἐξελίξεις, τὰς παρὰ τῶν χρονικῶν τῶν ἐθνῶν ἀναφερομένας. Ὁ χρόνος, ἡ ἐργασία, ἰδοὺ τὰ στοιχεῖα τῶν προόδων μας.

Αὐτὸς ὁ νόμος τῆς μετενσαρκώσεως ἀποδεικνύει ἐναργέστατα τὴν ὑπερτάτην δικαιοσύνην, δεσπόζουσαν ἐφ' ὅλων τῶν ὄντων. Ἡμεῖς αὐτοὶ κατεργαζόμεθα ἀλληλοδιαδόχως καὶ συντρίβομεν τὰς ἁλύσεις μας. Αἱ τρομεραὶ δοκιμασίαι, ἃς τινες ἡμῶν ὑφίστανται, εἶναι ἡ συνέπεια τῆς παρελθούσης διαγωγῆς αὐτῶν· Ὁ δεσπότης ἀναγεννᾶται δοῦλος· ἡ ὑπερήφανος γυνή, ἡ ἐπὶ ὡραιότητι ὑψηλοφρονοῦσα, θ' ἀναλάβῃ σῶμα ἀσθενικὸν, ὀδυνηρόν· ὁ ὀκνηρὸς θὰ ἐπανέλθῃ μισθωτός, κύπτων ὑπὸ πενιχρὸν ἔργον· ὁ ἐπενεγκὼν ὀδύνην, ὀδύνην θὰ ὑποστῇ. Περιττὸν ν' ἀναζητῶμεν τὴν κόλασιν εἰς μέρη ἄγνωστα καὶ μεμακρυσμένα· ἡ κόλασις κεῖται ἐν ἡμῖν· ἐγκρύπτεται ἐν ταῖς ἀγνώστοις μυχαῖς τῆς ἐνόχου ψυχῆς, ἧς μόνον ἡ ἐξάγνισις δύναται ν' ἀνακόψῃ τὰς θλίψεις. Δὲν ὑπάρχουσι δὲ αἰώνιαι ποιναί,

Ἀλλ' ἴσως εἴπωσί τινες, ἂν ἄλλοι βίοι προηγήθησαν τῆς γεννήσεως, διατὶ ἀπωλέσαμεν τὴν ἀνάμνησιν αὐτῶν ; πῶς δὲ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐξαγνίσωμεν τελεσφόρως παραπτώματα ἐπιλελησμένα ;

Ἡ ἀνάμνησις ! ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο τρομερὰ σφαῖρα προσκεκολλημένη εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν ; Μόλις ἐξελθόντων τῶν χρονικῶν περιόδων τῆς μανίας, μόλις ἀποπεφευγότων τῆς κτηνώδους ἀγριότητος, ὁποῖον ἤθελεν εἶσθαι αὐτὸ τὸ παρελθὸν ἑκάστου ἡμῶν ; Ὁπόσον αἷμα, ὁπόσα δάκρυα θὰ ἔῤῥευσαν ἆρά γε ἕνεκα ἡμῶν κατὰ τὸ διάστημα τῶν διαφόρων σταθμῶν οὓς διήλθομεν ! Ἔγνωμεν τὸ μῖσος, διεπράξαμεν τὴν ἀδικίαν. Ὁποῖον ἠθικὸν βάρος αὐτὴ ἡ σκιαγραφία τῶν παραπτωμάτων δι' ἓν ἀσθενὲς εἰσέτι πνεῦμα καὶ κλονούμενον !

Καὶ ἔπειτα ἡ ἀνάμνησις τοῦ παρελθόντος ἡμῶν αὐτῶν δὲν θὰ συνεδέετο διὰ στενῆς σχέσεως πρὸς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος τῶν ἄλλων; Ὁποία τότε ἡ θέσις τοῦ ἐνόχου, τοῦ αἰωνίως ἐστιγματισμένου ! Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὰ μίση, αἱ πλάναι θὰ διῃωνίζοντο δι' ὀρύξεων βαθειῶν καὶ διαιρέσεων ἀνεξαλείπτων ἐν μέσῳ τῆς οὑτωσὶ ἤδη διεσπαραγμένης ἀνθρωπότητος. Καλῶς ἄρα ἐγένετο ἡ ἀπόσβεσις, ἀπὸ τῶν ἀδυνάτων ἡμῶν ἐγκεφάλων, τῆς ἀναμνήσεως τρομε-

ροῦ τινος παρελθόντος. Μετὰ τὴν πόσιν τοῦ ὕδατος τῆς Λήθης, (1) ἀναγεννώμεθα εἰς νέαν ζωήν. Ἀνατροφὴ διάφορος, ἐκπολιτισμὸς μᾶλλον εὐρὺς διασκεδάζουσι τὰ φαντάσματα, τὰ ἄλλοτε κατασχόντα τὸ πνεῦμά μας. Ἀνεκουφισμένοι ἀπὸ τὸ παρεμποδίζον τοῦτο ἐφόδιον, χωροῦμεν μετὰ βήματος ταχυτέρου πρὸς τὰς ἀνεπταμένας ὁδούς.

Ἐν τούτοις αὐτὸ τὸ παρελθὸν δὲν εἶναι οὑτωσὶ ἀπεσβεσμένον, ὥστε καὶ νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ διίδωμεν ἴχνος τι τούτου. Ἐάν, ἀπαλλάσσοντες ἡμᾶς αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπηρειῶν, κατέλθωμεν εἰς τὰ μύχια τοῦ ὄντος ἡμῶν, ἐὰν ἀναλύσωμεν ἐπιμελῶς τὰς ὀρέξεις μας, τοὺς πόθους μας, θ' ἀνακαλύψωμεν πράγματα, ἅτινα οὐδέν, ἔν τε τῇ ἐνεστώσῃ ὑπάρξει καὶ τῇ δοθείσῃ ἡμῖν ἀνατροφῇ, δύναται νὰ ἐξηγήσῃ. Δυνάμεθα συνεπῶς νὰ ἀνασυγκροτήσωμεν αὐτὸ τὸ παρελθόν, ἂν ὄχι κατὰ τὰς λεπτομερείας, τοὐλάχιστον κατὰ τὰ κυριώτερα σημεῖα. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ παραπτώματα, τὰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐπισύραντα ἐξιλασμόν τινα προσυγκατατεθέντα, καίτοι προσκαίρως ἐξαλειφθέντα ἐκ τῶν ὀμμάτων ἡμῶν, οὐχ' ἧττον ἡ ἀρχικὴ αὐτῶν αἰτία ὑφίσταται ἀείποτε ὁρατή, δηλ. ὁ ὁρμητικὸς χαρακτήρ, τὰ πάθη μας ἐν γένει, ἅτινα νέαι ἐνσαρκώσεις θὰ κάμψωσι, θὰ καταδαμάσωσι.

Οὕτω λοιπόν, καίτοι ἐγκαταλείπομεν ὑπὸ τὰ περίστυλα τῆς ζωῆς τὰς κινδυνωδεστέρας ἀναμνήσεις, συναποκομίζομεν οὐχ ἧττον μεθ' ἡμῶν τοὺς καρποὺς καὶ τὰς συνεπείας τῶν ἐκπληρωθέντων ποτὲ ἔργων, δηλ. τὴν συνείδησιν, τὴν κρίσιν, τὸν χαρακτῆρα, ὅπως τὰ διεπλάσαμεν ἡμεῖς αὐτοί. Τὸ καλούμενον ἔμφυτον οὐδὲν ἄλλο τι εἶναι ἢ τὸ διανοητικὸν καὶ ἠθικὸν κληροδότημα τῶν ἐκλιπόντων βίων μας.

Ὅτε διανοίγονται αἱ θύραι τοῦ θανάτου, ἡ δὲ ψυχή μας ἀπαλλαγεῖσα τοῦ ὑλικοῦ ζυγοῦ, ἐκφεύγει τῆς ἐκ σαρκὸς εἱρκτῆς, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν τῶν πνευμάτων ἐπικράτειαν, τότε τὸ παρελθὸν ἀναφαίνεται αὐτῇ πάλιν καθολοκληρίαν· ἐπαναβλέπει μίαν πρὸς μίαν τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ της πτώσεις, σταθμεύσεις, ταχείας πορείας. Δικάζει ἑαυτὴν ἀναμετροῦσα τὴν διανυθεῖσαν ὁδόν. Ἐπὶ τῷ θέματι δὲ τῶν ἐνώ-

(1) Ἴδε καὶ τὸν φυσιολογικὸν λόγον τῆς τοιαύτης λήθης εἰς σελ. 124 τοῦ 6' φυλλαδίου. Θ. Δ.

πιον αὐτῆς ἐκτεθειμένων ἐπιτυχιῶν ἢ ἀτιμιῶν ἀνευρίσκει τὴν ἀνταμοιβὴν ἢ τὴν τιμωρίαν της.

Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ σκοπὸς τοῦ βίου εἶναι ἡ διανοητικὴ καὶ ἠθικὴ βελτίωσις τοῦ ὄντος, ποῖοι ὅροι ἢ ποῖον μέσον συντείνουσιν ἐπὶ μᾶλλον πρὸς πραγμάτωσιν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ;

Ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἐργάζηται δι' αὐτὴν τὴν τελειοποίησίν του ἐν πάσῃ κοινωνικῇ τάξει ἢ θέσει, ἐν παντὶ τόπῳ. Ἐν τούτοις θὰ ἐργασθῇ τελεσφορώτερον ἐν μέσῳ βίου ὡρισμένου.

Ὁ πλοῦτος παρέχει τῷ ἀνθρώπῳ ἰσχυρὰ μέσα σπουδῆς. Οὗτος τῷ ἐπιτρέπει νὰ καλλιεργήσῃ πληρέστερα καὶ εὐχερέστερα τὸ πνεῦμά του· παρέχει αὐτῷ πλείονας εὐκολίας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχῶν ἀδελφῶν του, πρὸς βελτίωσιν τῆς τύχης των, διὰ καθιδρυμάτων ὠφελίμων. Ἀλλὰ σπάνιοί εἰσιν οἱ θεωροῦντες καθῆκον αὐτῶν τὸ ἐργάζεσθαι πρὸς ἀνακούφισιν τῆς ἀθλιότητος, πρὸς διδασκαλίαν καὶ βελτίωσιν τῶν ὁμοίων των.

Ὁ πλοῦτος ἀποξηραίνει συνήθως τὴν καρδίαν· ἀποσβέννυσιν αὐτὴν τὴν ἐσωτερικὴν φλόγα, αὐτὴν τὴν τῆς προόδου καὶ τῶν κοινωνικῶν βελτιώσεων ἀγάπην, τὴν διαφλέγουσαν πᾶσαν γενναιόφρονα ψυχήν· ὁ πλοῦτος παρεντίθεται ὡς μεσότοιχον μεταξὺ τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν ταπεινῶν· οἱ κάτοχοι τούτου ζῶσιν ἐν κύκλῳ ἀπροσπελάστῳ τοῖς ἀποκλήροις τοῦ κόσμου τούτου, ἔνθα, συνεπῶς, αἱ ἀνάγκαι, τὰ δεινὰ τῶν τευλευταίων εἰσὶν ἄγνωστα, παρεγνωρισμένα.

Ἡ ἔνδεια ἔχει ὡσαύτως τοὺς τρομεροὺς κινδύνους: τὴν κατάπτωσιν τῶν χαρακτήρων, τὸν ἀπελπισμόν, τὴν αὐτοχειρίαν. Ἀλλ' ἂν ὁ πλοῦτος μᾶς καθιστᾷ ὀλιγώρους, ἐγωϊστάς, ἡ πενία, πρσπελάζουσα ἡμᾶς πρὸς τοὺς ταπεινούς, μᾶς συγκινεῖ πρὸς τὰς θλίψεις αὐτῶν. Δέον νὰ ὑποφέρῃ τις αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἵνα ἐκτιμήσῃ τὰς τοῦ ἑτέρου θλίψεις. Ἐνῷ οἱ ἰσχυροί, ἐν μέσῳ τιμῶν, ζηλοτυποῦσιν ἀλλήλους ἀνθαμιλλώμενοι ἐπὶ λαμπρότητι, ἡ συγκινητικῇ ἀδελφοσύνη.

Παρατηρήσατε, κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ χειμῶνος, ὅτε ὁ οὐρανὸς τυγχάνει κατηφὴς ἡ δὲ γῆ κεκαλυμμένη ὑπὸ λευκοῦ μανδύου, τὰ πτηνὰ τῶν κλιμάτων μας συνεσφιγμένα τὰ μὲν πρὸς τὰ δὲ εἰς τὸ ἄκρον στέγης τινὸς καὶ ἀλληλοθερμαινόμενα ἐν σιγῇ. Ἡ ἀνάγκη τὰ συνενοῖ. Ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ τῶν ὡραίων ἡμερῶν, ὅτε ὁ ἥλιος αναλάμπει, ἡ δὲ τροφὴ τυγχάνει ἄφθονος, τιτίζουσι τὸ ἓν πλεῖον τοῦ ἄλλου, ἀλληλοδιώκονται, ἀλληλοκτυποῦνται, ἀλληλοξεσχίζονται.

Οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος· ἐνῷ διατελεῖ ἐπιεικὴς πρὸς τοὺς ὁμοίους του ἐν ἡμέραις θλίψεως, καθίσταται πολλάκις σκληρός, ἐπιλήσμων ἕνεκα τῆς κτήσεως τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν.

Μετρία, ταπεινὴ ἐργασία συντελεῖ κάλλιον εἰς τὸ πνεῦμα, τὸ ποθοῦν τὴν προαγωγὴν καὶ τὴν ἀπόκτησιν τῶν προσηκουσῶν ἀρετῶν διὰ τὴν ἠθικὴν ἀνύψωσιν. Μακρὰν τοῦ στροβίλου τῶν ψευδῶν ἡδονῶν διακρίνει κάλλιον τὰ τοῦ βίου. Θὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ὕλης τὸ χρειῶδες πρὸς συντήρησιν τῶν ὀργάνων του, ἀλλὰ θ' ἀποφύγῃ τὴν εἰς ἕξεις ὀλεθρίας κατάπτωσιν, τὸ γενέσθαι ἕρμαιον τῶν πολυαρίθμων κιβδήλων ἀναγκῶν, αἵτινες τυγχάνουσιν ἡ μάστιξ τῆς ἀνθρωπότητος. Θὰ γίνῃ σώφρων, ἐργατικός, ἀρκούμενος ἐν τῷ ὀλίγῳ καὶ προσκολλώμενος, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, πρὸς τὰς τοῦ πνεύματος ἡδονὰς καὶ τὰς τῆς καρδίας ἀπολαύσεις.

Οὕτω δὲ ὀχυρωθεὶς κατὰ τῶν προσβολῶν τῆς ὕλης ὁ σοφὸς θὰ ἴδῃ, ὑπὸ τὸ ἁγνὸν φῶς τοῦ λογικοῦ, ἐπιλαμπρυνόμενον τὸ μέλλον στάδιόν του. Διαπεφωτισμένος ἐπὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς καὶ ἐπὶ τοῦ διατί τῶν πραγμάτων, θὰ διαμείνῃ ἀκράδαντος, καρτερικὸς ἐνώπιον τῆς θλίψεως· θὰ γινώσκῃ νὰ ἐπωφελῆται αὐτῆς πρὸς ἐξάγνισιν αὐτοῦ, πρὸς παραγωγήν. Θ' ἀντιμετωπίζῃ εὐσταθῶς τὴν δοκιμασίαν, γινώσκων ὅτι ἡ δοκιμασία τυγχάνει σωτήριος, ὅτι εἶναι τὸ ἔμβολον τὸ διασχίζον τὰς ψυχὰς καὶ ὅτι δι' αὐτῆς τῆς ἐξ αὐτοῦ σχισμῆς μόνον δύναται νὰ ἐκχυθῇ ἅπασα ἡ ἐν ἡμῖν χολή. Ἂν δὲ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων καταγελῶσιν αὐτοῦ, ἂν γίνεται θῦμα τῆς ἀδικίας, τῆς δολοπλοκίας, θὰ μάθῃ ὅμως νὰ ὑφίσταται ἐν ὑπομονῇ τὰ δεινά, ἀνυψῶν τὰ ὄμματα πρὸς τὸν πίνοντα τὸ κώνειον Σωκράτην, τὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ Ἰησοῦν, τὴν ἐπὶ τῆς πυρᾶς Ἰωάνναν. Θὰ παρηγορῆται ἐπὶ τῇ διασκέψει, ὅτι οἱ μείζονες, οἱ ἐναρετώτεροι, οἱ δικαιότεροι ὑπέστησαν ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος τὸ τοῦ θανάτου μαρτύριον.

Ὅταν δὲ τέλος πάντων, μετὰ τὴν καλῶς διανυθεῖσαν ὕπαρξιν, ἐπιστῇ ἡ μοιραία ὥρα, θὰ ὑποδεχθῇ μεθ' ἠρεμίας, ἄνευ λύπης, τὸν θάνατον, ὃν οἱ ἄνθρωποι περιβάλλουσι δι' ἀπαισίων παρασκευῶν, τὸν θάνατον, τὸν τρόμον τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν φιληδόνων, ὅστις ὅμως διὰ τὸν αὐστηρὸν βαθυγνώμονα δὲν εἶναι ἢ ἀπελευθέρωσις, ὥρα μετομορφώσεως, θύρα ἀνοιγομένη ἐν τῇ φωτεινῇ ἐπικρατείᾳ τῶν πνευμάτων.

Αὐτὸν τὸν οὐδὸν τῶν ὑπεργηΐνων χωρῶν θὰ τὸν διέλθῃ γαλη-

νιαίως, ἀταράχως, ἀπαθῶς. Ἡ συνείδησίς του, ἀποδεσμευθεῖσα ἐπισκοτιῶν, θ' ἀνορθωθῇ ἐνώπιόν του, ὡς κριτὴς ἀντιπροσωπεύων τὸ θεῖον, καὶ ἐρωτῶσα: Πῶς διήγαγες τὸν βίον; θ' ἀπαντήσῃ: Ἠγωνίσθην, ὑπέφερα, ἠγάπησα, ἐδίδαξα τὸ καλόν, τὴν ἀλήθειαν, τὴν δικαιοσύνην· ἔδωκα εἰς τοὺς ἀδελφούς μου τὸ παράδειγμα τῆς εὐθύτητος, τῆς ἐπιεικείας· ἀνεκούφισα τοὺς πάσχοντας, παρηγόρησα τοὺς κλαίοντας. Καὶ ἤδη ἄς μὲ κρίνῃ ὁ Αἰώνιος· ἰδοὺ ἐγὼ μεταξὺ τῶν χειρῶν του! . . .

ΠΕΡΙ ΟΝΟΜΑΤΟΜΑΝΤΕΙΑΣ

—**Αἱ διὰ τοῦ ὡροσκοπείου καὶ τῆς Ὀνοματομαντείας προρρήσεις τοῦ ἀστρολόγου Πέτρου Λεκλὲρ (1790-1807) περὶ τοῦ πεπρωμένου τοῦ δουκὸς τῆς Ὀρλεάνης Φιλίππου, τῆς Καρλόττης Κορδαί, τοῦ Ῥοβεσπιέρρου, τοῦ Ναπολέοντος, τῆς Ἰωσιφίνης κλπ. — Ὑπόληψις καὶ εὐεργεσίαι τοῦ Ναπολέοντος πρὸς τὸν μάντιν Λεκλέρ, ἐπὶ τῇ ἐπαληθεύσει τῶν προρρήσεών του. — Ἱστορικά τινα τῆς ἀνωτέρω ἐποχῆς.**

Ἡ προγνωστικὴ μέθοδος τῆς Πρηνεστίνης ἐπέζησε τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ τῆς Τύχης. Δι' αὐτῆς, ὡς ἤδη ἀνέφερον, διενηργεῖτο μέχρι τοῦ 13ου αἰῶνος ἡ ἀληθὴς *Ὀνοματομαντεία.*

Ἡ ὀνοματομαντεία ἀπέδιδεν εἰς ἑκάστην προφορικὴν ἢ γραπτὴν ἔκφρασιν τοῦ ἱεροῦ ἀλφαβήτου σχέσιν τινὰ πρὸς τὰ πράγματα τοῦ βίου. Τοῦ ὀνόματος θεωρουμένου ὡς τοῦ διακριτικοῦ καὶ προσδιοριστικοῦ σημείου τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων, ἡ Μαγεία διϊσχυρίζετο ὅτι ὑπὸ τὰ μεταβαλλόμενα καὶ μετατιθέμενα σχήματα αὐτοῦ, ἀνεκάλυπτε τὴν ἀπόκρυφον ἀποκάλυψιν τοῦ καλοῦ ἢ κακοῦ, ὅπερ ἔδει νὰ ἐκδηλωθῇ ἐν τῷ σταδίῳ ἑκάστου ἀνθρώπου, φέροντος τὴν τοιαύτην σφραγῖδα.

Τὸ ἀναγραφὲν παράδειγμα Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως ἀναφορικῶς πρὸς τὴν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ προφητείαν του, καὶ ὁ διάσημος τύπος S. P. Q. R. (Sonatus Populus Que Romanns), ὁ ἐπὶ τῶν πρακτικῶν καὶ σημαιῶν τιθέμενος, καὶ δηλῶν τὴν βουλὴν καὶ τὸν λαὸν τῆς Ῥώμης, μᾶς ἀναμιμνήσκουσι τὴν ἑλληνικὴν καὶ ῥωμαϊκὴν συνήθειαν τῶν ἐπιγραφῶν, ὧν αἱ λέξεις ὑπεδηλοῦντο ἐκ τῶν ἀρχικῶν αὐτῶν γραμμάτων.

Ὅτε τὸ ὄνομα συνίστατο ἐξ ὀλίγων γραμμάτων, ὁ μάντις ἐξήσκει τὴν ἔμφυτον αὐτῷ δύναμιν ἐπὶ τῆς πιθανῆς σχέσεως τῆς συνδεούσης τὰ γράμματα, θεωρῶν αὐτὰ ὡς ἀρχικὰ τῆς μαντευσίμου ἐννοίας. Ἐπληροφορεῖτο περὶ τῆς κοινωνικῆς θέσεως τοῦ ἐρωτῶντος ἢ προὐκάλει ἐρώτησίν τινα σαφῆ, ὡρισμένην, ἧς αἱ λέξεις διαιρούμεναι εἰς γράμματα, ἐσχημάτιζον διὰ τῆς ἀναμίξεως αὐτῶν μετὰ τῶν τοῦ ὀνόματος, ἓν εἶδος στήμονος ἀρκούντως ἐκτενοῦς, ὥστε ἀρχική τις ἰδέα, καταληφθεῖσα ἐν τῷ πταῖσθαι, νὰ συνηπάγετο εὐχερῶς τὰς συνεπομένας. Ἂν αἱ μεταθέσεις τῶν γραμμάτων ἐσχημάτιζον λέξεις ἀνταποκρινομένας πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐρωτήσεως, ἡ ἔννοια αὕτη ἐθεωρεῖτο ὡς χρησμός, τὸ δὲ περίεργον, ὁ χρησμὸς οὗτος, καίτοι φαινόμενος κατ' ἀρχὰς παράλογος, ἐπραγματοποιεῖτο σχεδὸν πάντοτε θᾶττον ἢ βράδιον μετὰ θαυμαστῆς ἀκριβείας.

. . . Οὐδόλως προτίθεμαι ἤδη νὰ ὑποστηρίξω ἢ νὰ κατακρίνω αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν, τὴν παλινορθωθεῖσαν κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1786 παρὰ τοῦ Καλλιόστρου, καὶ ἐνώπιον τῆς ὁποίας τὸ ἰσχυρὸν πνεῦμα τοῦ Ναπολέοντος προσῆλθε πολλάκις τρέμον καὶ τεταραγμένον. Ἐν τοιαύτῃ ὕλῃ, τὰ παραδείγματα ἀξίζουσι πλεῖον ἢ αἱ συζητήσεις καὶ τὰ ἐπιχειρήματα.

Ἡμεῖς μὲν λοιπὸν ἂς ἀφηγηθῶμεν τοιαῦτά τινα παραδείγματα τῆς μικρὸν ἀφεστώσης ἐποχῆς, ἄλλοι δέ, οἱ πιστεύοντες ἢ μὴ εἰς τὰ τοιαῦτα καὶ οἱ σκεπτικοὶ ἂς συζητήσωσι κατ' ἀρέσκειαν ἐπ' αὐτῶν.

Ἔζη κατὰ τὰ 1790-1805 ἐν Παρισίοις γέρων τις θεωρούμενος παρὰ τῶν μὲν ὡς γόης, παρὰ τῶν δέ, ὡς τρελός. Μετήρχετο τὸ ἐπιτήδευμα τοῦ *λέγειν* τὴν τύχην, εἶχε δὲ τὸν μαντικὸν τρίπουν ἔν τινι πενιχρῷ οἰκίσκῳ εἰς το προάστειον Σαὶν-Μαρσώ. Ὁ προφήτης ἢ ὁ τρελλὸς οὗτος ὠνομάζετο Πέτρος Λεκλὲρκ, οἰκειότερον δὲ παρά τε τῶν γειτόνων καὶ τῶν ἀγυιοπαίδων, πατὴρ Πέτρος. Ἦτο εἷς τῶν σοφῶν Βενεδικτίνων, τῶν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ αὐτῶν περικλειόντων ἅπασαν τὴν παλαιὰν ἐγκυκλοπαιδείαν. Ἐξωσθεὶς τῆς μονῆς του τῷ 1790 κατὰ τὴν κατάργησιν τῶν μονῶν, ὁ πένης σοφὸς παρακυλιόμενος ἔνθεν κἀκεῖθεν, κατήντησε μικρὸν κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης μέχρι τῶν Παρισίων πρὸς ἀναζήτησιν ταπεινοῦ τινος ἀσύλου. Ἀλλ' αἱ φιλεύσπλαγχνοι οἰκογένειαι, αἱ δυνάμεναι νὰ τῷ συνδραμωσι εἶχον μεταναστεύσει. Ἡ σιτοδεία μόνον, διπλασιασθεῖσα τότε ὑπὸ τῆς τρομοκρατίας, ὑπεδέχετο τὰ 70 αὐτοῦ ἔτη. Ἡ δημοκρατία οὔτε ἱερέων,

ούτε σοφών, ούτε γερόντων χρείαν έχουσα, έστελλε τὰ τέκνα της εἰς τὰ πεδία τοῦ πολέμου, ὅπως ἐκεῖ ζητήσωσι καὶ ἄρτον καὶ ὑποδήματα. Αὕτη ἀνευφήμει τότε τὴν λατρείαν τῆς πολεμικῆς Μοίρας, θύουσα αὐτῇ καθ' ἑκάστην τὴν ἑκατόμβην της. Ὁ γέρων μοναχὸς κατενόει τὴν κρίσιμον τῶν τότε χρόνων στιγμήν. Διευθύνων τὸ ἀρχαῖον ἑρμητικὸν ἀστρολάβιον πρὸς τὸν ἐπαναστατικὸν κομήτην ὑπέσχετο τὴν ἀθανασίαν τῆς ἱστορίας εἰς τοὺς γενναίους, τοὺς σπεύδοντας νὰ ἀποθάνωσιν εἰς τὰ σύνορα, χάριν τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος.

Καίτοι ἀρχαῖον ἱερέα τυγχάνοντα, ἐφείσθησαν αὐτοῦ οἱ σφαγεῖς τῆς Τρομοκρατίας, ἕνεκα πατριωτικῶν τινων προρρήσεων ὑπὲρ τῶν στρατιῶν μας, ἐπαληθευσασῶν διὰ τῆς νίκης. Ἡ φήμη αὕτη, ἐξαπλωθεῖσα ἀρκούντως, προσείλκυσεν αὐτῷ εὐγενεῖς τινας ἐπισκέπτας οἷοι ὁ Φίλιππος τῆς Ορλεάνης, ἡ Καρλόττη Κορδαί, ὁ Μαξ. Ῥοβεσπιέρρος, καὶ ὁ στρατηγὸς Βοναπάρτης.

Ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης εἶχε ψηφίσει τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως. Τὰ κόμματα ἅπαντα κατηγόρουν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ οἰκογενειακῷ τούτῳ φόνῳ. Ἰδοὺ ὅμως ὅ,τι ἠγνόουν. Τὴν ἀντιπροτεραίαν τῆς δίκης τοῦ Λουδοβίκου XVI, εἶχε μεταβῇ λίαν πρωῒ εἰς τὰ ἀνάκτορα ὁ Δαντὼν ζητήσας νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν πατριώτην *Ἰσότητα*. — « Θέλεις νὰ ζῇς ἢ ν' ἀποθάνῃς ; » τῷ εἶπε.

Ὁ πρίγκηψ δὲν ἠννόει. — « Ἄκουσον, ἐπανέλαβεν ὁ Δαντών· δὲν ὑπάρχει πλέον μέση ὁδός· δέον νὰ ἦσαι ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς ἐπαναστάσεως· δὲν πρόκειται νὰ γνωρίσῃς ἂν τὰ φυσικὰ αἰσθήματα, τὸ πρέπον, τὸ καθῆκον, σοὶ ἐπιτρέπωσιν ἢ ὄχι νὰ καταψηφίσῃς θάνατον κατὰ τοῦ πρώην βασιλέως· δὲν ἀπαιτοῦν παρὰ σοῦ πρᾶξιν συνειδήσεως, ἀλλ' ἐχέγγυον ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν δημοκρατίαν· πρᾶξιν ἀποτρέπουσαν ἀείποτε τὴν μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς γενεᾶς σου συμφιλίωσιν, πρᾶξιν καθιστῶσάν σε τόσῳ ὅμοιον ἡμῶν, ὥστε ἡ στενοτέρα ἀλληλεγγύη νὰ μᾶς συνυποστηρίξῃ ἢ νὰ μᾶς συνανατρέψῃ. Ἂν ἀποποιηθῇς, μεταβαίνω εἰς τὸ βῆμα καὶ ἐνεργῶ ὅπως καὶ σὺ καταδικασθῇς ὡς συνένοχος τῶν ἁμαρτημάτων τῆς μοναρχίας. Ἂν δὲ καὶ ἡ συνέλευσις ἀποποιηθῇ νὰ σὲ πατάξῃ, οἱ Σεπτεμβριανοὶ θὰ περιφρονήσωσι τὴν γνώμην της . . . »

Ο Φίλιππος τῆς Ὀρλεάνης κατεβλήθη. Περιπαθῶς διακείμενος ὑπὲρ τοῦ ἀγγλικοῦ συντάγματος, ὠνειροπόλει μὲν τὴν συμμαχίαν τῆς μοναρχίας μετὰ τῆς ἐλευθερίας, οὐδόλως ὅμως ἐπόθει τὴν ἐπικίνδυ-

νον τιμὴν τοῦ νὰ ἄρξηται μιᾶς δυναστείας. Καὶ ὅμως οἱ ἀρχηγοὶ ὅλων τῶν κομμάτων τὸν ὑπωπτεύοντο, καθότι αἵ τε ἀνεξάντλητοι ἀγαθοεργίαι αὐτοῦ καὶ αἱ στρατιωτικαὶ ὑπηρεσίαι τοῦ υἱοῦ του προσείλκυον αὐτῷ τὴν προσοχὴν καὶ τὰς συμπαθείας τῶν μεσαίων κλάσεων. Οἱ φθονοῦντες κατηγόρουν αὐτοῦ ὑποκινήσεις ταραχῶν: ἡ κατηγορία αὕτη ἦτο παράλογος, καθότι, ἂν ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἤθελε νὰ περισυναγάγῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τοὺς ταραξίας τῶν προαστείων, ἤρκει αὐτῷ ν' ἀνοίγῃ τὸ βαλάντσόν του· τὰ ἐπαναστατικὰ στίφη θὰ τὸν ἀνύψουν ὑπεράνω τῆς Ἐπαναστάσεως. Δὲν συνέβη τὸ τοιοῦτο, διότι ὁ ἡγεμὼν οὗτος δὲν ἐβαυκαλίζετο ὑπὸ τῶν ἀποδιδομένων αὐτῷ ὑποβουλήσεων. Ἂν παρεδέχθη νὰ ᾖ μέλος τῆς Συνελεύσεως, ἔπραξε τοῦτο χάριν τῆς οἰκογενειακῆς ἀσφαλείας, ἀπαιτούσης νὰ μὴ ἵσταται ἔξω τοῦ γενικοῦ κινήματος. Ὑπέκυψεν ἐν τῇ τελευταίᾳ στιγμῇ ὑπὸ τὸ **ἀγριμαῖον** βλέμμα τοῦ μεγάλου Σεπτεμβριανοῦ ἀνδροφόνου. Οἱ ἐπὶ 40 σολδίοις τὴν ἡμέραν ἐγκάθετοι εἶχον ὑποψιθυρίσει κατὰ τὴν διάβασίν του ὅτι δὲν θὰ ἐξήρχετο ζῶν τῆς βασιλοκτόνου συνεδριάσεως, ἂν δὲν κατεψήφιζε τὸν θάνατον. Κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ἴλιγγος τοῦ φόβου οὐχὶ δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς περὶ ἑαυτόν.

Μικρὸν μετὰ τὴν τραγῳδίαν τῆς 21 Ἰανουαρίου, ἤκουσε νὰ ὁμιλῶσι περὶ τοῦ Πέτρου Λεκλὲρ καὶ τῶν εὐθαρσῶν αὐτοῦ προρρήσεων περὶ πολλῶν ἐκ τῶν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ διασκεδάσῃ ἐπὶ στιγμάς τινας ἢ ὠθούμενος ὑπό τινος μυστηριώδους ὑποκινήσεως, μετέβη καὶ αὐτὸς παρὰ τῷ γέροντι κατοίκῳ τῆς ἐν τῷ Προαστείῳ ὁδοῦ τῆς Βρύσεως τοῦ Ἐρημίτου. Οὗτος ἀναγνωρίσας ἐκ πρώτης ὄψεως τὸν πρίγκηπα, προσεπάθησε νὰ μὴ ἐνδώσῃ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν του.

— Δέσποτα, τῷ εἶπεν ἀπροοιμιάστως, ἀπὸ πολλοῦ μόνον βιαίους θανάτους ἀναγινώσκω ἐν τῷ πεπρωμένῳ. Ζῶμεν ἐν ἀτμοσφαίρᾳ καταβιβρωσκούσῃ· φείσθητί μοι τῆς θλίψεως τοῦ νὰ προσθέσω καὶ ἕτερον σταυρὸν εἰς τὸ νεκρολόγιόν μου.

— Τί σοι μέλει δι' ἕνα σταυρὸν περιπλέον, ἀφοῦ ἐγὼ τὸν δέχομαι; Δός μοι ἓν μάθημα τῆς τέχνης σου, ἣν τόσῳ πολὺ μοὶ ἐξεθείασαν, λάβε δ' ἐμὲ ὡς ἀντικείμενον τῆς τοιαύτης μελέτης, ἵνα ἐννοήσω καλλίτερα.

— Ἔπραξα ἤδη ὅ,τι μὲ ἐρωτᾷς, ἐπανέλαβεν ὁ γέρων βενεδεκτῖνος,

καὶ φοβοῦμαι λίαν μήπως δὲν ἠπατήθην. Ἰδοὺ διατί, Mer, ἐπεθύμουν νὰ σιωπήσω . . .

— Ἔστω· στοιχηματίζω ὅτι θὰ ἠπατήθης· ἂς ἀναθεωρήσωμεν καὶ ἐξελέγξωμεν τὸ ζήτημα . . .

— Δὲν ἔλαβεν ὁ ἐκλαμπρότατος κατὰ τὴν γέννησίν του τὸν τίτλον τοῦ δουκὸς τοῦ Μοντπασιέ ;

— Ναὶ καὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων Luis-Philippe-Joseph, τοῦ duc de Montpensier, duc d'Orleans διὰ μεταβιβάσεως τῶν πρωτοτοκείων.

— Ὁ ἐκλαμπρότατος ἐδέχθη ἐπίσης δημοσίᾳ καὶ φέρει τὸ ὄνομα *Ἰσότης*.

— Ἀνάγκη πᾶσα· τοῦτο εἶνε ἡ ἀσπίς μου.

— Οὕτω λοιπόν, ἐκλαμπρότατε, ἡ ἕνωσις τῶν σημείων τῆς ἀτομικότητός σου, παρελθούσης τε καὶ ἐνεστώσης, ἐκφράζεται ὡς ἑξῆς :

«Louis-Philippe-duc de Montpensier ; . . . duc d'Orleans ;... Egalité ; . . . Dèputé à la Couvention nationale de la République française . . . »

Ὁ Λεκλὲρ ἐγνώρισε τότε εἰς τὸν πρίγκηπα τὴν ἀποκαλυπτικὴν μέθοδον τοῦ Προγνωστικοῦ τῆς Τύχης, γνωστὴν ἤδη τοῖς ἀναγνώσταις, προσθέτων εἶτα μετὰ τρεμούσης φωνῆς : «Ἐξελέγξατε λοιπόν, ἐκλαμπρότατε ἀφοῦ τὸ ἐπιθυμεῖτε, τὴν βούλησιν τῆς Εἱμαρμένης :

«L'échafaut qu'il a noté pour le roi chancelant deviendra bientôt le sien : Dieu ordonneson égalité, mise dans le supplice ! . . . »

Ὁ Φίλιππος τῆς Ὀρλεάνης ἀνατριχιάσας ἐγένετο κάτωχρος. Εἶδε τὴν σκιὰν τοῦ Λουδοβίκου τείνουσαν αὐτῷ τὴν χεῖρα, ἓν δὲ δάκρυ, παρὰ τοῦ οὐρανοῦ συλλεγέν, ἀνῆλθεν ἐκ τῆς καρδίας εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

«Μένουσιν ἐπὶ τοῦ κύκλου 6 γράμματα P, J, P, P, P, A, ἐξηκολούθησεν ὁ Λεκλὲρ ἀποπερατῶν εὐσυνειδότως τὸ ἔργον του· αὐτὰ δηλοῦσι : «Pari, Jure Proscripto Principi Proscriptns Aquatur,» δηλ. «διὰ τοῦ νόμου τῶν ἀντιποίνων, ἡ προγραφὴ τὸν ἐξισοῖ πρὸς τὸν παρ' αὐτοῦ προγραφέντα πρίγκηπα . . . » Ἆ ! Ἐκλαμπρότατε, αὐτὸ τὸ ὄνομα *Ἰσότης* καὶ αὐτὴ ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἐπήνεγκον δυστυχίαν ! . . . Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε ν' ἀνταμώσωμεν, ἴσως

ἀπεφάσισε καὶ νὰ σᾶς σώσῃ : ἔχετε ἀκόμη τὸν καιρὸν ὑπὲρ ὑμῶν... φύγετε!..

— «Ὄχι, φίλε μου, μένω. Εἷς δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης δὲν λειποτακτεῖ ἀπέναντι τοῦ κινδύνου: οἱ ἄνθρωποι δύνανται νὰ μὲ φονεύσωσιν, ἀλλ' ὁ Θεὸς μόνον θὰ μὲ κρίνῃ...

Μετὰ δύο μῆνας, ἡ Τύχη τῶν προγεγραμμένων ἔκρουε τὴν θύραν τοῦ ἀνακτόρου του, διὰ τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Κοινῆς Σωτηρίας· μετὰ δὲ τὴν ἀγωνίαν τῶν δεσμωτηρίων, τὸν ἔρριψε τῇ 6 Νοεμβρίου 1793 εἰς τοὺς ἐρυθροὺς βραχίονας τοῦ ἰκριώματος τῆς λαιμητόμου.

Ἡ πρὸς τὸν Λεκλὲρ δὲ ἐπίσκεψις τῆς Καρλόττας Κορδαὶ ἀπέβη δραματικωτέρα. Ἡ νεᾶνις αὕτη, ἣν ἔδει ν' ἀποκαλέσωμεν ἡρωΐδα, ἂν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπευφημία τοῦ φόνου, καίτοι, ὡς τιμωρίας ὑπερβολικῆς μοχθηρίας, θεωρουμένου, ἀφίκετο εἰς Παρισίους τὴν 11 Ἰουλίου 1793 μετὰ τῆς ἀκλονήτου ἀποφάσεως τοῦ νὰ φονεύσῃ τὸν Μαρά, πρὸς ἐκδίκησιν τῶν θυμάτων αὐτοῦ τοῦ θηρίου. Τὸν χρόνον τῆς ἐπαύριον ἐχρησιμοποίησε πρὸς μελέτην τῶν μέσων τοῦ σκοποῦ της. Τὴν ἑσπέραν ἐνῷ εἰσήρχετο ἐν τῷ ξενοδοχείῳ βεβαρημένη μὲν ὑπὸ τῆς πυρετώδους κοπώσεως, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀποτεθαρρημένη, παρετήρησεν ἐν τῷ φατνώματι ἑνὸς καθρέπτου, ἀγγελίαν τινὰ τοῦ Λεκλέρ. Φαίνεται ὅτι πολλὰς τοιαύτας θὰ εἶχε διανείμει ὁ πτωχὸς σοφὸς ἁπανταχοῦ χάριν πελατῶν καὶ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου.

Ἡ Καρλόττα ἠθέλησε νὰ *ἴδῃ τὴν τύχην της*, καίτοι ἀποφασισμένη ν' ἀποθάνῃ. Τὴν 13 Ἰουλίου, λίαν πρωΐ, ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ μάντεως. «Κύριε, τῷ εἶπε, κλίνουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν γῆν, ἐκ φόβου μήπως τὸ βλέμμα προδώσῃ τὴν ἰδέαν της, μία κυρία φίλη μου, θὰ ζητήσῃ σήμερον παρά τινος ἰσχυροτάτου μέλους τῆς Συνελεύσεως μίαν σπουδαιοτάτην ἐκδούλευσιν. Καθὸ ἐνδιαφερομένη κἀγὼ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ διαβήματος τούτου, δύναμαι νὰ ἐπιτύχω διά τινος μέσου καὶ χωρὶς νὰ σᾶς δώσω ἄλλας ἐπεξηγήσεις περίληψίν τινα τῶν ἀναμενουσῶν ἡμᾶς εὐοιώνων ἢ δυσοιώνων περιπετειῶν;..»

Ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς ὡραίας νεάνιδος, ἧς τὸ ὑποτρέμον ἀνάστημα προὔδιδεν ἐσωτερικὴν διαμάχην, ὁ Λεκλὲρ ἐνόμισεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐρωτικῆς τινος ὑποθέσεως, «Δεσποινίς, τῇ εἶπεν, οὐδέποτε νέα τις ἐξῆλθε τοῦ ταπεινοῦ γραφείου μου χωρὶς νὰ συναποφέρῃ καὶ ἕν μει-

δίαμα τῆς Προνοίας. Δὲν ζητῶ νὰ μάθω οὐδὲν τῶν μυστικῶν σας, καὶ ὅμως θὰ σᾶς εἴπω ἅπασαν τὴν ἀλήθειαν. Καθήσατε πρὸ τῆς μικρᾶς ταύτης τραπέζης, ἀρκούντως μακρὰν τῆς ἐμῆς κειμένης, ὅπως μὴ δύναμαι ν' ἀναγνώσω ὅ,τι θὰ γράψητε. Λάβετε αὐτὴν τὴν δεσμίδα τῶν λευκῶν χαρτίων· γράψατε ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου ἀνὰ ἓν γράμμα ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ προσώπου, χάριν τοῦ ὁποίου θέλετε νὰ συμβουλευθῆτε τὸ μέλλον. Προσθέσατε κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον τὴν ἀκριβῆ ἔκφρασιν τῆς ἐπιθυμίας ἢ τῆς θελήσεώς σας, καὶ περάνατε αὐτὴν διὰ τῶν ὀνομάτων, τῶν ἐπωνύμων καὶ τῶν τίτλων τοῦ ἰσχυροῦ προσώπου, περὶ οὗ μοὶ ὡμιλήσατε. Ἂν ἔχητε νὰ σημειώσητε ἀριθμοὺς ἢ ἡμερομηνίας, δέον νὰ σημειώσητε ταῦτα οὐχὶ δι' ἀριθμῶν, ἀλλ' ὁλογράφως. Θ' ἀναμίξητε εἶτα ὅλα αὐτὰ τὰ χαρτία μέχρις ὅτου ἐξαφανισθῶσι τὰ ὀνόματα καὶ πᾶν ἴχνος τῆς γραφείσης ἐννοίας. Τὸ μυστικόν σας θὰ κρυφθῇ οὕτως ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ χάους, ἐξ οὗ θὰ ἐξέλθῃ μία *ἀπάντησις*. Μετὰ τὴν πρᾶξιν θὰ συναποφέρητε τὰ χαρτία, πρὸς πλείονα ἐξασφάλισιν τοῦ μυστικοῦ σας.

Ἡ Καρλόττα ἔγραψε ταχέως τὰ ἑξῆς, ἐνῷ ὁ Λεκλὲρ ἔστρεφε τὴν κεφαλήν, ὅπως μὴ διαταράξῃ τὴν πελάτιδά του.

«Le treize juillet mil sept cent soixante-trois, Charlotte de Corday d'Armont veut tender de tuer, à Paris, d'un coup de couteau, Jean-Paul Marat, député à la Convention nationale de la République française »

Ἡ Καρλόττα διὰ τῶν 164 τούτων γραμμάτων, τῶν σημειωθέντων ἐπὶ ἰσαρίθμων χαρτίων, ἀπετέλεσε, διὰ τῆς ἀναμίξεως αὐτῶν, τὸ παρὰ τοῦ Λεκλὲρ λεγόμενον χάος· διασταυρώσασα εἶτα τὰς χεῖρας ἀνέμενεν ἐν σιγῇ.

Ὁ γέρων βενεδικτῖνος συλλέγων τὰ ἐν λόγῳ χαρτία τὰ ἔθετε κατὰ σειρὰν ἐν πολλοῖς συγκεντρικοῖς κύκλοις, ὧν τὴν περιφέρειαν διέτρεχε βραδέως τὸ ἐταστικὸν βλέμμα του· ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ φυσιογνωμία του ἐνεψυχοῦτο· ἀποσπάσας δὲ ἐκ τῶν κύκλων ἀπέκρυψεν ἐν τῇ ἀριστερᾷ του, τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, τὰ ἔνθεν κακεῖθεν περισυλλεγέντα γράμματα, μέχρις ὅτου ἐναπέμειναν τὰ ἑξῆς 6: L. Z, C, R, A, A,

Ἡ πρᾶξις αὕτη διήρκεσε δέκα λεπτά. Ἡ Καρλόττα παρηκολούθει ταῦτα διὰ τοῦ βλέμματος, μὴ ἐννοοῦσα ὅμως τὸ ἀποτέλεσμα. Αἴφνης ὁ Λεκλὲρ ἐπαναφέρει τὸ χάος, ὅπως ἐξαφανίσῃ τὴν παρ' αὐ-

τοῦ ἀναγνωσθεῖσαν ἔννοιαν. Ῥίψας εἶτα τὰ χαρτία ἐνώπιόν του, μετὰ χειρονομίας πλήρους ἀθυμίας. εἶπεν:

— Εἶσθε βεβαία, δεσποινίς, ὅτι δὲν ἐκάματε κανὲν λαθος εἰς ὅ,τι ἐγράψατε ;...

— Οὐδέν, ἀπήντησεν ἡ Καρλόττα.

— Τότε, ἐπανέλαβεν ὁ μάντις, μίαν μόνην συμβουλὴν συνεσεως δύναμαι νὰ σᾶς δώσω. Νὰ μὴν ὑπάγῃ ἡ φίλη σας πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ἄνθρωπον θὰ ἦτο διάβημα ἀνωφελές.

— Διατί κύριε ;...

— Σᾶς δίδω τὸ παράδειγμα τῆς φρονήσεως, σιωπῶν.

Τῳόντι δὲν ἠδύνατο ὁ Λεκλὲρ νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς μίαν ἄγνωστον δεσποσύνην τὴν φρικώδη ἀπάντησιν τῆς Μοίρας. Ἰδοὺ δὲ αὕτη:

«Ce coup tuant, planté en ta poitrine, doit te tuer, à Paris en bain, livide Marat. — L'échafaud convertionnel est le piédcstal d'ou cettemartyce, couronnée de la vorta antique, doit planer sur le monde.»

Τὰ 6 ἄφωνα γράμματα L, Z, C, R, A, A, ἐδήλουν «LividI Zona Cruoris Rubefacit Amplexantem Aquam». δηλ. «*Κύκλος αἵματος πελιδνοῦ ἐρυθραίνει τὸ περιβάλλον τὸ πτῶμα ὕδωρ.*» Ἡ μαντικὴ αὕτη εἰκὼν ὑπεδήλου τὸν λουτῆρα, ἐν ᾧ ὁ Μαρὰ ἐπλήγη δι' ἐγχειριδίου.

Ὁ Λεκλὲρ οὐδόλως ὑπέθετεν ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν του τὴν μάρτυρα ἐκείνην, ἥτις ἀνύψου τὸν φόνον εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀφοσιώσεως. Ἐνόμισεν ἑαυτὸν παίγνιον τῶν ἐμπνεόντων τους χρησμοὺς Δαιμονίων, ἐνῷ ἡ Καλόττα ἀποσυρομένη μετεμελεῖτο διὰ τὸ παιδαριῶδες παρὰ τῷ μάντει διάβημά της. Ἀλλὰ τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἐκείνης ἡμέρας ἐξεπληροῦτο τὸ ἥμισυ τοῦ χρησμοῦ, ὁ δὲ Λεκλὲρ καθὸ μὴ λησμονήσας τὴν ἀπάντησιν τῆς Μοίρας, ἠδυνήθη νὰ ἐπανασκευάσῃ λέξιν πρὸς λέξιν τὰ ὀνόματα τῆς δεσποσύνης δὲ Κορδαί, τὰ τοῦ Μαρὰ καὶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἐκδικητικοῦ ἐγχειριδίου.

Τὸ Προγνωστικὸν τῆς Μοίρας κατέστη κατηγορηματικώτερον ὅτε ὁ Ῥοβεσπιέρος προσῆλθε καὶ αὐτὸς νὰ διερευνήσῃ τὸ μέλλον του. Συνωμίλησε κατ' ἀρχὰς καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον μετὰ τοῦ ἐρημίτου τοῦ προαστείου Σαὶν-Μαρκὼ περὶ τῶν ἀρχαίων μυστηρίων· πεισθεὶς δὲ

περὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν γνώσεων τοῦ προφήτου, ἀπεφάσισε νὰ ὑποβάλῃ τὴν προσωπικότητά του ὑπὸ τὸ μαντικὸν ἐνέργημα. Ἡ προσωπικότης του ἐξετέθη οὕτως :

«Maximilien-Mari-Icidore-Robespierae, député à la Convention nationale de la République française.»

Ἰδοὺ δὲ ὁ ἐξαχθεὶς χρησμός :

«Républicain rare,... infexible,... il ira mourir décapité, aunem de la nstιon, parvote de sesennemis.»

Ἔμειναν 6 γράμματα ἄφωνα, A, I, E, E, O, Q, δηλοῦντα : «Ab iniquis Everans, Extortus Odio Quiritum,» δηλ. : «*Ἀνατραπεὶς παρὰ τῆς συμμορίας τῶν κακῶν, βασανισθεὶς παρὰ τοῦ μίσους τῶν ἀστῶν.*» Τὸ συμπλήρωμα τοῦτο τοῦ χρησμοῦ ἐπεβεβαιώθη τῷ 1794 διά τινος γεγονότος δεικνύοντος μέχρι τίνος βαθμοῦ δύναται νὰ προβῇ ἡ πολιτικὴ λύσσα. Τὸν Ῥοβεσπιέρον καίτοι βαρέως πληγωμένον κατὰ τὴν κράτ ησίν του (εἴτε ἀφ' ἑαυτοῦ, εἴτε παρὰ τοῦ βουλευτοῦ L. Bourdon), οὐχ ἧττον ἔσυρον ὅλως αἱματόφυρτον εἰς ἓν μέρος πλησίον τῆς Συνελεύσεως, καὶ ἐκεῖ, οἱ ἑταῖροι, οἱ τὴν προτεραίαν τρέμοντες ἔμπροσθέν του, παρήρχοντο πρὸ αὐτοῦ ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον περιυβρίζοντες τὴν ἀγωνίαν του.

Ὁ Βοναπάρτης ἔζη τῷ 1795 ἐν Παρισίοις, ἀργός, ἐν ἀποθαρρύνσει, ἐν στενοχωρίᾳ, ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου προαισθήματος τοῦ μέλλοντος προορισμοῦ του. Ἡ τύχη, αὐτὸς ὁ Θεὸς τῶν ἀργῶν, τὸν ὡδήγησε μίαν ἡμέραν παρὰ τῷ Λεκλέρ, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ περάσῃ ἐκεῖ ὀλίγον καιρὸν ἀσκόπως (tuer le temps). Ὁ μάντις κατεγίνετο τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ εἰς ἓν ὡροσκόπιον. Ὁ Βοναπάρτης, ῥίψας βλέμμα ἐπὶ τῶν κύκλων, τῶν τριγώνων, τῶν ὑπολογισμῶν, αὐτῶν τῶ ἀποκρύφων μαθηματικῶν, ἐκινήθη τὴν περιέργειαν καὶ ἐπεθύμησε νὰ πειραματισθῇ καὶ ὁ ἴδιος. Ἡ ἐρώτησις τῆς ἡμερομηνίας τῆς γεννήσεώς του τῷ ἐφάνη φυσική, προκειμένου νὰ ὁρισθῶσι τὰ πρώτιστα σημεῖα τοῦ ὡροσκοπίου· ἀλλ' ὅτε προσεκλήθη νὰ προσείπῃ τὰ ὀνόματα, ἐπώνυμα, τίτλους καὶ ἐπάγγελμα, ὅπως δι' αὐτῶν ὁρισθῶσι καὶ τὰ σημεῖα τοῦ ἑρμητικοῦ ἐνεργήματος, τοῦ ὑποδεικνύοντος τὴν κλεῖδα τοῦ μέλλοντος, τότε ἐθεώρησε τὴν ἀνάκρισιν ἐξερχομένην τῶν ὁρίων καὶ ἠγέρθη ἀποτόμως πρὸς ἀναχώρησιν.

— «Σφάλλεσθε ἴσως ὀπισθοδρομοῦντες, τῷ εἶπε πράως ὁ Λεκλέρ, καθότι ἡ τέχνη μου εἶνε ἰσχυροτέρα παρ' ὅσον φαντάζεσθε. Ἐκτὸς τούτου, ὑπάρχει μία προφητεία ἑνὸς κάποιου κόμητος δὲ-Καλλιόστρου πρὸ δέκα ἐτῶν περὶ τῆς μήπω τότε ἀρξαμένης Ἐπαναστάσεως, δι' ἧς ἀγγέλλεται ὅτι ἕνας Κορσικανός, ἐκλελεγμένος ὑπὸ τοῦ λαοῦ θὰ τὴν ἐπεραίου, ἴσως διά δικτατορίας. Θὰ ἦτο λοιπὸν καλὸν διὰ σᾶς μέλλον, ἀφοῦ εἶσθε Κορσικανὸς, δοθείσης δὲ τῆς περιπτώσεως ἤδη, καὶ ἂν ἡ Τύχη ὑμᾶς ἐξέλεξε, μᾶλλον θὰ ὠφεληθῆτε, προειδοποιούμενος περὶ τούτου.

Ἀλλ' ὁ Βονοπάρτης νομίσας ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν του κανένα γέροντα μανιακὸν ἢ κανένα ἐπίτριπτον ἀγύρτην ἀφορῶντα τὸ βαλάντιόν του, ἔρριψεν ἓν μικρὸν νόμισμα ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἀπῆλθε.

Μετὰ τέσσαρα ἔτη τὴν 8 9βρίου 1799, τὴν προτεραίαν τῆς διασήμου ἡμέρας, ἀποκληθείσης 18 brumaire, ὁ παρὰ τῆς Συνελεύσεως παυθεὶς στρατηγὸς εἶχε γίνῃ ἐπὶ τῆς Πενταρχίας ὁ εὐνοούμενος τῆς Μοίρας, ἧς τὸν διερμηνέα εἶχε περιφρονήσει. Ἦτο ἐστεμμένος ἐκ τῶν δαφνῶν τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, ἦτο ἡ ἐνσάρκωσις τῆς Νίκης· ἵνα δὲ τὰ πάντα ὑπὸ τοὺς πόδας του θέσῃ, δὲν ἐναπέμεινεν αὐτῷ ἢ τὸ τολμῆσαι, τοῦτο δὲ καὶ ἐσκόπει τότε. Τὸ σχέδιον εἶχε διαγραφῆ, ἡ ἐπιτυχία ὑπολογισθῆ, ὁ κίνδυνος προμαντευθῆ. Οἱ μὲν ἄνθρωποι τῆς ἐνεργείας ἀνέλαβον ἕκαστος τὸ μέρος του, ὁ δὲ ἄνθρωπος τῆς ἰδέας διεσκέπτετο ἀναμένων τὴν στιγμὴν τοῦ ὑπερπηδῆσαι τὸν Ρουβίκωνα. Διασκεπτόμενος ἐν τῷ βάθει ἑνὸς μονήρους διαχωρίσματος καὶ βυθισμένος εἰς ἐκεῖνο τὸ εἶδος τοῦ ἐν ἐγρηγόρσει ὀνείρου, τοῦ παραγομένου ἐκ μεγάλης τινὸς διεγέρσεως πυρετώδους τινὸς πνεύματος ἀνεμνήσθη τοῦ γέροντος τῆς ὁδοῦ τῆς Βρόσεως, τοῦ Ἐρημίτου, νομίσας τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ὅτι ἡ προφητεία τοῦ Καλλιόστρου ἤχει εἰς τὸ οὖς του ὡς ἦχος κώδωνος μεμακρυσμένου.

Ἆ! ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, προσπαθῶν ν' ἀποδιώξῃ τὴν ἀρχομένην παραίσθησιν· θὰ καταλάβῃ καὶ ἐμὲ ἡ τρέλλα αὐτοῦ τοῦ γελοίου γέροντος! . . . Θὰ ἔχω τὴν παιδαριώδη ἀδυναμίαν νὰ ἐπηρεασθῶ ἐξ ἐπικινδύνου τινὸς φαντασμαγορίας; . . . Ἔ! . . . τέλος πάντων . . . καὶ ἂν συνέβαινε τοῦτο . . . Ἀνέγνων κάπου ὅτι ὁ Καῖσαρ, ὁ Ρισχελιεύς, ὁ Μαζαρῖνος, οἵτινες δὲν ἦσαν βεβαίως στενοκέφαλοι, ὄχι μόνον δὲν περιεφρόνουν τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ ἐγίνωσκον νὰ ἐπωφελῶνται αὐτῶν . . . Εἶδον ὡσαύτως εἰς Αἴγυπτον ὅτι οἱ Ἄρα-

βες σεβονται τοὺς τρελλούς; ὡς ὄντα ἐπιψαυσθέντα ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ . . . Τίς δύναται νὰ τολμήσῃ νὰ ἐξηγήσῃ τί συμβαίνει κατά τινας στιγμάς, ἔν τισι πνεύμασι θεωρουμένοις ὡς διατεταραγμένοις, διότι ζῶσιν ἐν ἰδιάζοντι κόσμῳ, οὗτινος τὴν κλεῖδα στερούμεθα ; . . . Ἂν αὐτὸς ὁ Πέτρος Λεκλὲρ ἐτύγχανεν ἓν τῶν τοιούτων πνευμάτων ; . . . Ἂν μετέβαινον νὰ τὸν ἐπανίδω, . . . καὶ ἂν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ αὐτὸ τὸ μέλλον, . . . *θρίαμβον* ἢ καταστροφήν, . . . ἐξ ἧς ὀλίγαι μόνον ὧραι μὲ διαχωρίζουν : . . . Τὸ ἀτάραχον λογικόν μου δὲν θὰ καταπλαγῇ οὐδὲ θ' ἀποθαρρυνθῇ· δυνατὸν δὲ ν' ἀποκαλύψῃ ἀπρόοπτόν τι φῶς, ἐκθρῶσκον τοῦ τοιούτου, ἔστω καὶ φαντασμαγορικοῦ διαβήματος . . . ναί, . . . θὰ ὑπάγω . . . . »

Ἦτο ἑσπέρα· ὁ Λεκλὲρ δὲν τὸν ἀνεγνώρισεν. Οὐδὲν εἶχε μεταβληθῇ ἐν τῷ πενιχρῷ οἰκίσκῳ του.

— Κύριε, τῷ εἶπεν ὁ Βοναπάρτης, δίδων αὐτῷ σύναμα ἓν χρυσοῦν νόμισμα, δύνασθε νὰ μαντεύσητε ἐπὶ μιᾶς ὑποθέσεως λίαν κατεπειγούσης ;

— Διὰ τοῦ Ὡροσκοπίου, *ὄχι*, ἀπήντησεν ὁ γέρων διότι ἀπαιτοῦνται ὑπυλογισμοὶ ἐκτενεῖς· ἀλλὰ διὰ τῶν Σιβυλλείων Προγνωστικῶν *ναί*, ἀρκεῖ ἡ ὑπόθεσις νὰ ὁρισθῇ σαφῶς.

—Ἀλλ' ἂν αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις περικλείῃ μυστικόν τι σπουδαῖον ;. . . ἂν π. χ. πρόκειται περὶ γυναικός, ἐνδιαφερομένης ν' ἀποκρύψῃ τὸ μυστικὸν καὶ ἀπὸ τὸν πνευματικόν της ἀκόμη ; . . .

—Ἔστω· ἡ γυνὴ αὕτη θὰ φυλάξῃ τὸ μυστικόν της· ἰδοὺ δὲ πῶς. Ἡ ἐρώτησις δέον νὰ περιλαμβάνῃ τὰ ὀνόματα, τὰ ἐπώνυμα, τὰ παρώνυμα, τοὺς τίτλους καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐρωτῶντος τὴν Μοῖραν· ἐκτὸς τούτων καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ζητήματος, σαφῶς καὶ περιληπτικῶς ἐκπεφρασμένον. Ἡ ἔκφρασις τούτων συμπεριλαμβάνεται βεβαίως ἔν τινι ἀριθμῷ γραμμάτων, ἅτινα δέον νὰ γραφῶσιν ἐπὶ ἰσαρίθμων τεμαχίων χάρτου· ἅπαντα δὲ τὰ γράμματα ταῦτα ἀναμιγνύονται μέχρις οὗ σχηματισθῇ ἓν χάος. Τὰ λαμβάνω κατόπιν καὶ τὰ τοποθετῶ κυκληδόν, ἐρωτῶν μόνον ἐὰν πρόκειται περὶ *ἀνδρὸς* ἢ *γυναικός*. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ ἀναμενόμενος χρησμὸς μοὶ ἐμπνέει ἐπὶ τῇ ἐπισκοπήσει τοῦ κύκλου, δι' οὗ διεισδύω εἰς τὴν ἀπόκρυφον ἔννοιαν, καθόσον οὗτος ἐκτυλίσσεται. Λοιπόν, κύριε, ἰδοὺ γραφὶς καὶ ἀρκετὰ τεμάχια χάρτου πρὸς χρῆσιν σας.»

Ὁ Βοναπάρτης γράψας ταχέως τὴν ἐρώτησίν του ἐπὶ 119 δελ-

τίων, τὰ ἀνέμιξε καλὰ πρὸς ἐξάλειψιν πάσης ἐννοίας καὶ τὰ ὤθησεν ἔμπροσθεν τοῦ Π. Λεκλέρ, ὅστις τὰ ἐτακτοποίησεν ἐν κύκλῳ.

Τὸ ζήτημα συνέκειτο, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ μάντεως, ἐκ τῶν ἑξῆς λέξεων :

«Que devientra la Corse Napoléon, Bonaparte, generale parsuit du coup d'État risqué parlui, a Paris le six-huit brumaire milseptcent nonente neuf . . .»

— Τῇ ἀληθείᾳ, κύριε, εἶπεν ὁ Λεκλέρ, μετά τινας στιγμὰς διασκέψεως, μοὶ ὡμιλεῖτε πρὸ ὀλίγου δὲν γνωρίζω περὶ τίνος μυστικοῦ μιᾶς γυναικός, καὶ ὅμως δὲν βλέπω οὐδόλως γυναικεῖον τι ἐν τῇ ὑποθέσει σας. Ὁποιονδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ ζήτημα, ὁστισδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ περὶ οὗ πρόκειται, ἰδοὺ τί ἀναγινώσκω διὰ τῶν 119 γραμμάτων σας :

«En mil huii cent quatre, ilmontera sur le trone à pidue, puis, coupé, en dixet nnsera renver sé prr la eanonade dusoldat d'Angleterre . . .»

Ἡ λέξις θρόνος καὶ ἡ ἐποχὴ 1804 θὰ συνεκίνησαν βεβαίως τὸν Βοναπάρτην· καὶ ὅμως ἐξηκολούθησεν οὗτος διατελῶν κρυψίνους καὶ ἠρώτησε διὰ τόνου ἐντελῶς ἀδιαφόρου τί νὰ ἐσήμαινον αὐτὰ τὰ δύο αἰνίγματα : trône à pique coupé en cix etum.

Οἱ χρησμοί, ἀπήντησεν ὁ Λεκλέρ, ἐνέχουσιν ἐνίοτε ἓν μέρος, διασαφηνιζόμενον μόνον μετα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συμβεβηκότος. Μολαταῦτα βλέπω ἐν τῇ εἰκόνι τοῦ trone à pique, ἓν εἶδος μεγάλης στρατιωτικῆς ἀσπίδος, ἓν κράτος περιστοιχούμενον ὑπὸ καισαρικῶν σημαιῶν· τὸ ἄλλο αἴνιγμα εἶνε ὁ ἀριθμὸς δηλῶν τὴν τομὴν τοῦ χρόνου : δέκα καὶ ἓν ἑνούμενα παράγουσι τὸν ἀριθμὸν ἕνδεκα, ὅστις προστιθέμενος εἰς τὸν 1804 προσδιορίζει τὸ 1815 ὡς ἐποχὴν τῆς κινδυνώδους ἐμφανίσεως τοῦ *ἄγγλου στρατιώτου*. Ἀλλὰ ταῦτα εἶνε ἁπλῆ εἰκασία. Ἄλλωστε, ἰδοὺ ὅτι ἐκ τῶν 119 γραμμάτων ἐναπέμειναν 13 ἄφωνα B, O, P, P, I, A, I, B, I, P, A, U, F, ἅτινα δέον νὰ ὁμιλήσωσι καὶ αὐτά. Οἱ ἀρχαῖοι μάντεις θὰ τὰ ἐθεώρουν ὡς ἀρχικὰ γράμματα 13 λατινικῶν λέξεων. Ἀναγγέλλουσι δ' ὡσαύτως ἀνύψωσιν καὶ κατάπτωσιν τῆς τύχης :

«Bis Oriens, Populi Princeps, Jn Altum Incedit. Bis Incidit : Per Anglos Ultima Fata.» δηλ : «*Δὶς ἀνυψοῦται ἡγεμὼν τοῦ λαοῦ καὶ περιπλανᾶται εἰς τὰ ὕψη· Δὶς πίπτει· τὸ τελευταῖον μοιραῖον προελεύσεται παρὰ τῶν Ἄγγλων.*»

Ὁ Βοναπάρτης ἐφρικία ἐνδομύχως ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει τοῦ θρόνου παρά τινος μυστηριώδους γέροντος καί ἐντὸς μιᾶς καλύβης. Διὰ τοῦ τοιούτου λοιπὸν προγνωστικοῦ ἐφαίνετο ἐξησφαλισμένη ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπαύριον. Ναί . . , ἀλλ' ἂν ὁ χρησμὸς οὗτος ἦτο τυχαῖόν τι ἀποτέλεσμα, καὶ οὐχὶ σχέδιον τῆς προνοίας ; . . .

Ἐσκέφθη ν' ἀποπειραθῇ καὶ ἑτέραν δοκιμαστικὴν ἐξέλεγξιν.

— Κύριε , εἶπεν εἰς τὸν Λεκλέρ, ἐπιτρέψατέ μοι καὶ δεύτερον πείραμα.

Ἔγραψε δὲ ἐπὶ 69 χαρτονίων τὰ ἑπόμενα 69 γράμματα :

«Josephino-Marie-Rose de Zascher de la Pagerie femme du général Napoleon Bonaparte.»

Ἐνεργήσας ἔπειτα τὸ χάος εἶπε : Προσπαθήσατε τώρα ν' ἀναγνώσητε ἐναργῶς · πρόκειται περὶ κυρίας περὶ ἧς ἐνδιαφέρεταί τις τὰ μάλα.

Ὁ Λεκλέρ, διασκεφθεὶς ἀρκετά, ἀπήντησε σείων τὴν κεφαλήν.

«Trop agée, . . le diadéme Impêriale, porté en segonc mariage, neferapas le bonheur.»

—Ἀρκεῖ ! ἀρκεῖ ! ἀνεφώνησεν ὁ Βοναπάρτης· οἱ λογόγριφοί σου ἐνέχουσι μωρίαν βαρυτέραν τῶν Πυραμίδων ! . . .

Διασκορπίσας δὲ διὰ βιαίου κινήματος τῆς χειρὸς τὰ καῦμένα τὰ μικρὰ καρτόνια ἐξῆλθε μανιώδης . . .

«Καὶ ἄλλον πελάτην ἐχάσαμεν ὑπεμορμύρισεν ὁ Λεκλὲρ συλλέγων αὐτά· ἀπὸ πολλοῦ μὲ καταδιώκει τῷ ὄντι ἡ ἀποτυχία.»

Δι' ἡμᾶς (1) ἀναγνώσαντας τὴν ἐρώτησιν πρὸ τῆς ἀποκρίσεως, ὁ

---

(1) Σ. Μ. Ἀποπερατῶν ὁ P. Christian κατὰ τὸ 1839 τὸ σύγγραμμά του «Paris Historique» τῇ συνεργασίᾳ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ch. Noticr, ἦλθεν εἰς ὁμιλίαν μετὰ τοῦ φίλου τούτου περὶ Μαγείας, ὡς ἀναφέρει ἐν τῷ συγγράμματι «Histoire de la Magie κλπ.» Ὁ Nodier σπουδάσας τὸ ζήτημα καὶ κάτοχος μάλιστα τῆς *σολομονικῆς*(grimoire) τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων, ἐξεφράσθη ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῆς Μαγείας.

Ἐκ τῶν σοφῶν μετὰ τοῦ Nodier διαλέξεων ὁρμώμενος ὁ Christian καὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ἀρχαίων συγγραφῶν καὶ ἄλλων σολομονικῶν, ἀνακαλυφθεισῶν μεταξὺ τῶν δημοσιευθέντων μοναστηριακῶν βιβλίων, ὧν τὴν κατάταξιν καθὸ βιβλιοφύλαξ τοῦ Ὑπουργείου, εἶχε φροντίσει, ἐνεβάθυνεν εἰς τὴν *σπουδὴν τῆς Μαγείας* καὶ ἠδυνήθη οὕτω καὶ αὐτὸς νὰ προκαλῇ ἀλανθάστους χρησμοδοτήσεις.

χρησμὸς οὐδόλως εἶνε περιφρονητέος· ἡ σιβύλλειος μύησις δὲν ἠδύνατο κάλλιον νὰ διευθύνῃ τὸν συνειρμὸν τῶν μεταθέσεων.

Ἔμενον 3 γράμματα ἄφωνα, Η, Ε, Δ, δηλοῦντα:

«Honores,-Divortium-Eclipsis, δηλ. τὸ διαζύγιον (Δ) κείμενον μεταξὺ τῆς δόξης τοῦ θρόνου (Η) καὶ τῆς ἐκλείψεως (Ε) αὐτῆς τῆς μαγικῆς εὐτυχίας, ὑπὸ τὴν θλιβερὰν σκιὰν τοῦ πύργου Mal-maison, ὅστις διὰ τὴν Ἰωσηφίνην ὑπῆρξεν ἡ οἰκία (maison) τῆς δυστυχίας (mal . . . heur.

Ἰδοὺ τί δὲν ἔλαβε καιρὸν ν' ἀπαντήσῃ ὁ Λεκλὲρ εἰς τὸν ἀνυπόμονον στρατηγόν, προκατειλημμένον τότε ὑπὸ τῶν φλεγόντων ἐνδιαφερόντων τῆς ἐπαύριον. Ὁ Θεὸς ἔστρεφεν ἓν φύλλον τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου.

Ὁ Ναπολέων, πρῶτος ὕπατος τῆς 18 brumaire, ὕπατος ἰσόβιος τῇ 4 Αὐγούστου 1802, αὐτοκράτωρ τῇ 18 Μαΐου 1804, βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας τῇ 26 Μαΐου 1805, ἀνεμέτρα πλέον τὸν χρόνον διὰ τῶν νικῶν του. Ἀλλὰ τῇ 20 8βρίου 1805 ἡ ἠχὼ τῆς ναυμαχίας τοῦ Τραφαλγάρ, εἰς ἣν ἐνίκησαν οἱ Ἄγγλοι, ἐπανέφερεν εἰς τὴν μνήμην του τὴν ἀόριστον ἀπειλὴν *αὐτοῦ τοῦ στρατιώτου τῆς Ἀγγλίας*, ἧς τὸ ἀπαίσιον αἴνιγμα εἶχε προεικάσει ὁ Λεκλέρ. Ἡ καταστροφὴ τοῦ γαλλικοῦ στόλου καθίστα τὴν Ἀγγλίαν κυρίαρχον τοῦ Ὠκεανοῦ· καὶ ἐνῷ ὁ Ναπολέων κατέκτα τόπους, ὧν ἡ κτίσις ἦτο προσωρινὴ καὶ διαμφισβητήσιμος, ἡ Ἀγγλία, ἄνευ ἀντιζήλων μένουσα, θὰ ἵδρυεν ἀνέτως τὸ ἰνδικὸν κράτος της ἐπὶ 80,000,000 δούλων. Οἱ δύο κολοσσοὶ τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ἐμεγαλύνθησαν παραλλήλως τόσῳ πολύ, ὥστε ἐπέκειτο ἡ ἀνάγκη, δοθείσης τῆς περιστάσεως, νὰ περιέλθωσιν εἰς τρομερὰν σύγκρουσιν. Καὶ ὅμως οὐδεὶς ἐφαντάζετο ὅτι ὁ κίνδυνος θὰ ἦτο καθ' ἡμῶν, διότι τὸ πυροβόλον τῆς Αὐστερλίτσης κατέπνιξε παραχρῆμα τὴν φωνὴν τοῦ πυροβόλου τοῦ Τραφαλγάρ, ἡ δὲ συνθήκη τοῦ Πρεσβούργου κατετάραξε τοὺς Ἄγγλους. Οὐχ' ἧττον ὅμως ὁ μέγας χορτοκόπος τῆς Εὐρώπης ἀνησύχει, κατά τινας στιγμάς, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τὸν εἰς *δέκα καὶ ἓν κεκομμένον* καὶ τὸ φάντασμα, τὸ ὄπισθεν τοῦ προβλήματος τοῦ σιβυλλείου προγνωστικοῦ ἐνεδρεῦον.

***

Ὁ Πέτρος Λεκλὲρ ἀντημείφθη δαψιλῶς κατὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Αὐτοκρατορίας, ἕνεκα τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ πρώτου ἡμίσεος τῆς προρρήσεώς του. Ἀπὸ τοῦ 1804 ἐνεκατέστη ἐν τοῖς παραρτήμασι τοῦ μεγάρου Σαὶν-Κλού, ἄγων τότε τὸ 79 ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ περιποιητικῶν φροντίδων, τῇ διαταγῇ κυρίου, βεβαίου ὄντος περὶ τῆς εἰς ταύτην ὑπακοῆς τῶν ὑπαλλήλων· Ἡ γεροντικὴ ἡλικία του ἐφαίνετο ἀνχθάλλουσα ὑπὸ τὴν δρόσον τῶν πρὸς αὐτὸν εὐεργετημάτων. Ὁ Ναπολέων τὸν ὥρκισε νὰ μὴ ἀποκαλύψῃ εἰς οὐδένα τὸ παράδοξον τῶν πρώτων σχέσεών των. Εἶχεν ἐνεργήσει νὰ θεωρεῖται παρὰ τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἀρχαῖος καὶ πολύτιμος ἀσιανολόγος τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Ἰνστιτούτου· ἐν δὲ τῇ αὐλῇ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ ἐπεκράτει ἡ πειθαρχία ὡς ἐν στρατῶνι, οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ῥίψῃ βλέμμα πέραν τοῦ ἐπιτάγματος.

Τὰ τὴν Εὐρώπην ἀναρύσσοντα συμβάντα τοῦ 1805 διεχώρισαν, εἰς τὸ μὴ ἐπανιδεῖν τὸν εὐεργέτην ἀπὸ τοῦ εὐνοουμένου. Ἐνῷ δὲ ὁ Αὐτοκράτωρ ἀνήρχετο τὰ ὑψηλότερα ἄκρα τῆς τύχης, ὁ Λεκλὲρ διενήργει κρύφα καὶ ἀπετελείου τὸ σχεδίασμα τοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ μέλλοντος. Αἰσθανόμενος ὅτι ἡ ζωή του ἤρξατο ἀποσπωμένη κατὰ μικρόν, ἠθέλησε νὰ ἐκτίσῃ τὸ τῆς εὐγνωμοσύνης χρέος του πρὸς τὸν Ναπολέοντα κληροδοτῶν αὐτῷ τὰς τελευταίας προειδοποιήσεις τῆς Εἱμαρμένης. Ἡ διαθήκη του αὕτη σφραγισθεῖσα ἐν τρισὶ περικαλύμμασι θ' ἀπεστέλλετο, ὡς εἶχε νομίσει ὁ Λεκλέρ, μετὰ τῶν ἐγγράφων τοῦ Κράτους. Ἐμπιστευθεῖσα ὅμως εἰς χεῖρας ἀναξιοπίστους, ἐδημεύθη, θεωρηθεῖσα ὡς αὐθάδης μωρία, ἣν δὲν ἔπρεπε δῆθεν ν' ἀποστείλωσιν εἰς τὴν Α. Μ. Διά τινος ἰδιοτροπίας τῆς Τύχης (ἂν ὑπάρχῃ τύχη), ἀνεκάλυψα αὐτὸ τὸ περίεργον ἔγγραφον τῷ 1839 κατά τινα δημοπρασίαν τῶν βιβλίων ἑνὸς ἰατροῦ φρενολόγου. Ἰδοὺ τὸ περιεργότερον ἀπόσπασμα τοῦ ἐγγράφου.

. . . « Μεγαλειότατε, ὑπερπληρωθεὶς εὐεργετημάτων παρὰ τῆς Υ. Μ. ὀφείλω νὰ εἴπω τὴν ἀλήθειαν, ἢ τοὐλάχιστον ὅ,τι μοῦ φαίνεται ὡς τοιαύτη.

. . . «Ὅτε, ἄγνωστός μοι, τὴν 7 Νοεμβρίου 1799 ἐπεσκέφθητε τὸ πενιχρὸν οἴκημά μου, εἴχετε ὑποβάλλει ὑπὸ τὸ Μοιραῖον Προγνωστικὸν τὴν ἐρώτησιν ταύτην :

«Τί θ' ἀπογίνῃ ὁ Κόρσος Ναπολέων Βοναπάρτης, στρατηγός,

μετὰ τὴν ἀποκινδύνευσιν τοῦ ἐν Παρισίοις πραξικοπήματος αὐτοῦ τὴν 18 βρυμαὶρ 1799;..

Ἡ Υ. Μ. δὲν ἐλησμόνησε τὴν ἀπάντησιν τῆς Μοίρας· τὸ ἥμισυ δὲ τοῦ προγνωστικοῦ ἐξεπληρώθη..

Τὸ ἕτερον ἥμισυ, τὸ προλέγον τὴν δυστυχίαν, θὰ πραγματοποιηθῇ ἆρά γε ὡσαύτως;...

Ἀναγινώσκω περὶ τούτου ἐν τοῖς *Ἑκατὸν Ἀφορισμοῖς* τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης τοῖς καταστρωθεῖσι παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ-Θὼθ καὶ περισυλλεγεῖσι παρὰ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Πηλουσιώτου ἐν τῇ *Τετραβίβλῳ* του ὅτι: «*πᾶς τις εἰς ὃν ἀπεκαλύφθησαν, δια θείας παραχωρήσεως τὰ μυστήρια τοῦ μέλλοντος χρόνου, δύναται νὰ διατηρήσῃ τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ θριαμβεύσῃ τοῦ δεινοῦ διὰ τῆς συνετῆς διευθύνσεως τῆς νοημοσύνης καὶ βουλήσεώς του.* Ἡ μεγαλοφυΐα τῆς Υ. Μ. ἐξεδηλώθη μέχρι τοῦδε δι' ἰσχύος τινὸς ὑπερανθρώπου ἀλλ' ἐσκέφθητε καὶ εἰς μίαν ἄλλην ἰσχύν, ἥτις, καθὸ ἀόρατος, εἶναι διὰ τοῦτο καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπίφοβος;... Προητοιμάσθητε ν' ἀντιμετωπίσητε τὰς ἀπροσδοκήτους προσβολὰς τῆς Μοίρας;...

...«Ὁ χρησμὸς τοῦ 1799, ἂν γινώσκετε, ἐξεδήλου ὡς λειτουργὸν τῆς Μοίρας ἕνα *στρατιώτην τῆς Ἀγγλίας*, δηλ. ἕνα σύμβουλον τῆς στρατιωτικῆς πάλης. Ὁ μετὰ τόσους ἄλλους μέγας θρίαμβος τῆς Αὐστερλιτσίου ἡμέρας μὲ παρώρμα νὰ πιστεύσω ἐπὶ στιγμὴν ὅτι ἡ ἐμή, μὴ ἀλάνθαστος, ἔμφυτος διάγνωσις πιθανὸν νὰ ἔσφαλε... Ἀτυχῶς, Μεγαλειότατε, ὑποβαλὼν τὴν *ἰδίαν προηγουμένην ἐρώτησιν* ὑπὸ νέαν σιβύλλειον μελέτην, παρετήρησα τὴν νέαν ἀπάντησιν ἐκτυλισσομένην ὑπὸ μορφὴν ἔτι μᾶλλον ἀπαίσιον τῆς πρώτης:

«*Ὁ Αὐτοκράτωρ Ναπολέων ἡττηθεὶς ἐν Εὐρώπῃ, καταβεβλημένος, ἐξόριστος, αἰχμάλωτος τῶν ἄγγλων, ἐκ σκληροτάτου πεπρωμένου, θ' ἀποθάνῃ ἐν Ἁγίᾳ Ἑλένῃ, νήσῳ τοῦ Ὠκεανοῦ...*

Τὰ 10 ἄφωνα γράμματα Q, U, B, R, P, T, Q, U, U, T δηλοῦσι διὰ τῆς μαντικῆς μεθόδου τὰ ἑξῆς:

«Quatefacit Umbra Britannicam Rupem Primipotentis Tanti; Quassat Utulans Ultima Terra,» δηλ: «*ἡ σκιὰ τοῦ τόσῳ μεγάλου καὶ πρώτου τῶν ἡγεμόνων καταστάντος ταράσσει τὸν βρεττανικὸν βράχον· ὁ γογγυσμός του συνταράσσει τὰ πέρατα τῆς γῆς.* »

«Ἡ εἰκὼν αὕτη τῆς ἀποθεώσεως ἀπειρομεγέθους πεπρωμένου ἀγ-

γέλλει ότι θὰ διαιωνισθῇ ἡ μνήμη σας παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Ἀλλὰ παρατηρῶ ἐν Σοὶ τὸν Προμηθέα τῶν νεωτέρων χρόνων, ἂν περιφρονήσητε τὴν προειδοποίησιν τοῦ οὐρανοῦ.

«. . . Λίαν θλιβόμενος ἐπὶ ταῖς τόσῳ σοβαραῖς προρρήσεσιν, ἀνεμνήσθην τῆς ἡρωϊκῆς περιηγητικῆς προσκυνητείας, ἥτις τῷ 1798 σᾶς ἔφερεν εἰς τὰς Πυραμίδας, τοὺς κολοσσαίους τούτους τάφους τῶν ἱερῶν μυστηρίων. Διελογίσθην ὅτι ἡ ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτῶν Σφὶγξ δὲν θὰ ἠτένισε ματαίως τὸ λίθινον βλέμμα ἐπὶ τοῦ καισαρικοῦ μετώπου Σας, καὶ ὅτι ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ τῆς Ἰλιάδος Σας θὰ ἐνεχαράχθη σφραγίς τις ἀπόκρυφος. Ἔγραψα λοιπὸν ἐπὶ τοῦ κύκλου τοῦ Προγνωστικοῦ τὴν περιληπτικὴν ἔκθεσιν τοῦ συμβάντος ἐκείνου ὡς ἑξῆς:

«Napoléon Bonapartis, general en chef de la République francaise, sort de Toulon, le dix-neufmois mil septceut nonante huit, sur la flotte, avec trente-six mille soldats, pour aller conquerir l' Egypte.

«Ἰδοὺ δὲ τί μοι ἀπήντησε τὸ Δαιμόνιον τῆς Εἱμαρμένης:

«*Ἡ ἐνώπιον τῶν Πυραμίδων κτηθεῖσα δόξα θὰ στέψῃ τὸν μέγαν ἀρχηγὸν Ναπολέοντα.— Τὸ ἄστρον του λάμπει διαυγέστατα, ἀλλ' ὠχριᾷ ταχέως.—Ταλαντεύεται, ἀπολλύμενον ἐν ἐξορίᾳ ἐπὶ τρικυμιώδους ὠκεανοῦ καὶ ἀποσβέννυται.*»

«Μένουσιν 9 ἄφωνα γράμματα p, Q, N, F, M, N, N, N, S, δηλοῦντα: «Pralia Qnarens, Nactus Fati Marmor, Nefasta Navis Numina Lacessit» δηλ. «*Ζητῶν ἀείποτε μάχας συναντᾷ τὴν ἀκίνητον θάλασσαν τῆς Εἱμαρμένης καὶ προκαλεῖ τὸν χρησμὸν τὸν ἐπικαλοῦντα αὐτὸν διὰ τοῦ ὀλεθρίου πλοίου*».

«Παρατηρήσατε, Μεγαλειότατε, πῶς συνδυάζονται οἱ χρησμοί. Οὐδόλως; λέγω: Ὀπισθοδρομήσατε! . . . Ἀλλὰ τολμῶ νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ σταθῆτε. Προσέξατε καλῶς μήπως, παραδίδων εἰς τὰς θυέλλας τὸ διπλοῦν στέμμα, ἐξοκείλητε, ἀνεπιστρεπτεὶ πλέον, ἐπὶ τῆς νήσου τοῦ ἀπελπισμοῦ. Ὅτι αἱ προρρήσεις αὗται σᾶς παροργίζουσι, τὸ ἐννοῶ, καθότι ἀπὸ τὰ ὕψη εἰς ἃ ἀνήλθετε, δὲν δύναταί τις νὰ παρατηρήσῃ τὰς ὑφάλους. Ἀλλ' ἂς μελετήσωμεν τὸ ἐνεστὼς συμβεβηκὸς τὸ ζῶν, τὸ ὑπάρχον, καὶ ἂς διερευνήσωμεν τὸ ἐν αὐτῷ πεπρωμένον.

«Napoléon Bonaparte empereur des Français et d'Italie.»

«Ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ὡς τὴν γράφουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἰδοὺ μία ἐπιβε-

βαίωσις ἀπαραμίλλου τύχης· ἀλλ' ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ὅπως τὴν βλέπει ὁ θεὸς ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ παγκοσμίου βίου, ἡ σελὶς αὕτη ἔχει ἐν *verso*, τὰ δὲ 46 γράμματα ἅτινα ἔγραψα, εἶνε αἴνιγμα, οὗτινος ἰδοὺ ἡ λύσις:

«A bas par 000, détrôné, et captif en mer, il perira dans une île»

Τὸ γράμμα ο (ὀλελαθ τῶν Αἰγυπτίων) ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ 16ον ἱερογλυφικὸν συμβολικὸν (arcane) τῆς Ἑρμητικῆς διδασκαλίας, τὸ φέρον ὡς σύμβολον πύργον κεραυνόπληκτον, ἔμβλημα τῆς πτώσεως, τῆς τελείας καταστροφῆς. Ἐπαναλαμβανόμενον ἤδη τρίς, ὑποδηλοῖ τρεῖς καταπτώσεις τῆς τύχης, προδρόμους τῆς καταστροφῆς. Τὸ ἐπαναλαμβάνω, μία νῆσος ἔσται ὀλέθριος· μήτοι τὸ ὄνομα αὐτῆς εἶναι Ἁγία— Ἑλένη ; . . . Τὸ μέλλον θὰ τὸ δείξῃ.

«Ἀποστέλλω εἰς τὴν Υ. Μ. δύο ἑρμητικὰ διαγράμματα. (1) Τὸ ἓν παρίστησι τὸ τῆς γεννήσεως σας ὡροσκόπιον, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ *Συρὼθ*, δαιμονίου τοῦ πλανήτου Ἀφροδίτης καὶ ἐπὶ τοῦ 23ου τῆς ἐπιρροῆς τοῦ Μομφθὰ, δαιμονίου τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ *Λέοντος*, ἀνταποκρινομένου πρὸς τὴν 15 Αὐγ. 1796. Τὸ ἕτερον ὡροσκόπιον εἶναι τὸ τῆς ἐπαπειλούσης ὑμᾶς τύχης κατὰ τὸ 1813, καὶ ὅπερ σᾶς ἔχω ἀποκαλύψει διὰ τῆς σπουδῆς τῶν ἄστρων. Γινώσκετε ἤδη τὴν τέχνην τοῦ ἐννοεῖν καὶ διευκρινίζειν τὴν ἀπόκρυφον γλῶσσαν αὐτῶν τῶν συμβόλων. Ἐναπόκειταί μοι νὰ εὐχηθῶ ὅπως ἡ Υ. Μ. μὴ περιφρονήσῃ τὴν προειδοποίησιν ταύτην . . . (2)

. . . «Εἴθε νὰ ὦσι, Μεγαλειότατε τὰ ὅσα διαβλέπω, ἀποτελέσματα πραγματικῆς τρέλλας καὶ νὰ μὲ οἰκτείρητε δι' αὐτήν. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπρόκειτο ἡ ὀργή σας νὰ κατασυντρίψῃ τὴν ἐκφεύγουσαν ἤδη

---

(1) Σ. Μ. Παραλείπομεν πρὸς τὸ παρὸν τὰ δύο ταῦτα σχεδιάσματα. Ἴσως προσεχῶς τὰ ἐκτυπώσωμεν, ἂν τὸ ἀπαιτήσῃ ἡ περιέργεια τῶν ἀναγνωστῶν.

(2) Σ. Σ. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν προηγηθεισῶν προρρήσεων καὶ τῶν ἀμέσως ἑπομένων, θὰ δυνηθῇ ὁ ἀναγνώστης νὰ ἐννοήσῃ τὰ ἐν τῷ 6ῳ Βιβλ. γεγραμμένα. Ἡ δὲ λεπτομερὴς μελέτη τῶν ὡροσκοπίων τοῦ Λουδοβίκου XVI καὶ τοῦ Αὐστριακοῦ Μαξιμιλιανοῦ, ἐξηγημένων διὰ τῶν ἐν τῷ Βιβλ. VII περιεχομένων ἀφορισμῶν, θὰ διδάξῃ τὸν τρόπον τοῦ διεισδύειν εἰς τὸ ὡροσκόπιον τοῦ Ναπολέοντος. Τοῦτο εἶναι πρᾶξις εὐχερής, προτεινομένη ὡς γύμνασμα εἰς τοὺς ἐρευνητὰς, τοὺς ἀποφασίζοντας νὰ θυσιάσωσιν ὥρας τινὰς διαθεσίμους εἰς αὐτὰς τὰς περιέργους μελέτας.

ζωήν μου, οὐδέποτε θὰ μετεμελούμην διότι τῆς ἤκουσα τῆς φωνῆς τῆς συνειδήσεώς μου, ὅπως σας ὑπηρετήσω πιστῶς. . . ,,

*
* *

Ἡ τελευταία πρόρρησις τοῦ Λεκλὲρ δὲν στερεῖται ἀκριβείας. Αἱ τρεῖς ῥοπαὶ τῆς τύχης, αἱ προηγηθεῖσαι τῆς ἐκθρονίσεως τοῦ μεγάλου στρατηγοῦ, ὑπῆρξαν ἡ ἐν Ῥωσσίᾳ συμφορά, ἡ πρώτη ἐν Γαλλίᾳ εἰσβολὴ καὶ τὸ Βατερλώ. *Ὁ ἐν θαλάσσῃ αἰχμάλωτος* ὑπομιμνήσκει τὴν προδοσίαν τῆς Ἀγγλίας πρὸς τὸν ἡρωϊκὸν αἰχμάλωτον τοῦ ***Βελλεροφόντου.***

Ὁ Π. Λεκλὲρ ἀπέθανεν ἐν Σαὶν-Κλοὺ τῷ 1807. Ἐσβέσθη ἠρέμα, ὡσεὶ λύχνος ἐξηντλημένος. Ἡ τελευταία αὐτοῦ λέξεις ἦτο εὐχὴ ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος, οὗτινος τὸν ἄρτον ἔφαγε.

Ἠδυνάμην νὰ προσθέσω ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἄλλα πάμπολλα παραδείγματα, ἀποδεικνύοντα, ὅτι ὅσῳ πλεῖον ἀναφαίνεταί τις ἐν τῷ δράματι τοῦ γενικοῦ βίου, τόσῳ μᾶλλον τὰ χαρακτηριστικὰ σημεῖα τῆς προσωπικότητος του καὶ τοῦ διαδραματισθησομένου προσώπου καθίστανται σιβύλλεια, δηλ. εὐμάντευτα. Ὁ γενικὸς νόμος τῶν μυστηριωδῶν τούτων ἐκδηλώσεων μᾶς διαφεύγει· μὴ δυνάμενοι δὲ νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ (1) ἀνθρωπίνου λογικοῦ κειμένην αἰτίαν αὐτῶν, ἀποφαινόμεθα ἀφελῶς καὶ ἁπλούστατα ὅτι ταῦτα εἶνε παράλογα πράγματα. Ἔ, καλὰ λοιπόν· ἔστω καὶ οὕτω! . . .

Ὅπως δὲ δῶμεν εὐρύτερον στάδιον εἰς τὰς μεγαλειτέρας ἀπιστίας, ἴσως ἄλλοτε παραθέσωμεν, ἂν ἀρέσκῃ τοῦτο τῷ ἀναγνώστῃ, καὶ ἄλλους τινὰς ἔτι παραλογισμοὺς τοῦ αὐτοῦ εἴδους. (2)

---

(1) Σ. Μ. Ἡ Μαγεία, αἱ ἀπόκρυφοι ἐπιστῆμαι, καὶ ὁ Πνευματισμός, ὁ καλῶς ἐννοούμενος πνευματισμός, ὁ ἐπιστημονικὸς πνευματισμὸς κέκτηνται τὴν κλεῖδα τῶν μυστηριωδῶν τούτων ἐκδηλώσεων, οἱ δὲ μῦσται, οἱ τῶν ἀνωτέρων βαθμίδων μῦσται τοῦ πνευματισμοῦ, δύνανται νὰ ἐμβαθύνωσιν εἰς τὴν ἐξήγησιν τούτων.

(2) Σ. Μ. Θέλομεν συνεχίσει τὴν παροῦσαν μετάφρασιν, ἂν ἀπαιτήσῃ τὸ τοιοῦτον ἡ φιλομάθεια τῶν ἀναγνωστῶν, εἰς οὓς ὑποβάλλομεν τὸ παρὸν ἔργον οὐχὶ ὡς μυθιστορικὸν ἀνάγνωσμα, ἀλλ' ὡς φιλοσοφικοϊστορικὴν μελέτην.

Ο ΒΑΛΣΑΜΟΣ

ΚΑΙ ΑΙ ΔΙΑ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΝΤΕΙΑΣ ΠΕΡΙ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΡΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ

Ἐν τῇ Μασωνικῇ συνεδρίᾳ τοῦ 1785.

Ὁ Γιουζέππος Βάλσαμος, ὑπὸ τὸ ὄνομα κόμης δὲ-Καλλιόστρος, μᾶλλον γνωστός, ὁ πείσας τὸν καρδινάλιον Ροχὰν ὅτι ἐκέκτητο τὴν κλεῖδα τοῦ μυστικοῦ τῆς τοῦ χρυσοῦ κατασκευῆς, ὁ ὡς τι ἔξοχον ὂν θεωρούμενος ὑπὸ τοῦ δουκὸς τοῦ Λουξεμβούργου καὶ τοῦ διασήμου φυσικοῦ Ραμόνδου, ἐνεκατέστη ἐν Παρισίοις τῷ **1781**, προηγηθείσης αὐτοῦ τῆς φήμης του. Ἐν Παρισίοις ἐθεώρουν αὐτὸν ὡς τὸν μοναδικὸν τότε ἄνθρωπον περὶ οὗ ἠσχολεῖτο ὁ συρμός, διότι ὡς τις μεσσίας ἀφειδὴς τῶν οὐρανίων καὶ γηΐνων θησαυρῶν παρεῖχε πάντα τοῖς πᾶσι. Θαυματοποιὸς ἀπαράμιλλος, διασπείρων τὰς ἀποστραπτούσας δεισιδαιμονίας μεταξὺ τῶν κοσμικῶν θυμηδιῶν, στρέφων τὰ τοῦ Πακτωλοῦ ρεύματα πρὸς τὰ πενιχρὰ καὶ πειναλέα οἰκίδια, καὶ διὰ τοῦτο ἀποκληθεὶς *πατὴρ τῶν πτωχῶν* παρὰ τῆς πελατείας τοῦ ἀνεξαντλήτου βαλαντίου του, τιτλοφορηθεὶς διὰ τοῦ τίτλου *θεῖος* παρὰ τῶν ἐρωτολήπτων μεγάλων κυριῶν, αὐτὸς ὁ υἱὸς ἑνὸς μικρεμπόρου τοῦ Παλέρμου ἐβασίλευε πλειότερον τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας.

Τιτλοφορηθεὶς ὡσαύτως διὰ τοῦ τίτλου *Ἀθερ-σαθὰ* (ὑπάτου τῶν Σοφῶν κατὰ τὴν ἑρμηνείαν του) ἢ μᾶλλον *Χαθηρ-Σαθὰ* (προφήτου πνευματεμφόρου, καιροσκόπου), ὁ Καλλιόστρος ἤγειρεν ἐν τῇ ὁδῷ Σουρδιέρ, ἓν εἶδος ναΐσκου τῆς Ἴσιδος, οὗτινος ἐλέγετο ἱεράρχης. Ἐκεῖ, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἐδίδασκε πρὸς ἓν κατεγοητευμένον ἀκροατήριον τὰ τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος καὶ τῆς προσεχοῦς ἐπανόδου αὐτοῦ. Ἡ θωπευτικὴ εὐγλωττία του, καίτοι οἰκιακή, ἀνυψουμένη ὅμως ἀείποτε ἐν τῇ στάθμῃ τῆς κομψότητος καὶ φιλοφροσύνης, διεδόνει ὑπερμέτρως καὶ διὰ θαυμασίας τέχνης τὴν γυναικείαν ἶνα. Τὸν ἤκουον ἐν ἐκστάσει ἀφηγούμενον τὰς περιηγήσεις του εἰς τοὺς μεμαγευμένους τό-

πους τῆς ἀσιατικῆς μαγείας. Προσκυνητὴς τῶν ἐρειπίων τῆς Βαβυλῶνος, τῆς Νινευῆς, τῆς Παλμύρας καὶ τῶν Θηβῶν συνήντησεν, ὡς ἔλεγεν, ἐπὶ τῶν μνημείων τούτων τῆς ἀρχαιότητος, ἀνθρώπους διατηροῦντας ἀγήρω νεότητα διὰ τῆς θαυμασίας αὐτῶν ἐπιστήμης.

Οἱ κύριοι οὗτοι τοῦ χρόνου, οἵτινες διὰ τῆς χλόης καὶ τοῦ ἀστέρος εἰσέδυον εἰς ἅπαντα τὰ μυστήρια τοῦ βίου, ἐνεφανίζοντο μόνον εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ, ἐπιστάσης τῆς ὥρας τοῦ διδάξαι εἰς τὸν κόσμον τὸν νόμον μιᾶς νέας ἀνιούσης ἐξελίξεως τῆς προόδου.

Ὁ Καλλιόστρος λοιπὸν ὑπέθετεν ἑαυτὸν ὡς ἕνα τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ· διεβεβαίου δὲ ὅτι ἐτύγχανε τοῦ τοιύτου προτερήματος μετὰ τόνου τοιαύτης ἠρέμου πειστικότητος, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἐκπλαγῇ ἢ ν' ἀμφιβάλῃ περὶ τούτου. Δὲν ἀνέμενε νὰ τῷ ζητήσωσι διά τινος ἀπρεπείας, τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀποστολῆς του. Τὰ μικρὰ θαύματα ἐτύγχανον αὐτῷ πρόχειρα· ὑπέσχετο δὲ ἀνώτερα εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτε θὰ ἐπίστευον εἰς τοὺς λόγους του. Ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ πίστις δὲν ἐπιβάλλεται, καὶ, τούτου ἕνεκα, οὐδὲ ἐφαίνετο προκαλῶν αὐτήν. Ἐγίνωσκεν ὅμως καὶ τὸ ὅτι ἐν Γαλλίᾳ αἱ γυναῖκες δεσπόζουσι τοῦ δημοσίου πνεύματος, καὶ διὰ τοῦτο ἐκολακεύετο ὅτι διὰ τοῦ ὑπερβάλλοντος θαυμασμοῦ καὶ τῆς ἀκαθέκτου αὐτῶν ἰσχύος θὰ ἐπετύγχανεν εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς διδακτορίας τοῦ νέου κόσμου, ὃν ὀνειροπόλει.

Ἱδρύσας αἰγυπτιακὴν τελετουργίαν διεκοίνωσε τῷ 1785 ὅτι, κατὰ μίμησιν τῶν ἱερειῶν τῆς Ἴσιδος, παρεδέχετο τὰς γυναῖκας εἰς τὴν συμμετοχὴν τῶν μυστηρίων, ἐπέτυχε δὲ διὰ τοῦ δουκὸς τοῦ Λουξεμβούργου τὴν εἰσαγωγὴν ἐν τῷ ναῷ τῆς πριγκιπίσσης Λαμβάλλ, τῆς ἐπιστηθίου φίλης τῆς βασιλίσσης Μαρίας Ἀντωανέττας ὑπὸ τὸν τίτλον *Μεγάλης Διδασκάλου τῆς τιμῆς*. Ἡ Μαρία Ἀντωανέττα, πλήρης τότε χάριτος καὶ μεθύουσα ἐκ τῆς ἀμέτρου γενικῆς λατρείας, ἠγνόει πόσα δάκρυα εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγκλείωσιν ἐσθ' ὅτε οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνασσῶν· προέτρεψε λοιπὸν καὶ αὕτη τὴν φίλην της νὰ παραδεχθῇ τὸν προσφερόμενον τίτλον, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ ὁδὸς Σουρδιὲρ θὰ παρεῖχε βεβαίως καθαπτικάς τινας ἱστορίας λίαν διασκεδαστικάς.

Αἱ μασωνικαὶ στοαὶ τῶν Παρισίων παρετήρησαν ζηλοτύπως τὴν πρὸς τὸν διάσημον ξένον προσενεχθεῖσαν ταύτην εὔνοιαν τῆς Αὐλῆς. Κατεγίνοντο τότε εἰς τὴν σύγκλησιν γενικῆς συνεδρίας τῶν κυριωτέρων μεγιστάνων τῆς Μασωνίας, ὅπως συζητήσωσι καὶ ἐπιλύσωσι

ζητήματά τινα όργανικά, λίαν σπουδαῖα, ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν μάλιστα τοῦ καθιδρύματός των. Τὸ πρόγραμμα τῶν συζητητέων θεμάτων συνίστατο ἐκ τῶν ἑξῆς ἄρθρων :

1ον Τίς ἡ οὐσιώδης φύσις τῆς *ἐλευθεροτεκτονικῆς ἐπιστήμης* ;

2ον Τίς ἡ *λογικὴ* ἐποχὴ τῆς καταρχῆς αὐτῆς ;

3ον Ποῖαι ἑταιρεῖαι ἢ ἄνθρωποι διεκατέσχον αὐτὴν ἀρχαιότερον καὶ διὰ τίνων σωματείων διήκει αὕτη διαδοχικῶς μέχρις ἡμῶν ;

4ον Ποῖαι ἑταιρεῖαι ἢ ποῖοι ἄνθρωποι δικαιοῦνται νὰ νομίζωσιν ἤδη ὅτι εἶναι οἱ *ἀληθεῖς θεματοφύλακες* ;

5ον Ἡ διατηρήσασα αὐτὴν παράδοσις ἔγγραφος εἶναι ἢ προφορική;

6ον Ἡ *μασωνικὴ ἐπιστήμη* ἔχει σχέσεις πρὸς τὰς ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν *ἀποκρύφων ἐπιστημῶν* γνωστὰς ἐπιστήμας ;

7ον Μὲ ποίας ἐκ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν ἔχει σχέσεις, καὶ ὁποῖαι αὗται αἱ σχέσεις ;

8ον Τίς ἡ ὠφέλεια τῆς *ἐλευθεροτεκτονικῆς ἐπιστήμης* ;

9ον Τίς ἡ καταλληλοτέρα δι' αὐτὴν ἱεροτελεστία ;

10ον Ποία ἡ καταγωγὴ καὶ ὁ ἀληθὴς ὁρισμὸς τῶν *συμβόλων*, τῶν *ἱεροτελεστιῶν* καὶ τῆς *ἀποκρύφου γλώσσης*, ἅτινα διδάσκονται εἰς τοὺς ἐλευθεροτέκτονας ; . . . .

Ἐκ τῶν ζητημάτων τούτων πᾶς ἕκαστος δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ Μασωνία, ἀπὸ 60 ἐτῶν ἐξ Ἀγγλίας εἰς Γαλλίαν εἰσαχθεῖσα, δὲν ἐδράζετο ἐπ' οὐδεμιᾶς ἐπιστημονικῆς βάσεως καὶ ὅτι τὰ δῆθεν μυστήρια αὐτῆς ἦσαν ἕνας φενακισμός τις. Ὅσοι τῶν εὐπατριδῶν, των δημοτικῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων εἶχον εἰσέλθει εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἀθώᾳ ἐλπίδι νὰ ἴδωσι καὶ μάθωσιν ὑπερφυσικὰ καὶ θαυμάσια πράγματα, ἠρνοῦντο νὰ διατελῶσιν ἐπὶ πλέον τὸ παίγνιον τῆς εὐπιστίας των. Πολλὰ ἐκ τῶν μέγα σημαινόντων προσώπων προέτειναν μίαν ἀνάκρισιν. Ἐκ τῶν Γάλλων σημειοῦμεν τοὺς κ. κ. De Trousset, d Héricourt, d'Epremesnil προέδρων τῶν *παρλαμέντων* τῶν Παρισίων, de Potcarre προέδρου τοῦ Ρουὲν κλπ. τοὺς δοῦκας τῆς Ἄβρης, τοῦ Λουξεμβούργου, τοῦ Λαροσφουκόλ, τοῦ Κρυσὺλ κλπ. Ἐκ δὲ τῶν ἀλλοδαπῶν, τοῦ κόμητος δὲ-Στρογονὼφ, πρεσβευτοῦ τῆς Ῥωσσίας, τοῦ βαρώνου δὲ-Στάχλ πρεσβευτοῦ τῆς Σουηδίας, τοῦ μαρκησίου δὲ-Γκάζ, αὐλάρχου τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας κλπ. κλπ. Αὐτὰ τὰ σπουδαῖα πρόσωπα, ἅτινα εἶχον νομίσει ὅτι θὰ εὕρισκον, ἐν τῇ Μασσωνίᾳ, Ἀκαδήμειαν

τινα τῶν ὑψηλῶν ἐπιστημῶν, ἀπεφάσισαν νὰ φέρουν τὸ φῶς εἰς τὸ χάος τῶν ἀλογιῶν, ἃς αἱ μασωνικαὶ στοαὶ περιεκάλυπτον ὑπὸ τὸν τίτλον τῶν *Μυστηρίων*. Τούτοις ἡνώθη ὁ σοφὸς ἀσιαναλόγος Κοὺρ δὲ-Γεβελέν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τεραστία φήμη τῆς Καλλιόστρου προσείλκυε ἅπαντα τὰ βλέμματα, παρεκάλεσαν τὸν διάσημον Σικελὸν νὰ παρευρεθῇ εἰς μίαν αὐτῶν συνεδρίαν, ἐν ᾗ θὰ ὡμίλει ἐξ ὀνόματος αὐτῶν ὁ Κοὺρτ δὲ-Γεβελέν.

* * *

Ὁ Καγλιόστρος ἀποδεχθεὶς τὴν πρόσκλησιν, παρέστη τῇ 10 Μαΐου 1785.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς συνεδρίας, ἡ μεγάλη ἁπλοϊκότης καὶ ἡ ἐντελὴς περὶ τὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι κομψότης αὐτοῦ προσείλκυσαν αὐτῷ ἁπάσας ὁμοθυμαδὸν τὰς συμπαθείας τῆς ὁμηγύρεως. Ὁ Κοὺρτ δὲ Γεβελέν, ὁ ῥήτωρ τῆς ἡμέρας, ὡς ἐκ τῆς εἰδικότητός του περὶ τὴν ἀσιανολογίαν, κατεγοητεύθη, ἀναγνωρίσας ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Καλλιόστρου, περιηγητὴν ὄντως σοφὸν περὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἑλλάδος, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἀραβίας, τῆς Περσίας. Ἀλλ' ὅτε ἤρξαντο τῶν ζητημάτων, τότε ἡ μεταδοτικὴ κοινωνικότης καὶ ἡ ψυχικὴ διάχυσις τοῦ Σεκελοῦ ἀπεσβέσθησαν αἴφνης ὥς τι πῦρ πυροτεχνήματος. Κατέστη ψυχρός, ἐπιφυλακτικός, οἱονεὶ ρεμβός, ἀπαντῶν εἰς τὰς ἐρωτήσεις διὰ λέξεων ἀμφιβόλων καὶ δι' ὑπεκφυγῶν ἀπομακρυνομένων τοῦ ἐδάφους τῆς συζητήσεως. Πιεζόμενος ὑπὸ τοῦ δὲ-Γεβελὲν, τοῦ δουκὸς Λαροσφουκῶλ, τοῦ Σαβαλλέτ, ὅπως ἐπεξηγήσῃ τὴν ἰδέαν του ἄνευ ἀποσιωπήσεων, ἐνώπιον μιᾶς ὁμηγύρεως ἐχούσης ἐν μεγάλῃ ἐμπιστοσύνῃ τὰ φῶτά του, ἔλαβεν ἐν τέλει τὸν λόγον μετά τινος συννοίας.

«Κύριοι, εἶπεν, ὅτε ἐδέχθην τὴν πρόσκλησιν δι' ἧς ἐνεκρίνατε να με τιμήσητε, δὲν εἶχον προαισθανθῇ τόσῳ σαφῶς, ὡς νῦν συμβαίνει, ἅπασαν τὴν σπουδαιότητα τοιαύτης ἐντεύξεως. Ὑμεῖς, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, νομίζετε ὅτι ἡ Μασσωνία ὀφείλει νὰ διακατέχῃ τὴν κλεῖδα τῶν ***ἀποκρύφων ἐπιστημῶν***· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδυνήθητε ν' ἀνακαλύψητε τὴν κλεῖδα ταύτην ἐν ταῖς στοαῖς ὑμῶν, ἠλπίσατε ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐξήρτηται νὰ διαφωτίσω τὰς ἐρεύνας σας. . .

Καλά! λοιπόν· ἡ εἰλικρίνεια μοὶ ἐπιτάσσει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἡ Μασ-

σωνία οὐδὲν δύναται νὰ σᾶς διδάξῃ. Τὸ μυστήριον δῆθεν τοῦ Ἱρὰμ εἶναι γελοῖον. Ὁ τίτλος τοῦ *μεγάλου Ἀρχιτέκτονος τοῦ Κόσμου*, ὃν ἀποδίδετε τῷ Θεῷ, εἶνε γελοῖον ἐπώνυμον, ὅπερ ὁ Ἄγγλος ἐφευρέτης ἀλογίστως ὥρισε.

«Τὸ Ὑπέρτατον Ὄν, Κύριοι, παραλόγως ὁρίζεται διὰ τοιούτου ἀθλίου ἀνθρωπομορφισμοῦ. Ἡ ἄπειρος ποικιλία *τῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ζωῆς* ἐν τῇ *Παγκοσμίῳ τάξει* ἀποκαλύπτει ταῖς συνειδήσεσιν ἡμῶν μίαν *ἀρχικὴν ἀπόλυτον Αἰτίαν*, ἣν προσπαθεῖτε νὰ ὁρίσητε διὰ τῆς ἀνεπαρκοῦς ἀνθρωπίνης γλώσσης. Μὴ ἀναζητῆτε, Κύριοι, τὴν συμβολικὴν ἔκφρασιν τῆς θείας ἰδέας· αὕτη ἐπλάσθη πρὸ 60 αἰώνων παρὰ τῶν Μάγων τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Ἑρμῆς-Θὼθ ὥρισε τοὺς δύο ὅρους· ὁ πρῶτος εἶνε τὸ *Ῥόδον*, διότι τὸ ἄνθος τοῦτο παρίστησι σχῆμα σφαιρικον, τὸ ἐντελέστερον σύμβολον τῆς μονάδος, καὶ διότι ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐκχεομένη εὐωδία εἶνε μία οἱονεὶ ἀποκάλυψις τῆς ζωῆς. Αὐτὸ τὸ ρόδον ἐτέθη ἐν τῷ κέντρῳ ἑνὸς *Σταυροῦ*, ὅστις εἶναι σχῆμα ἐκφράζον τὴν στιγμὴν, ἔνθα ἑνοῦνται αἱ κορυφαὶ τῶν δύο ὀρθῶν γωνιῶν, ὧν αἱ εὐθεῖαι δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσι διὰ τοῦ νοὸς ἐπ' ἄπειρον ἐν τῇ τριπλῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὕψους, τοῦ πλάτους, τοῦ βάθους. Τὸ σύμβολον τοῦτο ἔσχεν ὡς ὑλικὸν τὸν χρυσόν, ὅστις ἐν τῇ ἀποκρύφῳ ἐπιστήμῃ δηλοῖ *φῶς*, *ἁγνότητα*· ὁ δὲ σοφὸς Ἑρμῆς ὠνόμασεν αὐτὸν Rose-Croix (Ροδοσταυρίτην), δηλαδὴ *Σφαῖραν τοῦ Ἀπείρου*. Μεταξὺ τῶν ἀκτίνων τοῦ σταυροῦ ἔγραψε τὰ γράμματα I, N, R, I, ὧν ἕκαστον ὑποδηλοῖ ἓν μυστήριον.

«I (Ioithi) ἐν τῇ ἱερᾷ γλώσσῃ εἰκονίζει συμβολικῶς τὴν ἐνεργητικὴν δημιουργικὴν Ἀρχὴν καὶ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς θείας ἰσχύος τῆς γονιμοποιούσης τὴν οὐσίαν.

«N (Nain) εἰκονίζει συμβολικῶς τὴν παθητικὴν οὐσίαν, τύπον ὅλων τῶν σχημάτων.

«R (Rasith) εἰκονίζει τὴν ἕνωσιν τῶν δύο ἀρχῶν καὶ τὴν διηνεκῆ μεταμόρφωσιν τῶν δημιουργημάτων.

«I (Ioithi) εἰκονίζει καὶ πάλιν τὴν θείαν δημιουργικὴν Ἀρχὴν, ὅπως δηλώσῃ ὅτι ἡ ἐκπορευθεῖσα δημιουργικὴ δύναμις ἀνέρχεται ἀπαύστως, ὅπως ἀεννάως ἐπαναβλύζῃ.

«Οἱ ἀρχαῖοι Μάγοι ἔφερον τὸν Ροδοσταυρίτην ἀνηρτημένον διὰ χρυσῆς ἁλύσεως· ἀλλ' ἵνα μὴ ὦσιν ἐκτεθειμένα εἰς τοὺς βεβήλους τὰ ἱερὰ γράμματα INRI ἀντικατέστησαν αὐτὰ διὰ τῶν τεσσάρων σχη-

μάτων τῆς Σφιγγός: τοῦ Ἀνθρώπου, τοῦ Ταύρου, τοῦ Λέοντος, τοῦ Ἀετοῦ.

«Συγκρίνατε τώρα πρὸς αὐτὴν τὴν ἁπλῆν ἐξήγησιν τοῦ ἀρχαίου Rose-Croix, τὸ ἐν ταῖς τυπικαῖς ὑμῶν ἱεροτελεστίαις οἰκτρὸν ὀνθύλευμα, δι' οὗ θέλετε νὰ ἐξηγήσητε εἰς τοὺς δῆθεν μύστας ὑμῶν τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως INRI: «Ἔρχομαι ἐξ *Ἰουδαίας* διὰ *Ναζαρὲτ*, ὁδηγούμενος παρὰ τοῦ *Ραφαήλ*, εἰμὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ *Ἰούδα*.» Οἴμοι! Κύριοι, πῶς τοιαῦται μωρίαι δύνανται νὰ ἐγχωρήσωσιν ἐν γαλλικοῖς πνεύμασι ! . . .

«Ἂν θέλητε ν' ἀναστήσητε τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν διδασκαλιῶν τῶν διαφωτισασῶν τὸν ἀρχαῖον κόσμον καὶ ν' ἀναζωογονήσητε ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας τὸν Φάρον τῶν θείων φώτων, δέον ἐν πρώτοις νὰ ρίψητε εἰς τὸ πῦρ τὸν μῦθον τοῦ Ἰρὰμ καὶ τὰς ἀνοήτους ὑμῶν ἱεροτελεστίας. Δέον ν' ἀπαρνηθῆτε αὐτὰς τὰς ταινίας τοῦ γελοίου ἱπποτικοῦ τάγματος, αὐτοὺς τοὺς τίτλους τῶν Sublimes Princes, Souverains Commandeurs, εἰς οὓς τέσσαρες σανίδες, ὑπό τινας πόδας ἐν τῇ γῇ, ἀνταποδίδουσι τὸ αὐτὸ μὲ τὸν ἔσχατον χωριάτην δίκαιον.»

Ἡ ὁμήγυρις ἐφρύαττεν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἀγερώχῳ γλώσσῃ τοῦ Καλλιόστρου. . . .

—Ἀλλὰ τέλος πάντων, ἐφώνησεν ὁ Courtde-Gébelin, ἀρκεῖ μόνον νὰ καταρρίψῃ τις ἅπαντα, ἵνα αὐτὸς ἀναφανῇ ὑπέρτερος ; . . . Ἂν ἡ Μασσωνία εἶνε φαντασμαγορία, ἐκ τίνων σημείων δυνάμεθα ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι τὸ ἡμῖν ἀπαγορευθὲν φῶς ἀναβλύζει ἐκ τῶν μυστηρίων, ὧν ὑμεῖς κρατεῖτε τὴν κλεῖδα; . . . Ἐὰν εἶσθε ὁ θεματοφύλαξ τῆς ἀρχαίας Μαγείας δώσατέ μας ἓν τεκμήριον, ἓν μόνον, τῆς ἰσχύος αὐτῆς. . . . Ἐὰν εἶσθε τὸ Δαιμόνιον τοῦ παρελθόντος, τί πρὸς τὸ Μέλλον προσάγετε;

—Τὸ ἀποκαλύπτω, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ Καλλιόστρος . . . Ἐπὶ τῷ μασσωνικῷ δ' ὅρκῳ, ἤ, μᾶλλον εἰπεῖν, ἂν μοὶ ὁρκίζησθε ἐπὶ τῆς τιμῆς σας τὸ μυστικόν, ἀποδεικνύω πάραυτα ὅ,τι λέγω.

(*Ἕπεται συνέχεια*)

Παρὰ τῷ κ. Ἀθ. Βρυζάκῃ (ὁδ. Πανεπιστημίου 26) εὑρίσκονται πρὸς πώλησιν τὰ ἑξῆς βιβλία:

1ον « **Τὰ Μαγνητιστικὰ καὶ Πνευματιστικὰ Φαινόμενα**».

2ον «**Τὸ ἐν Παρισίοις Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Ψυχολόγων**».

3ον « **Ἡ Ἀρχαιότης τῆς Ἐπιστήμης**».

4ον **Διατί ἡ Ζωή;**— *Τοῦ δεινοῦ καὶ ἐμβριθοῦς συγγραφέως* Leon Denis *κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἐν Βραΐλᾳ εὐπαιδεύτου κ. Δ. Σ.*

Πρὸς τοὺς ἀξιοτ. Συνδρομητάς.

Μεταβαίνων εἰς Ρωμουνίαν ἐπί τινας μῆνας παρακαλῶ τοὺς φίλους συνδρομητὰς καὶ ἀναγνώστας ἵνα κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ἀπευθύνωνται, διὰ πᾶν ἀφορῶν εἰς τὸν «Νέον Πυθαγόραν», πρὸς τὸν ἐνταῦθα κ. Ἀθ. Βρυζάκην ὁδ. Πανεπιστημίου 26 ἢ πρὸς ἐμὲ τὸν ἴδιον εἰς Βραΐλαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν κ. **Θ. Λεφάκην.**

Πρὸς τὰς ἐπ' ἀνταλλαγῇ τῶν φύλλ. ἀξιοτ. ἐφημερίδας.

Εὐχαρίστως ἀποδεχόμεθα τὴν προταθεῖσαν ἀνταλλαγήν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ γ' φυλλαδίου μας, μὴ δυνάμενοι ἀτυχῶς νὰ τὸ πράξωμεν ἀπὸ τοῦ α', καθὸ εἰς ὀλίγα ἀντίτυπα ἐκτυπωθέντος καὶ μὴ ἐπαρκέσοντος ἴσως διὰ τοὺς τακτικοὺς συνδρομητάς. Τούτου ἕνεκα δὲν ἠδυνήθημεν νὰ παραδεχθῶμεν οὐδὲ τὴν κατὰ φυλλάδια πώλησιν τῶν πρώτων φυλλαδίων μεθ' ὅλην τὴν ζωηρὰν ζήτησιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1891 – 2513